

Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының және автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығыстардың нормаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 тамыздағы N 1210 Қаулысы.

Ескерту. Тақырып жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

"Орталық және жергілікті мемлекеттік органдарда, холдингтерде, ұлттық компанияларда, әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияларда әкімшілік шығыстарды қысқарту жөніндегі шаралар туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 30 желтоқсандағы N 289 өкіміне сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының және автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығыстардың нормалары (бұдан әрі - нормалар) бекітілсін.

2. Ұлттық компанияларға белгіленген нормаларды сақтау ұсынылсын.

3. Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдеріне жергілікті атқарушы органдарға қатысты ұқсас шаралар қабылдау ұсынылсын.

4. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Қазақстан Республикасы

Үкіметінің

2009 жылғы 11 тамыздағы

N 1210 қаулысымен

бекітілген

Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының және автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығыстардың нормалары

Ескерту. Норманың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

1-БӨЛІМ. ЖАНАР-ЖАҒАРМАЙ МАТЕРИАЛДАРЫ ШЫҒЫСТАРЫНЫҢ НОРМАЛАРЫ

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәндері (QH) жалпы қабылданған республикалық:

1) жүріске (уақыттың немесе жұмыстың бірлігіне) арналған нормаларды білдіретін және автокөлік құралдарының немесе арнайы техниканың әрбір нақты моделі үшін анықталатын жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары N_B ;

2) жүк тасымалдауға арналған жанар-жағармай материалдарының қосымша шығысын, оның ішінде қосымша масса (N_{KM}), мысалы, тіркеме, жартылай тіркеме немесе қосымша жабдықтың массасын білдіретін көліктік жұмысқа $N_{KЖ}$ арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары;

3) осы жанар-жағармай материалдары энергиясы есебінен іс-қимылға келтірілетін (жұмыс істейтін) жабдықтың жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығысын білдіретін әр түрлі қосымша немесе арнайы жабдықтың $N_{KЖ}$ жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары;

4) қозғалыс процесінде арнайы жұмысты N_{AJ} орындайтын автокөлік құралдары жұмсайтын жанар-жағармай материалдарының қосымша шығысын білдіретін арнайы жұмысты орындаған кездегі жүріске жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары;

5) автокөлік пен арнайы техниканы пайдалану жағдайына байланысты солардың көмегімен жанар-жағармай материалдары шығысы түзетілетін жеке түзету коэффициенттері (K_1) негізінде есептеледі.

2. Жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H :

сұйық жанар-жағармай материалдары үшін литрмен;

газ жанар-жағармай материалдары үшін текше метрмен анықталады.

3. Жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары N_B жүрістің жүз километріне (уақыт, жұмыс бірлігіне) литрмен немесе текше метрмен белгіленеді.

Осы бөлімге кірмеген автокөлік және арнайы техниканың жаңа үлгілері мен модификациялары үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары техникалық құжаттама немесе көлік құралын әзірлеуші зауыттың немесе әзірлеуші зауыт жүргізген сынақтар негізіндегі осы құжаттарды беруге құқығы бар оның өкілінің ақпараты негізінде белгіленеді.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

4. Жанар-жағармай материалдары шығыстарының белгіленген базалық нормалары жоқ және базалық модельдерден тек жарақталған массасымен айрықшаланатын автомобильдердің модельдері мен модификациялары үшін, N_{σ} осы нормалардың 5-тармағына сәйкес тиісті нормаларды түзету жолымен белгіленеді.

5. Көліктік жұмысқа $N_{\text{кж}}$ немесе қосымша массаға арналған $N_{\text{км}}$ жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында бірыңғай болып табылады және мыналарды құрайды:

- 1) бензин үшін - 2,0 л/100ткм;
- 2) дизель жанар-жағармай материалдары үшін - 1,3 л/100ткм;
- 3) сұйытылған мұнай газы үшін - 2,5 л/100ткм;
- 4) сығымдалған табиғи газ үшін - 2,0 м³/100ткм;
- 5) газ-дизельдері үшін - 1,2 м³ + 0,25 л/100ткм.

6. Қосымша және/немесе арнайы жабдықтың жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаларын $N_{\text{кж}}$ ($N_{\text{аж}}$), әдетте, тиісті техниканы немесе жабдықты шығарушы анықтайды және тиісті жабдықтың бір сағат жұмысына немесе жұмыс бірлігіне сұйық жанар-жағармай материалдары үшін литрмен немесе сығымдалған табиғи газ үшін шаршы метрмен белгіленеді. $N_{\text{кж}}$ кейбір мәндері 9-кестеде келтірілген.

7. Арнайы автокөлік құралдарымен арнайы жұмыстарды $N_{\text{аж}}$ орындаған кезде жүріске арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары базалық нормалар сияқты автокөлік құралының жүз километр жүрісіне литрмен немесе текше метрмен белгіленеді.

2-тарау. ЖАНАР-ЖАҒАРМАЙ МАТЕРИАЛДАРЫ ШЫҒЫСТАРЫНЫҢ НОРМАЛАРЫ

8. Жеңіл автомобильдер

Жеңіл автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәні Q_H мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = 0,01 \times N_B \times L \times (1 + 0,01 \times K_s), \quad (1)$$

мұндағы: N_{σ} - жанар-жағармай материалдары шығысының базалық

нормасы, л/100 км;

L - автомобиль жүрісі, км;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты

жиынтық салыстырмалы түзету, %.

Жеңіл автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормаларының НБ мәні 1-кестеде келтірілген.

1-кесте - Жеңіл автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Автомобильдің маркасы, моделі	Қозғалтқыш		БҚ* тұр және беріліс саны	Базалық норма H_B^{**} , л/100км
	модель	көлем, см ³		
1	2	3	4	5
Audi A-4		1800	M5	9,4
Audi A-6 2.4 quattro (с.м.*** 1535)		2393	A5	12,0
Audi A-6 2.4 V6 quattro (с.м. 1590)		2393	A5	12,1
Audi A-6		2600	M5	12,5
Audi A-6 2.8		2771	M5	13,5
Audi A-6		3000	A5	14,0
Audi A-6 (турбо үрмелеу)		1800	M5	9,7
Audi-6 2.4		2393	A6 (Multitronic)	15,5
Audi A8		4200	A4	17,5
Audi A-8 quattro Tiptronic		4172	A5	16,0
Audi Alloard		2700	A5	14,5
Audi Q7 TDI		3000	A6	12,7 Д
Audi 100		2300	A4	10,3
Audi 100		2800	M5	12,0
Audi 100 C4 quattro		2300	M5	11,5
Audi C4		2600	M5	12,5
Audi 80 B4		2000	M5	9,4
BMW-750		5000	A5	16,8
BMW-745i		4500	A5	14,6
BMW-735		3500	A4	14,0
BMW-730		3000	A5	13,5
BMW-525		2500	M5	12,0
BMW-520		2000	M5	11,4
BMW-523		2300	M5	11,6
BMW-523i		2500	A5	10,4
BMW-318		1895	M5	10,0
BMW-318		1800	A4	11,0
BMW-316		1600	M5	8,0
Cadillac Sedan De Ville		4467	A4	16,1
Chevrolet Blaser		4300	M5	15,0
Chevrolet Blaser		4300	A4	18,5

Chevrolet Blaser		4300	M5	18,2
Chevrolet Captiva		2405	A5	12,4
Chevrolet Suburban		5700	A4	24,5
Chevrolet Sherivan		5700	A4	24,0
Chrysler Hurker		3500	M5	14,2
Daewoo Damas		796	M5	7,0
Daewoo Espero 1,5		1498	M5	11,2
Daewoo Espero 1,8 CD		1796	M5	11,5
Daewoo Espero 2,0 CD		1998	M5	11,8
Daewoo Leganza		2000	M5	10,0
Daewoo Nexia		1500	M5	7,9
Daewoo Nexia (8 қакпақша)		1600	M5	8,7
Daewoo Nexia (16 қакпақша)		1600	M5	8,4
Daewoo Prince 1,9i		1897	A4	12,8
Daewoo Prince 2,0i		1998	A4	12,9
Daewoo Racer 1,5		1498	M4	9,5
Daewoo Racer 1,6i LE		1598	M4	9,6
Daewoo Racer 2,0i GSE		1998	M5	9,4
Fiat Tempra		1600	M5	9,2
Ford Ranger		3958	A4	16,8
Ford Focus		1596	M5	8,1
Ford Focus		1796	M5	8,3
Ford Explorer		3958	A4	14,5
Ford Mondeo		1600	M5	9,2
Ford Mondeo Ambiente		2000	M5	10,5
Ford Orion 1,4		1392	M4	9,0
Ford Taurus		1981	M5	10,8
Honda Accord 2,0		2000	M5	9,5
Honda Accord 2,2		2200	A4	10,7
Honda Accord 2.4		2400	M5	11,8
Honda CR-V		1973	M5	10,7
Honda Odyssey		2200	M5	11,2
Honda Legend V6 3.5i		3500	A4	13,8
Honda Civic		1500	A4	7,0
Honda Civic		1700	A5	8,2
Honda Civic		1700	M5	7,8
Honda Stream		2000	F4	11,0
Hyundai Accent		1600	M5	9,4
Hyundai Elantra		1600	M5	8,6
Hyundai Elantra		2000	A4	11,0
Hyundai HI sv		2400	M5	11,3
Hyundai Pony		1600	M5	8,6

Hyundai Sonata 2,0		1997	M5	10,2
Hyundai Sonata 3		1800	M5	9,2
Hyundai Sonata		2400	M5	11,3
Hyundai Sonata-5		1997	M5	10,0
Hyundai Sonata		2400	M5	11,3
Hyundai Grandecer		2000	M5	9,5
Hyundai Starex		2351	M5	14,5
Hyundai Starex (микроавтобус)		2607	M5	13,2 Д
Hyundai Santa Fe 2.0 D		2000	M5	8,8 Д
Hyundai Santa Fe 2.4 GLS 4WD		2351	M5	11,8
Hyundai Terrecan 2.9 TD		2900	M5	11,0 Д
Hyundai Terrecan 3.5		3500	A4	18,7
Hyundai Trajet 2		2000	A4	12,4
Hyundai Tuscon 2.0 GLS 4WD		2000	A4	10,5
Hyundai XG 2.5		2500	A4	12,1
Infiniti QX 56 4WD		5551	A4	20,7
Isuzu Trooper		2771	M5	10,2 Д
Jeep Cherokee		4000	M5	13,5
Jeep Grand Cherokee		4000	A4	16,8
Jeep Grand Cherokee Laredo 4.0		4000	A4	16,8
Jeep Grand Cherokee Limited 5.2		5200	A4	18,0
Kia Carnival		2500	M5	13,0
Kia Pride		1300	M5	7,5
Kia Sportage		1998	M5	12,0
Kia Sportage Grand		2000	M5	7,5 Д
Kia Shuma		1498	M5	9,5
Kia Sephia		1498	M5	9,5
Kia Sephia		1600	M5	10,1
Kia Sorento		3500	A5	16,7
Kia Cremos		2000	M5	10,4
Land Rover Discovery		2495	A4	11,4 Д
Land Rover Discoveri II		4000	A4	18,5
Land Rover Discoveri V8i		4000	M5	15,5
Lexus 570		5700	M5	22,4
Lexus 470		4700	A5	18,5
Lexus GS 300		3000	A5	14,5
Lexus ES 300		3000	A4	14,2
Lexus LS 400		4000	A5	17,5
Lexus IS 200		2000	M6	10,5
Lexus RX 300		3000	A4	14,5
Lexus RX 330		3300	A4	15,9

Lexus RX 350		3500	A5	17,0
Lincoln Navigator 5,4I		5400	A4	18,6
Mazda 323		1300	M5	7,0
Mazda 323		2000	A4	9,0
Mazda 626 2,0 i		1991	M5	9,4
Mercedes Benz 100 D		2000	M4	9,5 Д
Mercedes Benz C 180		2000	M5	9,5
Mercedes Benz S 500		4973	A5	17,3
Mercedes 190 D 2,5		2497	M5	8,7 Д
Mercedes Benz E 280 Classic		2799	A5	12,7
Mercedes Benz E280 4 Matic Classic		2799	A5	12,9
Mercedes Benz Classic E280 T 4 Matic		2799	A5	13,1
Mercedes Benz 180		1799	M5	9,0
Mercedes Benz 190		2000	A4	9,6
Mercedes Benz 200		2000	M5	9,5
Mercedes Benz 200 E		2000	M5	9,5
Mercedes Benz 220		2200	M5	10,7
Mercedes Benz 230		2300	A5	11,2
Mercedes Benz 320		3199	A5	13,8
Mercedes Benz E 200		1998	M5	9,5
Mercedes Benz E 220		2200	M5	10,5
Mercedes Benz E-230		2295	M5	11,0
Mercedes Benz E 300		2948	M5	13,8
Mercedes Benz E 300		2948	A5	14,0
Mercedes Benz E 320		3200	A5	15,0
Mercedes Benz S 320		3200	A5	15,0
Mercedes Benz S 350		3500	A5	15,5
Mercedes Benz S 420		4200	A5	16,5
Mercedes Benz S 500		5000	A5	18,4
Mercedes Benz S 500 L		5461	A7	17,3
Mercedes Benz S 600		6000	A4	21,0
Mercedes Benz Viano		3200	A5	14,0
Mercedes Benz Viano		3700	A5	16,1
Mercedes Benz Vito 110 D		2300	M5	10,0 Д
Mercedes Benz ML 320		3200	A5	15,5
Mercedes Benz ML 350		3500	A5	17,1
Mercedes Benz ML 430		4300	A5	18,6
Mitsubishi L 200		2500	A4	10,7 Д
Mitsubishi L 300		2000	M5	11,0
Mitsubishi L 300 (4X4)		2000	M5	11,5
Mitsubishi Galant		2000	M5	9,0
Mitsubishi Lancer GLX		1600	M5	7,3

Mitsubishi Pajero 2,8 TD 4WD		2835	M5	12,5 Д
Mitsubishi Pajero		2972	M5	13,8
Mitsubishi Pajero		3828	A5	16,5
Mitsubishi Pajero Sport 4WD		3000	A5	14,7
Mitsubishi Pajero Sport 4WD		3000	M5	13,8
Mitsubishi Delika		2478	A4	11,3 Д
Mitsubishi Delika		2470	A4	11,2 Д
Mitsubishi Delika		2800	A4	12,5 Д
Mitsubishi Chariot E N43w		2000	M5	11,5
Mitsubishi RVR		2000	M5	10,5
Mitsubishi Space Runner		1800	M5	10,1
Nissan Almera		1600	M5	8,0
Nissan Almera		1600	A4	8,6
Nissan Altima		2500	A4	10,7
Nissan Bluebird		2000	M5	9,2
Nissan Civiliane		4700	M5	20,0
Nissan Civiliane		2700	M5	20,0
Nissan Cefiro		2000	A4	10,5
Nissan Europe		2000	M5	9,2
Nissan Maxima		2960	M5	12,6
Nissan Maxima		2988	M5	12,8
Nissan Maxima		2988	A5	13,0
Nissan Mistral		2700	A5	13,5 Д
Nissan Mistral		2700	M5	14,0
Nissan Pickup		2400	M5	13,0
Nissan Primera		1800	M5	9,0
Nissan Rnessa		2400	M5	11,2
Nissan Sunny		1600	M5	7,7
Nissan Serena		1597	M5	10,2
Nissan Terrano		3000	M5	13,5
Nissan Terrano		2400	M5	12,8
Nissan Teana		2000	A4	11,0
Nissan Teana		2300	A4	12,2
Nissan Urvan		2000	M5	12,5
Nissan Urvan Bus		2000	M5	12,5
Nissan U41 (жедел жәрдем)	FD46	4617	M5	20,0 Д
Nissan Pathfider 3.3 V6		3275	M5	15,2
Nissan Pathfider LE (4x2)		3500	A4	19,3
Nissan Pathfider LE (4x4)		3500	A4	20,2
Nissan Pathfider SE (4x2)		3500	A4	19,7
Nissan Pathfider SE (4x4)		3500	A4	20,1

Nissan Pathfider SE (4x2)		3500	M5	19,0
Nissan Pathfider SE (4x4)		3500	M5	19,4
Nissan Pathfider XE (4x2)		3500	A4	19,0
Nissan Pathfider XE (4x4)		3500	A4	19,8
Nissan Patrol Basis (5 орындық)		2826	M5	12,1 Д
Nissan Patrol Basis (7 орындық)		2826	M5	12,6 Д
Nissan Patrol GR		2826	M5	11,6 Д
Nissan Patrol GR 2.8 TD		2826	M5	12,2 Д
Nissan Patrol GR Station		2826	M5	12,1 Д
Nissan Patrol Wagon GRX		4479	M5	21,5
Nissan Patrol Wagon GRX		4479	A4	21,8
Nissan Patrol Wagon SGL-7		4160	M5	21,2
Nissan X-Trail 2.5 4WD		2500	A5	13,6
Nissan X-Trail 2.0 4WD		2000	M5	12,5
Opel Astra		1600	M5	7,7
Opel Omega		2000	M5	9,5
Opel Omega		2500	A5	11,6
Opel Vectra		2000	M5	9,5
Opel Vectra		1600	M5	7,8
Range Rover 4,0		4000	A4	16,7
Range Rover 4,4		4400	A5	18,3
Renault Clio		1400	A4	7,1
Renault Kangoo		1400	M5	7,5
Rover 620 Si		1997	A4	9,0
Skoda Fabia		1400	M5	7,5
Skoda Oktavia		1600	M5	8,0
Skoda Oktavia		1800	M5	9,5
Skoda Oktavia		2000	M5	11,7
Skoda Oktavia Classic		1595	M5	8,0
Skoda Super B		2800	M5	12,3
Ssan Yong Korando	4ZE1	2559	M5	14,8
Ssan Yong Musso (4x4)		3199	A4	19,5
Ssan Yong Musso E-32 (4x4)		3199	A5	19,2
Subaru Legacy		2000	A4	11,0
Subaru Legacy		2200	M5	11,5
Subaru Legacy Touring Wagon		2200	M5	11,5
Subaru Legacy Outback		2457	M4	13,0
Subaru Legacy Outback		2457	M5	13,5
Subaru Legacy Outback		3000	A5	13,5
Subaru Impreza		1994	A4	11,2
Subaru Legacy Kombi 2.5 GX		2457	A4	13,2

Subaru Legacy Limousine 2.5 GX Automatik	2457	A4	13,1
Subaru Legacy Outback	2457	A4	13,2
Subaru Legacy 2.5 (с.м. 1315)	2457	A4	12,3
Subaru Legacy 2.5 (с. м. 1400)	2457	A4	12,5
Subaru Forester	2000	M5	10,5
Suzuki Wagon R1	1298	M5	8,3
Suzuki Grand Vitara	2494	M5	10,3
Suzuki Grand Vitara	1995	A5	10,8
Toyota Avensis	1800	M5	9,3
Toyota Avensis 2.0 Linea sol. (Liftback)	1998	M5	10,3
Toyota Avensis Combi 2.0	1998	M5	10,4
Toyota Camry GX 3.0I V6	2959	A5	11,6
Toyota Camry (Gracia) 3.0 V6	2995	A4	12,8
Toyota Camry (Gracia) 2.5	2500	M5	13,0
Toyota Camry 3.0	3000	A4	13,1
Toyota Camry 3,5	3500	A6	16,2
Toyota Avalon	3000	A5	11,2
Toyota Caldina	2000	M5	9,5
Toyota Camry	2959	A5	11,6
Toyota Camry 2,4	2400	A4	11,2
Toyota Camry 2,4	2400	A5	11,1
Toyota Camry 2,4	2362	M5	11,3
Toyota Camry 2,2	2200	M5	10,5
Toyota Camry 2,2	2200	M5	10,7
Toyota Carina E	1600	M5	8,0
Toyota Carina E	1800	M5	9,0
Toyota Carina	2000	M5	9,5
Toyota Cepter	3000	M5	11,6
Toyota Corolla	1400	M5	7,5
Toyota Corolla 1,6	1598	M5	8,0
Toyota Corolla	1598	A4	8,2
Toyota Corolla	1800	M5	8,3
Toyota Corolla	1800	A4	8,5
Toyota Corolla	2000	M5	8,5
Toyota Hilux Surf	3000	A5	14,2
Toyota Fortuner	2694	M5	14,0
Toyota Ipsum	2000	M5	10,0
Toyota Land Cruiser 80	4477	M5	21,0
Toyota Land Cruiser 100 VX	4664	A5	19,8
Toyota Land Cruiser 100 VX	4664	M5	20,0
Toyota Land Cruiser 100 GX STD	4164	M5	13,5 Д

Toyota Land Cruiser GX-R 24V	4500	M5	19,5
Toyota Land Cruiser Prado	3378	M5	15,8
Toyota Land Cruiser Prado	3378	A4	15,5
Toyota Land Cruiser	3378	A5	15,2
Toyota Land Cruiser Prado	4000	A5	18,2
Toyota Land Cruiser Prado	3956	A5	15,5
Toyota Land Cruiser Prado TD	2982	A4	11,6 Д
Toyota Land Cruiser Prado TD	2982	M5	10,5 Д
Toyota Land Cruiser Prado	2800	M5	14,3
Toyota Land Cruiser Prado Gx8 Saf	2800		13,8
Toyota Previa	2400	A4	12,8
Toyota Rav 4	2000	M5	10,8
Toyota Land Cruiser HDJ80	4164	M5	14,6 Д
Toyota Land Cruiser Station HDJ80	4164	M5	14,0 Д
Toyota Land Cruiser Station 24V	4477	A4	21,8
Toyota Land Cruiser 100 GX 24V (с.м. 2220-2230)	4477	M5	18,1
Toyota Land Cruiser 100 GX 24V (с.м. 2645-2650)	4477	M5	19,0
Toyota Land Cruiser 200	4700	A5	19,1
Toyota Lucida	2400	A5	12,3
Volkswagen Passat 1,8	1781	M5	10,2
Volkswagen Passat V6 syncro Comfotline	2771	M5	13,1
Volkswagen Passat 2.8 V6 (с.м. 1450)	2771	M5	13,3
Volkswagen Passat 2.8 V6 (с.м. 1495)	2771	M5	13,4
Volkswagen Sharan 2.8 VR6 Comfotline	2792	A4	13,3
Volkswagen Caddy	1300	M5	7,6
Volkswagen Golf	1400	M5	8,0
Volkswagen Golf	2000	M6	10,5
Volkswagen Jetta	1600	M5	7,7
Volkswagen Passat	1600	M5	9,5
Volkswagen Passat	1781	A5	10,6
Volkswagen Passat	1984	M5	11,0
Volkswagen Passat	2000	M5	11,0
Volkswagen Passat	2000	A4	11,8
Volkswagen Passat B6	2000	M5	10,6
Volkswagen Passat	2300	M5	11,8
Volkswagen Passat	2324	A5	13,7
Volkswagen Polo	1598	M5	6,7
Volkswagen Gol	1781	M5	9,0
Volkswagen Golf	1781	M5	9,5

Volkswagen Golf		1984	M5	10,7
Volkswagen Vento		1600	M5	9,5
Volkswagen Bora		1595	M5	8,5
Volkswagen Bora		1984	M5	10,0
Volkswagen Touareg GP 3.0 TDI		3000	A6	15,0
Volvo 850		2400	M5	11,5
Volvo V70 XC-AWD		2435	A4	12,0
Volvo 940 Polar 2,3		2316	M5	11,5
Volvo 390		2922	A4	13,5
BA3-1111				6,5
BA3-2101 барлық модификациялары				8,5
BA3-2102 барлық модификациялары				8,5
BA3-2103				9,0
BA3-21033,-21035				8,5
BA3-2104 барлық модификациялары				8,5
BA3-2105 барлық модификациялары				8,5
BA3-2106 барлық модификациялары				9,0
BA3-2107 барлық модификациялары				8,5
BA3-2108 барлық модификациялары				8,0
BA3-2109				8,0
BA3-21093,-21099				7,5
BA3-2121,-21211				12,0
BA3-21213				11,5
BA3-21213Б				12,1
BA3-21218				11,9
BA3-212182				12,3
BA3-2302 "Бизон"				11,5
BA3-2106				10,0 СМГ
BA3-21061				10,0 СМГ
BA3-2110		1500	M5	7,5
BA3-2110-010		1500	M5	7,8
BA3-21100		1700	M5	8,0
BA3-21104		1600	M5	7,5
BA3-21112		1690	M5	8,0
BA3-21111		1500	M5	8,0
BA3-21122		1500	M5	8,0
BA3-21124		1600	M5	8,5
BA3-21099-20		1500	M5	8,0
BA3-21099			M5	8,9 СМГ
BA3-21150		1500	M5	7,5
BA3-21103		1500	M5	8,0
BA3-21102		1500	M5	8,0

ВАЗ-2120 "Надежда"		1770	М5	11,8
ВАЗ-21213		1690	М5	12,7 СМГ
ВАЗ-21214 i		1700	М5	11,5
ВАЗ-212180 "Фора"		1690	М5	13,2 СМГ
ВАЗ-2131		1700	М5	12,5
ВАЗ-2131		1770	М5	13,9 СМГ
ВАЗ-21310 "Нива"		1774	М5	12,8
ВАЗ-21310 "Нива"		1690	М5	12,5
ВАЗ-21314		1700	М5	12,6
ВАЗ-2329 (пикап)		1690	М5	11,5
ВАЗ-2123 Chevrolet Niva		1690	М5	11,3
ВИС-2345 (фургон)	ВАЗ-2106		М5	9,3
ГАЗ-13				20,0
ГАЗ-14				22,0
ГАЗ-21 барлық модификациялары				13,0
ГАЗ-22 барлық модификациялары				13,0
ГАЗ-24,-24-10,-24-11,-24-60				13,0
ГАЗ-24-01,-24-02,-24Г				13,0
ГАЗ-24-03,-24-04				13,0
ГАЗ-24-14				13,5
ГАЗ-24-07,-24-17,-24-25				18,0 СМГ
ГАЗ-24-12	ЗМЗ-402(.10)			13,5
ГАЗ-24-12	ЗМЗ-4021 (.10)			14,0
ГАЗ-24-13	ЗМЗ-402 (.10)			13,5
ГАЗ-24-13	ЗМЗ-4021 (.10)			14,0
ГАЗ-3102	ЗМЗ-4022.10			14,0
ГАЗ-3102	ЗМЗ-24Д	М4		13,3
ГАЗ-3102,-3102-12	ЗМЗ-4062.10	М4		12,5
ГАЗ-3102,-3102-12	ЗМЗ-4062.10	М5		12,0
ГАЗ-31022	ЗМЗ-4021.10	М5		13,0
ГАЗ-31022,-31023	ЗМЗ-402	М4		12,5
ГАЗ-31029	ЗМЗ-24Д	М4		13,1
ГАЗ-31029	ЗМЗ-402(10)			13,0
ГАЗ-31029	ЗМЗ-4021 (.10)			13,5
ГАЗ-22171	ЗМЗ-4063.10	М5		12,0 СМГ
ГАЗ-22171	ЗМЗ-4026.10	М5		12,6 СМГ
ГАЗ-3110	ЗМЗ-402	М5		13,0
ГАЗ-3110	ЗМЗ-402.108	М5		13,0
ГАЗ-3110	ЗМЗ-4062	М5		13,8
ГАЗ-3110-101	ЗМЗ-4062	М5		13,5
ГАЗ-3110	ЗМЗ-4021	М5		13,5

ГАЗ-31105	ЭМЗ-4062		М5	12,6
ГАЗ-3110-441	ЗМЗ-4021.10		М4	15,3 СМГ
ГАЗ-3110	ЗМЗ-4021		М5	14,8 СМГ
ГАЗ-31105	ЗМЗ-4021	2445		13,5
ГАЗ-3110	ЗМЗ-4062		М5	15,2 СМГ
ГАЗ-3102	ЗМЗ-4022.10			15,5 СМГ
ГАЗ-3102	ЗМЗ-4062.10		М4	13,9 СМГ
ГАЗ-3102	ЗМЗ-4062.10		М5	13,3 СМГ
ГАЗ-33021-212	УМЗ-4215		М5	17,0 СМГ
ГАЗ-310293			М4	15,3 СМГ
ГАЗ-430100	(козг. 4-цил.)		М6	16,5 Д
ГАЗ-31029	Rover 16MPI			11,5
ГАЗ-3105				13,0
ГАЗ-69,-72 барлық модификациялары				16,6
ГАЗ-М20 барлық модификациялары				13,5
ЗАЗ-1102				7,0
ЗАЗ-965, 966				7,0
ЗАЗ-968,-968А,-968АБ,-968АБ2,-968АБ4				7,0
ЗАЗ-968Б,-968Б2,-968МГ,-968Р				7,0
ЗАЗ-968М,-968МБ,-968МД,-968МР				8,0
ЗАЗ-969				8,0
ЗАЗ-970 барлық модификациялары				8,0
ЗИЛ-114				24,0
ЗИЛ-117				23,0
ЗИЛ-4104				26,0
ЗИЛ-41047				26,5
ИЖ-2125,-21251				10,0
ИЖ-2126		1700	М5	9,0
ЛуАЗ-1302				11,0
ЛуАЗ-969А,-969М				12,0
Москвич-2136,-2137,-2138,-21381				10,0
Москвич-2140,-21401,-21403,-21406				10,0
Москвич-2141,-21413				10,0
Москвич-21412-01				8,5
Москвич-214122	УЗАМ-3317			9,4
Москвич-214122	УЗАМ-3320			9,6
Москвич-403,-407,-408,-412				10,0
Москвич-410,-410Н,-410М,-411				11,0
Москвич-423,-424,-426,-427				10,0

Москвич-432 барлық модификациялары				10,5
Москвич-433				11,6
Москвич-434				12,0
ТРЭКОЛ-39041 (база УАЗ-31512, 31514)		ЗМЗ-4021	2445	15,5
УАЗ-31062		УМЗ-4063	2300	15,5
УАЗ-315100,-315101,-31512-01,-315201				16,0
УАЗ-31512				15,5
УАЗ-31514				16,7
УАЗ-31517	HR.492HTA			11.0 Д
УАЗ-31519			М4	16,0
УАЗ-31519-095	УМЗ-4218		М4	18,0
УАЗ-315195-025	ЗМЗ-409,1		М5	17,5
УАЗ-315195-035		2700	М5	15,5
УАЗ-3152	ЗМЗ-402	2445		16,0
УАЗ-3162	ЗМЗ-406310		М4	15,5
УАЗ-31622-70	ЗМЗ-409,1		М5	17,5
УАЗ-3163-010	ЗМЗ-409,1		М5	17,5
УАЗ-3163-010	ЗМЗ-409,10		М5	16,0
УАЗ-39629			М4	16,5
УАЗ-3 9629-016			М4	16,0
УАЗ-469 барлық модификациялары				16,0
УАЗ-3163-10 "Патриот"		2700	М5	14,0

* М - механикалық, А - автоматты беріліс қорабы;

** егер сандық белгіден кейін индекс болмаса, онда бұл бензинге арналған норма;

"Д" индексі дизель жанар-жағармай материалдарына арналған шығыс нормасын белгілейді;

*** с.с. - кг-да автомобильдің жарақталған массасы.

9. Автобустар

Автобустар үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәні (Q_H мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = 0,01 \times H_B \times L \times (1 + 0,01 \times K_s) + H_{кж} \times t_{кж}, \quad (2)$$

мұндағы: N_B - жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық

нормасы, л/100 км ($m^3/100km$);

L - автобус жүрісі, км;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты

жиынтық салыстырмалы түзету, %.

$N_{кж}$ - салонға жылу бергіштің жұмысына арналған

жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормасы,

л/сағат;

$T_{кж}$ - жылу бергіштер жұмыс істейтін уақыт, сағ.

Автобустар үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары N_B мәні 2-кестеде келтірілген.

2-кесте - Автобустар үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормасы

Ескерту. 2-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Автомобильдің маркасы, моделі	Қозғалтқыштың моделі	БҚ* түрі және беріліс саны	Базалық норматив N_B **, л/100 км
1	2	3	4
Chevrolet Astro 4.3			17,9
Chevrolet Express 5.3 G 1500 (7 орын)	5327	A4	19,7
Daewoo HB 117	11051	M5	24,6 Д
Fiat Ducato 1,9D	1929	M5	10,0 Д
Ford Econoline E350 Van (12 орын)	5403	A4	23,2
Ford Nourneo 2.2D (9 орын)	2198	M5	10,5 Д
Ford Transit 2.0 (12 орын)	2000	M5	13,5
Ford Transit 2.4D (14 орын)	2402	M5	11,5 Д
Ford Transit 150/150L 2.0i (15 орын)	2000	M5	13,0
Ford Transit 350 Виз (14 орын)	2402	M5	12,1 Д
Ford Transit 350 Виз (13 орын)	2402	M5	11,9 Д
Ford Transit FT 150/150L 2.5D (13 орын)	2496	M5	11,0 Д
Ford Transit 2,5 D		M5	11,3 Д
Hyundai Areo City	D6AV	M5	28,5 Д
Hyundai Areo Space	D6AB-D	M5	29,0 Д
Hyundai Aerocity	1200	M5	26,5 Д
Hyundai	D4AF (D4DC)	M5	17,2 Д
Hyundai Grace	2500	M5	11,5 Д
Ikarus-180			41,0 Д
Ikarus-250			31,0 Д

Ikarus-250.58, (.59,.93,.95)			34,0 Д
Ikarus-255			31,0 Д
Ikarus-256 барлық модификациялары			31,0 Д
Ikarus-256.59			26,0 Д
Ikarus-260 барлық модификациялары			38,0 Д
Ikarus-260.18			40,0 Д
Ikarus-260.27			34,0 Д
Ikarus-263			40,0 Д
Ikarus-280 барлық модификациялары			42,0 Д
Ikarus 280 (Алтайдизельді қалалық біріктірілген)			40,0 Д
Ikarus 280.33 VTS Turbo			41,0 Д
Ikarus 280.33М (115 орынды қалалық біріктірілген)			42,4 Д
Ikarus-283.00			46,0 Д
Ikarus-3 50.00			37,0 Д
Ikarus-365.10, -365.11			34,0 Д
Ikarus-415.08			39,0 Д
Ikarus-435.01			46,0 Д
Ikarus 435.17 (VTSII-190-6L-10,35-258-6M)			43,0 Д
Ikarus 435.178А (қалалық біріктірілген) (6L-10,35-258-3А)			50,1 Д
Ikarus-543.26			27,0 Д
Ikarus-55			28,0 Д
Ikarus-556			38,0 Д
Ikarus-620			34,0
Iveco Turbo Daily А 45.10	2789	М5	13,0 Д
Isuzu Turquoise Bus	4700	М6	20,0 Д
Karosa В-732	LIAZ ML 637	М4	39,1 Д
Karosa В732 (94 орынды қалалық)	LIAZ ML 636		36,8 Д
Karosa С734 (80 орынды қалалық)	ЯМЗ-238М2		41,2 Д
Karosa С835-1031 (м/г 46 орын)(6L-11,940-257-8М)	11940	М8	28,8 Д
MAN Marcopolo Viaggio 12.0D (м/қал. 50 орын)	11967	М8	24,7 Д
Mercedes-Benz 0302 С V-8			32,0 Д
Mercedes-Benz 0340			25,0 Д
Mercedes-Benz 0340 (м/г)			25,0 Д
Mercedes-Benz 0350			26,9 Д
Mercedes-Benz 0350 (туристік)			26,9 Д
Mercedes-Benz 0404			27,4 Д
Mercedes-Benz 0404 (м/г)			27,4 Д

Mercedes-Benz 0814 (ведомстволық 25 орын)			17,9 Д
Mercedes-Benz 308D (9 орын)	2300	M5	11,3 Д
Mercedes-Benz 601D (ведомстволық 18 орын)	3972	M6	16,0 Д
Mercedes-Benz Turk 0325 (гор.101 орын)	10964	M6	33,7 Д
Mercedes-Benz V 280 2.8 (7 орын)	2800	M5	14,9
Mercedes-Benz Vito 1080	3000	M5	10,0 Д
Mercedes-Benz Vito V230 (6 орын)	3000	A4	13,4
Mitsubishi L300			13,5
Nissan-Urvan E-24			10,0 Д
Nissan-Urvan Transpoter			15,5
Nusa-501M,-521M,-522M,-522-03			16,7
Peugoet Boxer 2,5 TD	2446	M5	11,5 Д
Ssang Yong	2500	M5	12,0 Д
Ssang Yong Istana 2.9D (15 орын)	2874	M5	14,3 Д
Ssang Yong Istana	2900	M5	14,0 Д
Ssang Yong Transstar 9.6D (қалааралық 45 орын)	9572	M6	24,7 Д
Toyota Coaster	4200	M5	20,7 Д
Toyota HiAce	1RZ	M5	11,5
Toyota HiAce	5L(3000)	M5	11,2 Д
Toyota HiAce	2694	M5	14,0
Toyota HiAce	2400	M5	12,8
Toyota HiAce	3000	M5	15,5
Toyota HiAce 2800 Supercustom D	2779	M5	10,8 Д
Toyota HiAce-2000	1998	M5	11,2
Toyota HiAce Comby	2438	M5	11,8
Volvo	TD 120A	M8	60,0 Д
Volkswagen Caravella	2000	M5	11,5
Volkswagen Caravella 4WD	2500	M5	12,8
Volkswagen Crafter	2500	M6	12,5 Д
Volkswagen LT-35	2400	M5	10,2 Д
Volkswagen LT-46	2800	M5	12,0 Д
Volkswagen Transporter	2500	M5	12,3
Volkswagen Transporter T-4	2370	M5	10,5 Д
Volkswagen Transporter T-4 4WD	2500	M5	12,8
Volkswagen Transporter T-4	2500	M5	12,3
Volkswagen Transporter T-5	3200	A6	16,5
Volkswagen Transporter T-5	3200	M6	15,7
Volkswagen Transporter T-5	2500	M6	12,5 Д
ГАЗ-221400 "Газель"	3М3-4026.10	M4	17,0

ГАЗ-221400 "Газель"	ЗМЗ-026.10	М5	16,5
ГАЗ-3221 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М4	18,0
ГАЗ-3221 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М5	17,2
ГАЗ-3221 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М4	15,7
ГАЗ-3221 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	15,2
ГАЗ-32213 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	16,9
ГАЗ-3307 "Сайрам"	ЗМЗ-53	М4	29,2
ГАЗ-22171-104 "Газель"	ЗМЗ-4063.10	М5	14,2
ГАЗ-221717-5104 "Газель"	ЗМЗ-4063.10	М5	14,5
ГАЗ-2217-104 "Баргузин"	ЗМЗ-406	М5	13,3
ГАЗ-22171-104 "Соболь"	ЗМЗ-406	М5	16,7
ГАЗ-3234 СЕМАР		М4	18,0
ГАЗ-322132-24 "Газель"	ЗМЗ-026	М5	17,0
ГАЗ-322132-14 "Газель"	ЗМЗ-4063	М5	16,2
ГАЗ-322132-17 "Газель"	ЗМЗ-40630А	М5	16,2
ГАЗ-32212 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	16,5
ГАЗ-322132224 "Газель"	УМЗ-4215СР	М5	17,9
ГАЗ-3262 "Газель"			18,8 СМГ
КАВЗ-3270	ЗМЗ-53	М4	31,8
КАВЗ-3270	ЗМЗ-53	М4	35,0 СМГ
КАВЗ-3270,-3271	ЗМЗ-53-11		30,0
КАВЗ-327001			30,9
КАВЗ-3976			30,0
КАВЗ-3976			33,2 СМГ
КАВЗ-39765			32,5
КАВЗ-651 барлық модификациялары			26,0
КАВЗ-685 барлық модификациялары			30,0
ЛАЗ-4202			35,0 Д
ЛАЗ-42021			33,0 Д
ЛАЗ-52073			24,5 Д
ЛАЗ-52523	Renault		33,0 Д
ЛАЗ-6205	Renault		47,5 Д
ЛАЗ-695	ЗИЛ-375		44,0
ЛАЗ-695(Б,Е,Ж,М,Н)	ЗИЛ-508.10		41,0
ЛАЗ-695Н	ЗИЛ-375.01		44,0
ЛАЗ-695НГ	ЗИЛ-508.10		43,0 СТГ (41,0)
ЛАЗ-695П	ЗИЛ-508.10		51,0 СМГ
ЛАЗ-697	ЗИЛ-375		43,0
ЛАЗ-697Е (М,Н,Р)			40,0
ЛАЗ-699 барлық модификациялары			43,0
ЛАЗ-699Р	ЯМЗ-236	М5	39,5 Д
ЛиАЗ-158 барлық модификациялары			41,0

ЛиАЗ-5256,-52564	КамАЗ-740.10		46,0 Д
ЛиАЗ-5256	ЯМЗ-236	АЗ	41,1 Д
ЛиАЗ-5256, 4320	ЯМЗ-238	АЗ	43,4 Д
ЛиАЗ-525610			36,1 Д
ЛиАЗ-525616			32,5 Д
ЛиАЗ-52567			37,4 Д
ЛиАЗ-5256М			22,5 Д
ЛиАЗ-5256НП			35,0 Д
ЛиАЗ-5256-ЯАЗ			35,5 Д
ЛиАЗ-525617			30,5
ЛиАЗ-52562R	6600		31,5 Д
ЛиАЗ-52565-БК БАРЗ			27,0 Д
ЛиАЗ-5267			35,5 Д
ЛиАЗ-6240 СВАРЗ			45,5 Д
ЛиАЗ-677	КамАЗ-740.10	ГМП	42,3 Д
ЛиАЗ-5256-11	КамАЗ-740		46,0 Д
ЛиАЗ-677 (А, Б, Г, М, П)		ГМП	54,0
ЛиАЗ-677Г		ГМП	73,0 СМГ
ЛиАЗ-677МБ		ГМП	56,4
ЛиАЗ-677МС		ГМП	55,7
НЗАС-3964	ЗМЗ-66-06	М4	33,5
НЗАС-4208			35,0 Д
НЗАС-4947			53,0
НЗАС-4951	КамАЗ-740.10		36,2 Д
НЗАС-4951-01	ЯМЗ-236	М5	37,4 Д
НЕФАЗ-42111-05 (КамАЗ-43 26)	КАМАЗ-740.11		26,0 Д
ПАЗ-3201 барлық модификациялары			36,0
ПАЗ-3201-01			35,0
ПАЗ-3205	ЗМЗ 5112.10		31,2
ПАЗ-3205	ЗМЗ 5234.10		32,0
ПАЗ-3205,-32051	ЗМЗ 672-11		36,3
ПАЗ-3205-70			20,9
ПАЗ-32051	ЗМЗ 5112.10		31,4
ПАЗ-32051	ЗМЗ 5234.10		32,3
ПАЗ-32053	ЗМЗ 5234.10	М4	32,0
ПАЗ-32053 R07	Д-245.7	М4	15,5 Д
ПАЗ-3206	ЗМЗ 672-11		36,3
ПАЗ-3206	ЗМЗ 5112.10		32,2
ПАЗ-3206	ЗМЗ 5234.10		33,0
ПАЗ-4234	ММЗ-245,9		22,5 Д
ПАЗ-651 барлық модификациялары			26,0

ПАЗ-652 барлық модификациялары			28,0
ПАЗ-672 барлық модификациялары			35,0
РАФ-08,-10,-977 барлық модификациялары			15,0
РАФ-2203,-220301,-22031,-22031-01			15,0
РАФ-220302			20,0 СМГ
РАФ-22032,-22035-02			15,0
РАФ-22038-02,-22039,-2915-02			14,5
РАФ-2925			14,5
РАФ-2927			15,0
САРЗ-3976			30,0
ТАМ 260А 119Т			30,0 Д
ТАРЗ-3205	ЗИЛ-130	М5	31,1
УАЗ-2206			17,2
УАЗ-2206	2445	М4	19,0 СМГ
УАЗ-220601			17,0
УАЗ-220602			22,0 СМГ
УАЗ-3303-0001011 АПВ-04-01			17,5
УАЗ-3962			17,5
УАЗ-396201			18,0
УАЗ-450 барлық модификациялары			17,0
УАЗ-452 барлық модификациялары			18,0
ЭЗСА-4216	КамАЗ-740		35,6 Д
ЯАЗ-6211			50,6 Д
Daewoo BS 090	DL08, DE 08TIS (Еуро-3)	М5	35Д
Daewoo BS 106 А.	DE 08 TIS (Еуро-4)	М5	40Д

* М - механикалық, А - автоматты беріліс қорабы;

** егер сандық белгіден кейін индекс болмаса, онда бұл бензинге арналған норма;

"Д" индексі дизельдік жанар-жағармай материалдарына арналған шығыс нормасын белгілейді;

"СМГ" индексі сұйытылған мұнай газы үшін шығыс нормасын белгілейді;

"СТГ" индексі сығымдалған табиғи газ үшін шығыс нормасын белгілейді;

(жақшада бензиннің шығыс нормалары келтірілген).

10. Жүк автомобильдері

1) Шанақты жүк автомобильдері, фургондар және тартқыштар үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні ҚН мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_{H_{жүк}} = 0,01 \times [(H_B + N_{км} \times G_{км}) \times L + N_{кж} \times G_{жүк} \times L_{жүк}] \times (1 + 0,01 \times K_s) + N_{жүк} \times N_{кж} \times t_{кж}, \quad (3)$$

мұндағы: H_B - жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық

нормасы, л/100 км ($m^3/100 км$);

L - жүк автомобилінің жалпы жүрісі, км;

$L_{жүк}$ - жүк автомобилінің жүгімен жалпы жүрісі, км;

$N_{км}$ - Автопоезд тіркемесінің және/немесе жартылай

тіркемесінің қосымша массасына жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы (5-тармақ бойынша);

$G_{км}$ - тіркеменің және/немесе жартылай тіркеменің қосымша массасы, т;

$N_{кж}$ - көліктік жұмысқа арналған жанар-жағармай

материалдары шығысының нормалары (5-тармақ бойынша);

$G_{жүк}$ - тасымалданатын жүктің массасы, т;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты

жиынтық салыстырмалы түзету, %.

$N_{кж}$ - қосымша жабдықтың жұмысына жанар-жағармай

материалдары шығысының нормасы, жұмыстың л/сағ.

немесе л/бір. (жұмыстың $m^3/сағ.$ немесе $m^3/бір.$);

$t_{кж}$ - қосымша жабдықтың жұмыс істейтін уақыты, сағ.

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты

жиынтық салыстырмалы түзету, %.

Сағаттық төлеммен жұмыс істейтін жүк автомобильдері үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын (2) формула бойынша анықталады.

Жүк автомобильдері үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары НБ 3-кестеде келтірілген.

3-кесте - Жүк автомобильдері үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Ескерту. 3-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Автомобильдің маркасы, моделі	Қозғалтқыштың моделі, көлемі	БҚ* түрі және беріліс саны	Базалық нормасы H_B^{**} , л/100 км
1	2	3	4

БОРТТЫ АВТОМОБИЛЬДЕР

Avia A-20H			11,0 Д
Avia A-21K-2N			11,0 Д
Avia A-30N			13,0 Д
Avia A-31L,-3N,-31P			13,0 Д
Ford F-550 XL Crew Cab	6400	A	22,3 Д
Ford F-550 XL Crew Cab	6800	A	25,5
IFA-W50L			20,0 Д
Magirus 232 D 19L			24,0 Д
Magirus 290 D 26L			34,0 Д
Tatra-111R.			33,0 Д
ГАЗ-3302,-33021 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М4	16,9
ГАЗ-3302,-33021 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М4	16,5
ГАЗ-3302,-33021 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М5	16,5
ГАЗ-3302,-33021 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	16,0
ГАЗ-33021 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	17,5 СМГ
ГАЗ-33023	ЗМЗ-4063.10	М5	15,5
ГАЗ-33023	ЗМЗ-406	М5	17,0
ГАЗ-33023	ЗМЗ-402.10	М5	17,0
ГАЗ-330232-14 "Газель"	ЗМЗ-4063.10	М5	15,5
ГАЗ- 3307			24,5
ГАЗ-3309			17,0 Д
ГАЗ-3309-352	Д-245.7 ММЗ	М5	11.0 Д
ГАЗ-51 барлық модификациялары			21,5
ГАЗ-51 Ж			33,0 СМГ
ГАЗ-52.-52 А			22,0
ГАЗ-52-01,-52-03,-52-04,-52-05,-52-54,-52-74			22,0
ГАЗ-52-07,-52-08,-52-09			30,0 СМГ
ГАЗ-52-27,-52-28			21,0 СТГ (22,0)
ГАЗ-53.-53А,-53-50,-53-70			25,0
ГАЗ-53-12,-53-12-016,-53-12А			24,5
ГАЗ-53-07,-53-19			37,0 СМГ
ГАЗ-53-27			25,5 СТГ (25,0)
ГАЗ-53Ф			22,0
ГАЗ-63.-63А			26,0
ГАЗ-66 барлық модификациялары			29,0
ЗИЛ-130	ЗИЛ-375	М5	33,3
ЗИЛ-130	ЗИЛ-375	М5	36,5 СМГ
ЗИЛ-130	ЗИЛ-508	М4	30,5
ЗИЛ-130 барлық модификациялары	ЗИЛ-130		31,0
ЗИЛ-131,-131А			42,0

ЗИЛ-131Н	ЗИЛ-508.10		41,5
ЗИЛ-133Г,-133Г1,-133Г2,-133ГУ			38,0
ЗИЛ-133ГЯ			25,0 Д
ЗИЛ-138			42,0 СМГ
ЗИЛ-138А,-138АГ			32,0 СТГ (31,0)
ЗИЛ-150			31,0
ЗИЛ-151,-157 барлық модификациялары			39,0
ЗИЛ-157	ЗИЛ-130	М5	39,4
ЗИЛ-164 барлық модификациялары			31,0
ЗИЛ-166 барлық модификациялары			41,0
ЗИЛ-332410	Д-245	М5	14,8 Д
ЗИЛ-4314 барлық модификациялары			31,0
ЗИЛ-4315 барлық модификациялары			31,0
ЗИЛ-431610			32,0 СТГ (31,0)
ЗИЛ-431810			42,0 СМГ
ЗИЛ-4319 барлық модификациялары			31,0
ЗИЛ-4331			25,0 Д
ЗИЛ-43317	КамАЗ-740		27,0 Д
ЗИЛ-433362	ЗИЛ-508.10	М5	32,7
ЗИЛ-4334			25,3 Д
ЗИЛ-4981	ЗИЛ-508	М4	30,5
ЗИЛ-5301			16,0 Д
КамАЗ-4310	КамАЗ-740.3	М4	29,5 Д
КамАЗ-4310	КамАЗ-740.10		31,0 Д
КамАЗ-43105			30,5 Д
КамАЗ-43101	КамАЗ-740.10-20	М10	33,4 Д
КамАЗ-43114(6Х6)		М5	36,0 Д
КамАЗ-4326-02 (4Х4)	КамАЗ-740.11-240	М5	31,0 Д
КамАЗ-43269	ЯМЗ-238	М5	35,6 Д
КамАЗ-43269	КамАЗ-740.11-240	М5	31,0 Д
КамАЗ-53102	КамАЗ-740	М4	28,0 Д
КамАЗ-5320			25,0 Д
КамАЗ-53202,-53212,-53213			25,5 Д
КамАЗ-53208			22,5 СТГ + 6,5 Д (26,0 Д)
КамАЗ-53215	КамАЗ-740.3	М4	28,0 Д
КамАЗ-53217			21,5 СТГ + 6,5 Д (26,0 Д)
КамАЗ-53218			23,0 СТГ + 6,5 Д (26,0 Д)
КамАЗ-53219			22,0 СТГ + 6,5 Д (26,0 Д)
КамАЗ-55102-012-02	ЯМЗ-238	М5	35,0 Д
КрАЗ-214 барлық модификациялары			54,0 Д
КрАЗ-219 барлық модификациялары			47,0 Д

КрАЗ-250	ЯМЗ-238М2	М5	36,6 Д
КрАЗ-255 барлық модификациялары			40,0 Д
КрАЗ-257 барлық модификациялары			40,0 Д
КрАЗ-260 барлық модификациялары			42,5 Д
КрАЗ-65101	ЯМЗ-238М2	М10	37,6 Д
МАЗ-200 барлық модификациялары			27,5 Д
МАЗ-500 барлық модификациялары			23,0 Д
МАЗ-514			25,0 Д
МАЗ-516,-516 Б			26,0 Д
МАЗ-5334,-5335,-533501			23,0 Д
МАЗ-53352			24,0 Д
МАЗ-53362	ЯМЗ-238Ф	М8	25,7 Д
МАЗ-53366			31,7 Д
МАЗ-5337,-53371			23,0 Д
МАЗ-543			98,0 Д
МАЗ-7310,-7313			98,0 Д
УАЗ-3303	ЗМЗ-402		16,5
УАЗ-330301			16,0
УАЗ-33032,-33032-01			21,5
УАЗ-33036		М4	16,5
УАЗ-3307-01	УМЗ-4178	М4	16,7
УАЗ-374101			16,0
УАЗ-39094		М4	17,0
УАЗ-450,-452 барлық модификациялары			17,0
УАЗ-451 барлық модификациялары			15,0
Урал-355 барлық модификациялары			30,0
Урал-375 барлық модификациялары			50,0
Урал-377 барлық модификациялары			44,0
Урал-4320	КамАЗ-740.10		32,0 Д
Урал-43202			31,2 Д
Урал-4320-10	ЯМЗ-236М2	М10	32,6 Д
ЯАЗ-210-210Д			47,0 Д
КамАЗ-43505 4x4 барлық модификациялары	740.11-240(Еуро-1)	М5	31,0Д
КамАЗ-53501 6x6 барлық модификациялары	740.30-260(Еуро-2)	М10	28,0Д
КамАЗ-65225 6x6 барлық модификациялары	740.50-360	М16	37,0Д
УРАЛ-43206 4x4 барлық модификациялары	ЯМЗ-236М2, 236НЕ2	М5	24 Д
УРАЛ-4320 6x6 барлық модификациялары	ЯМЗ-238М2,238 НЕ2	М5	34,5Д

ТАРТҚЫШТАР		
Avstro-Fiat CDN-130		26,0 Д
Camacu-Nissan KNFV-12T		45,0 Д
Csepel D-450		22,0 Д
Csepel D-450.86		25,0 Д
FaunH-36-40/45		85,0 Д
FaunH-46-40/49		90,0 Д
Iveco-190.33		25,0 Д
Iveco-190.36 Turbo Star		26,0 Д
Iveco-190.42		27,0 Д
Iveco Euro Tech MP400E38		41,0 Д
Iveco 440 E 42		25,0 Д
LIAZ 110421		27,0 Д
Mercedes-Benz-1635S,-1926,-1928,-1935		23,0 Д
Mercedes-Benz-1735 LS		24,5 Д
Mercedes-Benz-2232S		27,0 Д
Mercedes-Benz-2235		26,0 Д
Mercedes-Benz-2236		28,0 Д
Mercedes-Benz-2628		42,0 Д
Mercedes-Benz-2632		34,0 Д
MAN 18.272		18,0 Д
MAN 19.372		17,0 Д
MAN 19.463 FLS		16,0 Д
MAN 19.463		26,7 Д
MAN 19.422		26,4 Д
MAN 26.463		29,9 Д
MAN 26.403		28,2 Д
Praga ST2-W		23,0 Д
Skoda-706PTTN		25,0 Д
Skoda-LIAZ-100.42, -100.45		24,0 Д
Tatra-815TP		48,0 Д
Volvo-1033		22,0 Д
Volvo F-8932		24,0 Д
Volvo F123-42T		27,0 Д
БелАЗ-537Л		100,0 Д
БелАЗ-6411		95,0 Д
БелАЗ-7421		100,0 Д
ГАЗ-51П		21,0
ГАЗ-52-06		22,0
ГАЗ-63 барлық модификациялары		26,0
ЗИЛ-120Н		31,0

ЗИЛ-130 барлық модификациялары		31,0
ЗИЛ-131В,-131НВ	ЗИЛ-131	41,0
ЗИЛ-131НВ	ЗИЛ-375	43,5
ЗИЛ-137,-137ДТ		42,0
ЗИЛ-138В1		41,0 СМГ
ЗИЛ-157 барлық модификациялары		38,5
ЗИЛ-164АН,-164Н		31,0
ЗИЛ-441510	ЗИЛ-375	42,0
ЗИЛ-441510,-441516	ЗИЛ-508.10	31,0
ЗИЛ-441610		41,0 СМГ
ЗИЛ-ММЗ-4413		31,0
КАЗ-120ТЗ		31,0
КАЗ-606,-608 барлық модификациялары	ЗИЛ-130	31,0
КАЗ-608В1	ЗИЛ-375	45,0
КамАЗ-5410,-54101		25,0 Д
КамАЗ-54112		24,0 Д
КамАЗ-54112	ЯМЗ-238	26,0 Д
КамАЗ-54115		22,0 Д
КамАЗ-54118		23,5 СТГ + 6,5 Д (26.0 Д)
КЗКТ-537Л		100,0 Д
КЗКТ-7427,-7428		140,0 Д
КрАЗ-221		46,5 Д
КрАЗ-221Б		45,5 Д
КрАЗ-255В,-255В1		40,5 Д
КрАЗ-255Л,-255Л1,-255ЛС		41,5 Д
КрАЗ-258,-258Б1		40,0 Д
КрАЗ-260В		40,0 Д
КрАЗ-643701		41,5 Д
КрАЗ-6443		40,0 Д
КрАЗ-6444		37,0 Д
ЛуАЗ-2403		10,0
МАЗ-200В,-200М,-200Р		27,5 Д
МАЗ-504,-504А,-504Б,-504Г		23,0 Д
МАЗ-504В		31,0 Д
МАЗ-509.-509А		36,5 Д
МАЗ-537,-537Т		100,0 Д
МАЗ-5429,-5430		23,0 Д
МАЗ-5432		27,0 Д
МАЗ-54321		27,0 Д
МАЗ-54322,-543221		27,0 Д
МАЗ-54323,-54324		22,5 Д

МАЗ-54326			25,0 Д
МАЗ-5433,-54331			23,0 Д
МАЗ-6422			35,0 Д
МАЗ-642201			33,5 Д
МАЗ-64226,-64227,-642271,-64229			35,0 Д
МАЗ-642208-020	ЯМЗ-7511.10	М9	35,0 Д
МАЗ-7310,-73101,-7313			98,0 Д
МАЗ-7916			138,0 Д
Урал-375С,-375СК,-375СК-1,-375СН			49,0
Урал-377С,-377СК,-377СН			44,0
Урал-4420			29,0 Д
Урал-44202			31,0 Д
Урал-44202-01	ЯМЗ-238 М2		31,0 Д
ФУРГОНДАР			
Avia А-20F			11,0 Д
Avia А-30F,-30КСU,-31КСU			13,0 Д
Hyundai HD-72		М5	17,8 Д
Hyundai HD-65		М5	17,8 Д
IFA-Robur LD 3000KF/STKo			17,0 Д
Iveco 50.9, 60.11			13,8 Д
Iveco 65.10			14,6 Д
Iveco 79.12			14,7 Д
Iveco ML 140E 18W		М5	28,0
Iveco ML 140E 18W		М5	28,0 Д
Mercedes-Benz 100D		М5	10,0 Д
Mercedes-Benz 814D			15,7 Д
Mercedes-Benz Vario 816D	4300	М6	17,0 Д
Mercedes-Benz LP 809/36			17,0 Д
Mercedes Atego		М6	29
Mercedes Atego		М6	29 Д
Nusa C-502-1, C-521C, C-522C			14,0
Zuk А-03, А-06, А-07М			14,0
Zuk А-11, А-13, А-13М			14,0
АПА-4721			33,0
ГАЗ-02101-1214 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	18,5 СТГ
ГАЗ-270500	ЗМЗ-4061.10	М5	16,0
ГАЗ-270500	ЗМЗ-24-01	М5	16,3
ГАЗ-2705 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	16,6 СМГ
ГАЗ-2705 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	15,0
ГАЗ-2705-24	ЗМЗ-24-01	М5	16,5
ГАЗ-270500-44 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	16,0
ГАЗ-27181 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М5	17,3

ГАЗ-27181 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М4	17,7
ГАЗ-2752 "Соболь"	ЗМЗ-406	М5	14,0
ГАЗ-2754-104 "Соболь"	ЗМЗ-40630С	М5	16,5
ГАЗ-330210-1214 "Газель"	ЗМЗ-4026.10	М5	17,5
ГАЗ-33022-0000310 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М5	17,8
ГАЗ-33022 "Газель"	ЗМЗ-4025.10	М5	16,5
ГАЗ-33023-14	ЗМЗ-406	М5	17,0
ГАЗ-3307	ЗМЗ-511		25,0
ГАЗ-3307	ГАЗ-52-01	М4	23,2
ГАЗ-3307	ЗМЗ-53	М4	24,0
ГАЗ-3308 "Садко"	Д-245.7	М5	16,0 Д
ГАЗ-3308 "Садко"	ЗМЗ-5233	М5	21,5
ГАЗ-3308 "Садко"	ЗМЗ-513	М5	20,0
ГАЗ-33094			17,8 Д
ГЗСА-270710 "Газель"			17,5
ГЗСА-3702			31,0 СМГ (23,0)
ГЗСА-37021			31,8 СМГ
ГЗСА-37022			24,0 СТГ (23,0)
ГЗСА-3704			22,0
ГЗСА-37041			30,0 СМГ
ГЗСА-37042			23,5 СТГ (23,0)
ГЗСА-3705 (КМЗ)			27,0
ГЗСА-3706			24,0
ГЗСА-3711 (КМЗ)			25,0
ГЗСА-37111,-37112,-37121 (КМЗ)			27,0
ГЗСА-3712 (КМЗ)			23,0
ГЗСА-37122 (КМЗ)			24,0 СТГ (23,0)
ГЗСА-3713,-3714			28,0
ГЗСА-3714	ЗМЗ-53	4М	30,5
ГЗСА-3716 (КМЗ)			28,0
ГЗСА-3718 (КозМЗ)			28,0
ГЗСА-3719 (КозМЗ)			29,0
ГЗСА-3721 (КМЗ)			27,0
ГЗСА-37231 (КМЗ)			27,0
ГЗСА-3726 (КМЗ)			27,0
ГЗСА-3742,-37421			29,0
ГЗСА-376820			27,0
ГЗСА-3944			27,0
ГЗСА-731			29,0
ГЗСА-890А			34,0 СМГ
ГЗСА-891			23,0

ГЗСА-891Б			30,5 СМГ
ГЗСА-891В			24,0 СТГ (23,0)
ГЗСА-892			22,8
ГЗСА-893А			23,7
ГЗСА-893АБ			31,2 СМГ
ГЗСА-893Б			25,0 СТГ (23,0)
ГЗСА-947			28,0
ГЗСА-949			27,0
ГЗСА-950			27,0
ГЗСА-950А			39,0 СМГ
ЕрА3-37111			28,0
ЕрА3-37121			24,0
ЕрА3-3730,-37302,-37305			15,0
ЕрА3-37301			14,7
ЕрА3-37304			14,4
ЕрА3-762,-762А,-762Б,-762В			15,0
ЗИЛ-131 К МРТС	ЗИЛ-131		42,0
ЗИЛ-441510	ЗИЛ-375		46,2 СМГ
ЗИЛ-442160	ЗИЛ-508.10		33,7 СМГ
ЗИЛ-5301 БО (изотермиялық)	Д-245.12С ММЗ	М5	16,5 Д
ИЖ-2715			12,0 СМГ
ИЖ-2715 барлық модификациялары			11,0
КавЗ-49471			53,0
КавЗ-664			29,0
КамА3-67212-1013	КамА3-740,13-260	М5	30,0 Д
КамА3-55102-012-02	ЯМЗ-238	М5	35,0 Д
КамА3-53102	КамА3-740	М4	28,0 Д
КамА3-53215	КамА3-740.3	М4	28,0 Д
КамА3-43269	ЯМЗ-238	М5	35,6 Д
КамА3-43269	КамА3-740.11-240	М5	31,0 Д
КамА3-4310	КамА3-740.3	М4	29,5 Д
Кубанец-У1 А			18,0
Кубань-Г1А1			28,0
Кубань-Г1А2			30,0
Кубань - Г1 Б1-02 (автокітапхана)	ГАЗ-53-12-01		30,0
ЛуМЗ-890	ЗИЛ-164		33,6
ЛуМЗ-890Б	ЗИЛ-130		34,0
ЛуМЗ-945,-948			10,0
ЛуМЗ-946			15,0
ЛуМЗ-949			14,0
ЛуА3-890Б	ЗИЛ-131	М5	46,5
ЛуА3-890Б	ЗИЛ-375	М10	65,6

ЛуАЗ-890Б1	ЗИЛ-130-76	М5	41,0
Мод.(КМЗ)-35101			27,0
Мод.(КМЗ)-3716			27,0
Мод.(КозМЗ)-3718			29,0
Мод.(КМЗ)-37211			27,0
Мод.(КМЗ)-37231			27,0
Мод.(КМЗ)-3726			27,0
Мод.(КМЗ)-3767			28,0 СТГ (27,0)
Мод.(КМЗ)-39011			24
Мод.(КозМЗ)-39021			29,0
Мод.(КозМЗ)-39031			29,0
Мод.(КозМЗ)-3944			27,0
Мод.(КМЗ)-53423			28,0 Д
Мод.(КозМЗ)-5703			28,0 Д
Москвич-2733,-2734			10,0
ПАЗ-3742			28,0
ПАЗ-37421			31,0
РАФ-22031-01			15,0
РАФ-22035,-22035-01			15,0
ТА-1А4			24,0
ТА-943А,-943Н			22,5
ТА-949А			24,0
УАЗ-3741			16,5
УАЗ-3741 "ДИСА-1912 Заслон"			17,6
УАЗ-374101			17,0
УАЗ-3909	451М	М4	17,6
УАЗ-3962			17,5
УАЗ-396201			17,0
УАЗ-3909	451М	М4	19,4 СМГ
УАЗ-39099	УМЗ-4218		18,0
УАЗ-452В			17,0
УАЗ-450А.-451А			17,0
Урал-4320 Вахта	ЯМЗ-236		32,6
Урал-49472			53,0
Камаз-43114 (вахталық автобус)	740.11-240(Еуро-1)	М5	31,0Д
Урал-4320 (вахталық автобус)	ЯМЗ-238М2,238 HE2	М5	34,5Д
Урал-5575-20 (вахталық автобус)	Зил-130	М5	53,0

* М - механикалық, А - автоматты беріліс қорабы;

** егер сандық белгіден кейін индекс болмаса, онда бұл бензинге арналған норма;

"Д" индексі дизель жанар-жағармай материалына арналған шығыстар нормасын белгілейді;

"СМГ" индексі сұйытылған мұнай газы үшін шығыстар нормасын белгілейді;

"СТГ" индексі сығымдалған табиғи газ үшін шығыстар нормасын белгілейді;

сомасы газды дизельге арналған тиісті жанар-жағармай материалдарының шығыстар нормаларын белгілейді (жақшада бензиннің немесе газ баллонды автомобильдерге арналған дизель жанар-жағармай материалдарының шығыс нормалары келтірілген).

2) Өзі аударғыш автомобильдер мен өзі аударғыш автопоездар үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары мәні Q_H мынадай формула бойынша есептеледі.

$$Q_H = 0,01 \times [N_B + N_{кж} \times (G_{км} + 0,5 \times q)] \times L \times (1 + 0,01 \times K_s) + N_E \times n_E, \quad (4)$$

мұндағы: N_B - көліктік жұмыстарды ескере отырып, өзі аударғыш

автомобильдің жанар-жағармай материалдары шығыстарының

базалық нормасы, л/100 км ($m^3/100$ км);

L - өзі аударғыш автомобильдің жүрісі, км;

$N_{кж}$ - көліктік жұмысқа арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормасы (5-тармақ бойынша);

$G_{км}$ - тіркеменің меншікті массасы, т;

q - өзі аударғыш тіркеменің жүк көтергіштігі, т;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына жиынтық салыстырмалы түзету, %.

N_E - тиеу/түсіру орындарында маневр жасауға арналған

жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормасы. N_E

0,25 л сұйық; 0,25 m^3 газ түріндегі жанар-жағармай

материалдарына немесе 0,2 m^3 + 0,1 л әрбір жүкпен жүруге (газ/дизельдері үшін) тең.

Жүк көтергіштігі 40 тоннадан астам (БелАЗ типтес) өзі

аударғыш автомобильдер үшін $N_E = 1$ л дизель

жанар-жағармай материалдарына.

n_E - жүкпен жүру саны.

Өзі аударғыш автомобильдердің 0,5 астам пайдалы жұмыс коэффициентімен жұмыс істеу жағдайында жанар-жағармай материалдары шығыстарын мынадай формула (3) бойынша нормалауға рұқсат етіледі. Бұл ретте N_B ретінде осы автомобильдердің меншікті салмақтарының айырмасын ескере отырып, түзетілген тиісті базалық

шанақты автомобильдің жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасын қабылдау керек.

Өзі аударғыш автомобильдердің жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормаларының H_B мәні 4-кестеде келтірілген.

4-кесте - Өзі аударғыш автомобильдерге арналған жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы

Автомобильдің маркасы, сызбасы	Қозғалтқыштың сызбасы	БҚ* түрі және беріліс саны	базалық норматив H_B^{**} , л/100 км
1	2	3	4
Avia A-30KS,-A-30K			15,0 Д
Avia A-3KSI			13,0 Д
IFA-W50/A			19,0 Д
IFA-W50L/K			24,0 Д
IVECO MP380E37H			45,0 Д
Magirus 232 D 19R			30,0 Д
Magirus 290 D 26R.			44,0 Д
Tatra-138S1,-138S3			36,0 Д
Tatra-148S1M,-148S3			36,0 Д
Tatra-T815C1,-T815C1A-T815C3			42,0 Д
Tatra-T815C3	Tatra-3-930.52		65,0
БелАЗ-540,-540А			135,0 Д
БелАЗ-548А			160,0 Д
БелАЗ-548ГД			200,0 СМГ
БелАЗ-549,-7509			270,0 Д
БелАЗ-7510,-7522			135,0 Д
БелАЗ-7523,-7525			160,0 Д
БелАЗ-7526			135,0 Д
БелАЗ-7527			160,0 Д
БелАЗ-75401			150,0 Д
БелАЗ-7548			160,0 Д
ГАЗ-93 барлық модификациялары			23,0
ГАЗ-САЗ-2500,-3507,-3508			29,0
ГАЗ-САЗ-3509			27,0 СТГ (28,0)
ГАЗ-САЗ-35101			28,0
ГАЗ-САЗ-3511			30,0
ГАЗ-САЗ-35071	Д-245	М5	17,5 Д
ГАЗ-САЗ-4509			17,0 Д
ГАЗ-САЗ-53Б			29,0
ЗИЛ-ММЗ-138АБ			37,5 СТГ (37,0)
ЗИЛ-ММЗ-4502,-45021,-45022			37,0
ЗИЛ-ММЗ-45023			50,0 СМГ

ЗИЛ-ММЗ-4505		37,0
ЗИЛ-ММЗ-45054		37,5 СТГ (37,0)
ЗИЛ-ММЗ-553		32,0
ЗИЛ-ММЗ-554,-555 барлық модификациялары		37,0
ЗИЛ-ММЗ-585 барлық модификациялары		36,0
ЗИЛ-250200	Д-245	16,0 Д
ЗИЛ-ЦСМ-4503		40,8 СМГ
ЗИЛ-ММЗ-45054		37,5 СТГ
ЗИЛ-ММЗ-554		40,5 СМГ
КАЗ-4540		28,0 Д
КАЗ-600 барлық модификациялары		36,0
КАМАЗ-452802	КамАЗ-740.13	34,0 Д
КамАЗ-45142	КамАЗ-740.13	34,0 Д
КамАЗ-5510,-55102		32,0 Д
КамАЗ-55102	ЯМЗ-238	35,0 Д
КамАЗ-5511		34,0 Д
КамАЗ-55111		36,5 Д
КамАЗ-55118		31,0 СТГ + 9,0 Д (35,0 Д)
КАМАЗ-65115-015-13	КамАЗ-740.13	32,5 Д
КрАЗ-222,-222Б		50,0 Д
КрАЗ-256,-256Б,-256Б1,-256Б1С		48,0 Д
КрАЗ-6505		50,0 Д
КрАЗ-6510		49,0 Д
МАЗ-205		33,0 Д
МАЗ-503,-503А-503Б,-503В,-503Г		28,0 Д
МАЗ-510,-510Б,-510В,-510Г		28,0 Д
МАЗ-511,-512		28,0 Д
МАЗ-513,-513А		28,0 Д
МАЗ-525		145,0
МАЗ-5549,-5551		28,0 Д
МоАЗ-75051		85,0 Д
САЗ-3502		29,0
САЗ-3503,-3504		26,0
Урал-5557		34,0 Д
Урал-5557-01	ЯМЗ-238 М2	38,0 Д
Урал-5557-0013	ЯМЗ-238	35,0 Д
Урал-55571	ЯМЗ-236	34,5 Д

* М - механикалық, А - автоматты беріліс қорабы;

** егер сандық белгіден кейін индекс болмаса, онда бұл бензинге арналған норма;

"Д" индексі дизель жанар-жағармай материалына арналған шығыстар нормасын белгілейді;

"СМГ" индексі сұйытылған мұнай газы үшін шығыстар нормасын белгілейді;

"СТГ" индексі сығымдалған табиғи газ үшін шығыстар нормасын белгілейді;

сомасы газды дизельге арналған тиісті жанар-жағармай материалдарының шығыс нормаларын белгілейді (жақшада бензиннің немесе газ баллонды автомобильдерге арналған дизельдік жанар-жағармай материалдарының шығыс нормалары келтірілген).

11. Арнайы және мамандандырылған автомобильдер

1) Арнайы және мамандандырылған автомобильдер оларға орнатылған жабдығымен қоса екі топқа бөлінеді:

аялдау уақытында арнайы жұмыстарды орындайтын автомобильдер (автокрандар, бұрғылау қондырғылары және т.б.);

қозғалу процесінде арнайы жұмыстарды орындайтын автомобильдер (суару-жуу, қар жинау және т.б.).

2) Арнайы автомобильдердің бірінші тобы үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәні Q_H мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = (0,01 \times H_B \times L + H_{аж} \times t_{аж}) \times (1 + 0,01 \times K_s) + H_{кж} \times t_{кж}, \quad (5)$$

мұнда: H_B - арнайы автомобильдің жүрісіне арналған жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы, л/100 км ($m^3/100 \text{ км}$);

L - арнайы автомобильдің жалпы жүрісі, км;

$H_{аж}$ - арнайы автожабдықтың жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары, л/сағ ($m^3/\text{сағ}$)

немесе жұмыс бірлігіндегі (m^3) литр

$t_{аж}$ - арнайы автомобильдің жұмыс уақыты (сағ.) немесе бірлік саны;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты жиынтық салыстырмалы түзету, %;

$H_{кж}$ - жылу бергіштің жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығысының нормалары, л/сағ ($m^3/\text{сағ}$);

$t_{кж}$ - жылу бергіштің жұмыс істейтін уақыты, сағат.

Егер арнайы автомобиль қосымша жүкті тасымалдайтын болса, онда жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = \{0,01 \times [(H_B + H_{KM} \times G_{KC}) \times L + H_{KЖ} \times G_{ЖҮ} \times L_{ЖҮ}] + H_{аж} \times t_{аж}\} \times (1 + 0,01 \times K_S + H_{КЖ} \times t_{КЖ}, (5'))$$

мұнда: H_{KC} - тіркеменің қосымша салмағына арналған

жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары;

G_{KC} - тіркеменің қосымша салмағы, т;

$H_{КЖ}$ - көліктік жұмысқа арналған жанар-жағармай

материалдары шығыстарының нормасы, (5-т. бойынша);

$G_{ЖҮК}$ - тасымалданатын жүктің салмағы, т;

$L_{ЖҮК}$ - қосымша жүгі бар арнайы автомобильдің жүрісі, км;

K_S - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты жиынтық салыстырмалы түзету, %.

Аялдау уақытында арнайы жұмысты орындайтын арнайы және мамандандырылған автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормаларының мәні H_B 5-кестеде көрсетілген.

5-кесте - Арнайы және мамандандырылған автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Ескерту. 5-кесте жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Бейімделген немесе арнайы автомобильдің моделі	Базалық автомобильдің (қозғалтқыштың) моделі	Базалық норма НБ, л/100 км	Қосымша жұмысқа шығыс нормасы Ндр, л/сағ.
1	2	3	4
АВТОКРАНДАР			
14С-3578	Урал-5557-01	45,0	7,2
4030	ЗИЛ-164	32,3	5,0
4033	ЗИЛ-157	41,2	5,0
4030П	ЗИЛ-130	32,5	7,2
АК-32	ЗИЛ-164	40,0	4,6
АК-3574	Урал-5557-01	55,0	7,2
АК-5	ЗИЛ-130	39,0	5,3
АК-5Г	ЗИЛ-164	40,0	4,5
АК-175 (КС-2161)	ЗИЛ-164	40,0	5,7
АК-75	ЗИЛ-164	40,0	5,7
АК-75,-75В,-75Д	ЗИЛ-130	40,0	6,5
АК-8	Урал-375	68,0	9,0

ГКМ-5	ЗИЛ-130	38,5	5,3
ГКМ-5	ЗИЛ-164	39,0	5,1
К-104	ҚрАЗ-257	55,0	6,0
К-104, К-156	ҚрАЗ-219	62,0	6,0
К-162 (КС-4751А)	ҚрАЗ-258	56,5	8,4
К-162М (КС-4561)	ҚрАЗ-257	55,0	8,8
К-16М, К-53(А),-68,-69(А)	МАЗ-200	35,0	5,2
К-2,5-12;-2,5-13	ГАЗ-51А	30,0	4,7
К-46 (КС-1563)	ЗИЛ-130	40,0	5,1
К-51,-52(М),-63	МАЗ-200	36,0	5,1
К-61	МАЗ-200	35,0	5,0
К-61 А, М, К-67 (КС-2563)	МАЗ-500	30,0	5,3
К-64 (КС-2562)	МАЗ-500	30,5	5,5
КС-1561 (К-44)	ЗИЛ-130	40,0	6,0
КС-1562,-1562А	ГАЗ-53А	33,0	5,1
КС-1562 (К-45)	ЗИЛ-130	40,0	5,7
КС-1563 (К-43)	ЗИЛ-130	40,0	6,0
КС-2561	ЗИЛ-130	40,0	5,7
КС-2561 Д,Е	ЗИЛ-130	40,0	6,2
КС-2564 (К-612)	ЗИЛ-130	40,0	5,7
КС-2565	Урал-375	61,0	8,8
КС-2571	ЗИЛ-431412	41,8	6,5
КС-3561,-3562,-3571,-3572	МАЗ-500	33,0	6,4
КС-35714	КамАЗ-740,11-240	31,0	6,0
КС-35719	МАЗ-5337 (ЯМЗ-236 М2)	36,9Д	8,8
КС-35719-8-02	КамАЗ-532150	36,0	6,4
КС-3574 (Урал-5557)	с ДЖҚ ЯМЗ-236	45,0	7,2
КС-3574 (Урал-5557)	с ДЖҚ КамАЗ-740	46,0	7,2
ЗИЛ-133 базасындағы КС-3575	с ДЖҚ ЗИЛ-130	55,4	6,5
ЗИЛ-133ГЯ базасындағы КС-3575	с ДЖҚ КамАЗ-740	36,0	5,5
КС-3577	МАЗ-5337	34,1	6,4
КС-4561,-4571,-4572,-4575	ҚрАЗ-257	55,0	8,8
КС-4562	ҚрАЗ-250	53,5	8,4
КС-4572	КамАЗ-53213	28,3	7,4
КС-4572	КамАЗ-5321	28,5	7,4
КС-4576	ҚрАЗ-250	57,0	6,0
КС-55713-1	КамАЗ-53215	42,5	8,8
КС-55713-4	КамАЗ-53228	46,0	9,4
ЛАЗ-690	ЗИЛ-130	39,0	4,7
ЛАЗ-690	ЗИЛ-164	39,5	4,7
МКА-10	МАЗ-200	38,5	5,1

МКА-10М, МКАС-10М	МАЗ-500	34,0	5,5
МКА-16	КрАЗ-257	55,0	8,8
МСК-87	ЗИЛ-130	44,0	4,0
СМК-10	МАЗ-500	33,5	6,4
СМК-14	МАЗ-5337	31,7	6,7
СМК-7	МАЗ-200	37,5	5,2
АВТОТИЕГІШТЕР			
4001	ГАЗ-51	38,0	4,1
4008	ДВС ЗИЛ-157К	54,0	6,0
4009	ЗИЛ-121	54,0	6,2
4013	ГАЗ-53А	27,5	5,0
4015	ЗИЛ-120		6,5
4016	ГАЗ-52	43,0	6,2
4018	ЯАЗ-М204А/Д	33,0	7,2
4020	МКМЗ-966	12,0	1,5
4026	ГАЗ-52-04		7,2
4026	ЗИЛ-130		11,2
4027	ГАЗ-52-04		6,5
4028		53,5	6,0
4041	ГАЗ-51		5,1
4042	ГАЗ-51		5,5
4049	ГАЗ-51	45,0	6,2
4063		28,0	5,0
4065		29,0	5,0
4070		54,5	6,0
4075	ЗМЗ-66		5,4
4081	ГАЗ-52-04	29,5	6,2
4091		13,0	2,5
4092		20,0	3,0
7806		73,5	6,0
7806	ЯМЗ-238	110,0	6,0
40271	Д-144		4,2
40912	МКМЗ-967	18,0	1,9
4000М, 4002, 4005	ГАЗ-51	27,5	4,1
4003, 4006(М)	ГАЗ-51	40,0	4,1
4008К	ЗИЛ-157К		6,8
4008М	ЗИЛ-157К		8,6
4013, 4014М, 4017	ГАЗ-52		5,0
4014Д	Д-144		3,4
4014М	Газ-51		5,5
4022М, 4022N-ОЭ	АЗЛК-408	18,0	6,4
4033М	ГАЗ-52		6,2

4045М, МЛ	ГАЗ-51		5,0
4045Н	ГАЗ-52		6,0
4046М	ГАЗ-52		6,2
404БР	ГАЗ-52		6,8
4055	ГАЗ-51		6,2
40811-10,4085	Д-144		3,8
Б-138	ЯМЗ-236-М2	32,6	
БВ-1795/42	УАЗ-451		4,1
БВ-2705,-2733,-2817/56	УАЗ-451		5,0
БВ-2733	Д-50		3,8
БВ-2733.33.6.-2733.45.6	УАЗ-451		4,0
ВП-0,5	Д-243		6,7
ДВ-1733 (НРБ)			2,9
ДВ-1733.33.19,-1733.33.9	УРМ-М341		3,8
ДВ-1733.33.21,-1733.215.21	ЗДН		3,0
ДВ-1733.33.22,-1733.45.22	Perkins D 2500		3,0
ДВ-1733.45.16,-1733.45.9	УРМ-М341		3,8
ДВ-1784 барлық модификациялары	Д-3900К		5,2
ДВ-1786 барлық модификациялары	Д-3900К		5,2
ДВ-1788 барлық модификациялары	Д-3900К		5,4
ДВ-1790 барлық модификациялары	Д-3900К		5,4
Л-34			12,2
НО-050, НО-051, НО-053			3,5
ПУМ-500	Д-120-43		2,2
ТО-18Б	А-01 МК		8,6
ТО-49	Д-240		5,8
УН-050, УН-053			3,5
УНЧ-050, УНЧ-151			3,5
УП-66	ГАЗ-66	33,0	8,5
ӨЗІ ТИЕГІШ АВТОМОБИЛЬДЕР			Контейнерлердің жиынтығын тиеу (түсіру) нормасы, л
ЦПКТ-ВА-853	ГАЗ-53	26,5	4,0
ЦПКТ-ВА-853	ГАЗ-53-07	36,0	5,4
ЗИЛ-130ПК	ЗИЛ-130	34,0	6,1
КамАЗ-5320ПК	КамАЗ-5320	27,0	2,3
АЗАП-4030 Г-Б	ЗИЛ-130	46,7	8,3
ЗИЛ-431810	ЗИЛ-130	34,4	6,1
ЗИЛ-131ПК	ЗИЛ-131	45,0	6,1
БҰРҒЫЛАУ ҚОНДЫРҒЫЛАРЫ			

АВБ-2М	ГАЗ-66	33,0	8,7
БКГО-4М	ДТ-75		6,8
БКМ-25 (ДТ-75)	А-41		10,4
БКМА-1/3,5	ЗИЛ-130	37,0	15,0
БКМА-1/3,5	ЗИЛ-131	50,0	15,0
БМ-202 (БКГМ-662)	ГАЗ-66А	32,0	8,2
БМ-203	Т-40А		3,6
БМ-204	МТЗ-52		6,5
БМ-302 (БКГМ-663)	ГАЗ-66	33,0	8,2
БМ-303	Т-74		2,7
ЛБУ-50А	ЗИЛ-157К	46,0	11,5
МРК-1А	ЗИЛ-157	46,0	8,4
СБУ	МАЗ-200	27,0	5,4
УГБ-50А	ГАЗ-63	30,0	6,5
УГБ-5М	ГАЗ-66	33,0	6,5
УРБ-2А, 2А-2	ЗИЛ-130	37,0	11,9
УРБ-302,-3А2 (БА-15М)	МАЗ-500	27,5	12,5
УРБ-3АМ	ДТ-54		4,4
ТЕЛЕСКОПТЫҚ МҰНАРАЛАР			
АГК-17Э	ГАЗ-53	32,0	4,4
АГ-60	ГАЗ-51	26,5	5,0
АГК-12	ГАЗ-52	28,5	4,4
АГК-12	ГАЗ-53	30,5	4,9
АГК-12Б	ЗИЛ-164	35,0	4,8
АГК-1802	ГАЗ-53-12	32,0	4,5
АГК-227	ЗИЛ-431410	34,0	6,5
АГК-22	ЗИЛ-431412	40,2	4,5
АПТ-22	ЗИЛ-433362	37,0	5,7
АГК-28 (КамАЗ-53213 с ДВС КамАЗ-740.10)		31,9	3,2
АГК-28 (КамАЗ-53213 с ДВС КамАЗ-7403.10)		33,4	3,3
АТЗ-7-433362	ЗИЛ-433362	33,0	3,6
АТП-22	ЗИЛ-433362	33,0	5,7
ВИ-23	ЗИЛ-130	35,0	5,5
ВС-18МС	ГАЗ-52-03	27,5	3,0
ВС-22	ЗИЛ-131	48,5	5,0
ВС-22МС	ЗИЛ-130	38,5	4,0
МШТС-2,2А	ЗИЛ-157	50,0	5,0
МШТС-3А	ЗИЛ-130	41,4	4,0
СПО-15,-15М	Урал-375	66,0	11,0
ТВ-1	ГАЗ-51	26,5	4,5
ТВ-1	ГАЗ-52	25,0	4,4
ТВ-1	ГАЗ-53	30,5	4,8

ТВ-2	ГАЗ-52-03	26,0	3,0
ТВ-23	ЗИЛ-131	46,0	6,9
ТВ-26	ЗИЛ-131	43,5	5,1
ТВ-26	Урал-4320-10 (ЯМЗ-236)	33,2	3,5
ТВ-26	Урал-43203-10 (ЯМЗ-236)	32,8	3,3
ТВ-26	ЗИЛ-157К	50,0	3,5
ТВ-26	ЗИЛ-157КД	50,0	3,5
ТВ 26 Е	Урал-4320-10 (ЯМЗ-236)	33,5	3,6
ТВГ-15	ГАЗ-51А	27,0	3,0
ҚАЛАЛЫҚ ЭЛЕКТР КӨЛІГІНЕ АРНАЛҒАН МАШИНАЛАР			
АП-7М	ЗИЛ-130	40,0	5,1
АТ-60	ГАЗ-52	20,9	5,0
ОМТ-452	УАЗ-452	18,0	
ТК-13	ГАЗ-53	55,5	5,4
ТК-531	ГАЗ-53	32,8	4,0
ТК-6	ГАЗ-52	30,0	5,0
КӘБІЛ ТӨСЕУШТЕР			
КМ-2М	ГАЗ-63	30,0	7,0
П-3229	ЗИЛ-130	37,0	10,0
АВТОМОБИЛЬДЕРДЕГІ ЗЕРТХАНАЛАР МЕН ШЕБЕРХАНАЛАР			
Автошеберхана	ГАЗ-5312 (ЗМЗ-53)	25,0	
АВМ-1	ГАЗ-51	23,2	4,1
АГР-69	ГАЗ-66-11	30,5	
АКП-М5-02, ПМА, ПЭЛЭХЗ, СТОИ	ЗИЛ-131Н	49,3	6,4
АНРВ-1К	КамАЗ-43101А	44,5	
АРСТА-1	УАЗ-452,-3741	19,0	2,7
АТ-53	ГАЗ-53 А	26,7	3,8
АТУ-А	ГАЗ-51	24,5	4,3
АТУ-А	ГАЗ-52	25,0	4,3
АТУ-А	ГАЗ-63	30,5	4,3
ГОСНИТИ-2	ГАЗ-63	29,5	4,0
ГОСНИТИ-2	ГАЗ-53 А	28,0	4,0
Суға арналған зертхана	IFA W50L	25,6	0,7
ЛПДК	УАЗ-3741	18,9	1,7
ПАЗ-659ф	ПАЗ-651	24,8	
ПАРМ	ЗИЛ-157	47,5	4,6
ПЛБН	КаВЗ-685	30,3	4,7
ПЛБН-64	ГАЗ-66-11	32,6	2,4

ПЛЭТ	УАЗ-3303,-31511-01	16,8	
ПЛЭТ-2М	УАЗ-3303	18,1	
ПЛЭТ-М	ЗИЛ-131Н	46,3	
ПМА	ГАЗ-66-11	31,3	1,3
ПМА, СТОН-1	ЗИЛ-131Н	49,3	6,4
ПЭЛЭХЗ	УАЗ-452,-3741	18,6	1,2
ПЭЛЭХЗ	ЗИЛ-131Н	48,2	3,3
ТБ-5	ГАЗ-53	29,0	
Техкөмек	Урал-377	42,3	
Техкөмек	ЗИЛ-131	46,0	
Техкөмек	ЗИЛ-157	43,3	
Техкөмек	Урал-375	54,2	
Техкөмек	ЗИЛ-130	35,8	
Техкөмек	ГАЗ-3307 (ЗМЗ-53)	25,0	
Электрлік шеберхана	ГАЗ-66 (ЗМЗ-66)	32,0	
Электрлік шеберхана	ГАЗ-САЗ-3711 (ЗМЗ-66)	32,0	
ЭТЛ-10	ГАЗ-52	25,5	5,2
ЭТЛ-10	ГАЗ-53	30,0	5,2
ЭТЛ-10	УАЗ-3303	18,1	3,2
ЭТЛ-35	ГАЗ-66	32,0	4,4
ЭТЛ-35	ГАЗ-66-01	32,5	4,4
ЭТЛ-35	ГАЗ-САЗ-370701	27,0	4,4
ЭТЛ-35	ЗИЛ-431412	33,0	4,4
ЭТЛ-35	ГАЗ-САЗ-3711	27,0	4,4
ЭТЛ-35	ГАЗ-3307 (ЗМЗ-53)	27,0	4,4
ЭТЛ-35-01	ГАЗ-52	25,0	4,4
ЭТЛ-35-01	ГАЗ-63	29,0	4,4
БАСҚА ДА АРНАЙЫ			
Ford Asn	7300	31,3	
Jeep Cherokee 5.9 V8	5900	19,0	
Mercedes-Benz 413CDI 2.2D	2148	12,6Д	
Mercedes-Benz Sprinter 314 2.3	2300	15,2	
Mercedes-Benz Sprinter 4 WD	2700	17,8	
Volkswagen LT-35	3000	16,8	
АВ 701 (ДТ-75) (су ағызатын)	А-41		10,4
АС-машина	ЗИЛ-433360	33,0	1,2
АНР	Урал-4320	35,0	12,0
АНР-1	КрАЗ-255	50,4	12,0
АЦТ-8-130	ЗИЛ-130	38,6	
БТР-80	КамАЗ-740,3	48,0Д	

Б-15	МА3-5334	34,7	5,0
Вакуум	ГА3-53	29,6	3,8
Вакуум	ЯМЗ-236 ІЖҚ мен Урал-4320	45,8	3,8
ГА3-22172	ЗМЗ-40522А	15,6	
ГА3-221721-114	ЗМЗ-40630	14,6	
ГА3-2705	ЗМЗ-405220	15,7	
ГА3-27057-034	ЗМЗ-4063	16,5	
ГА3-27057-18	ЗМЗ-406	17,5	
ГА3-31023	ЗМЗ-402	13,5	
ГА3-32214	ЗМЗ-40630	17,3	
ГА3-32214	ЗМЗ-40630А	16,5	
ГА3-32214	ЗМЗ-405220	15,8	
ГА3-32214	ЗМЗ-40260F	16,3	
ГА3-32214	УМЗ-4215	17,0	
ГА3-322174	ЗМЗ-40522	18,3	
ГА3-322174	ЗМЗ-40630А	17,5	
ГА3-32620Е	ЗМЗ-40630С	17,3	
ГА3-53 (газ тасымалдауға арналған секциялы шанақ)		27,5 СНГ	
ГА3-66	ЗМЗ-66	29,0	
ЗИЛ-332410 (эвакуатор)	Д-245.12С ММЗ	14,8	
КамАЗ-43114 (флюор. фургон)	КамАЗ-740.31-8V-10, 85-240-10М	32,4Д	
КамАЗ-53215-15 (флюор. фургон)	КамАЗ-740.31-8V-10,85-240-5М	29,9Д	
КамАЗ КО-505А	11000	29,8Д	
КО-510 (лай сорғыш машина)	ЗИЛ-433362	33,0	1,2
Сорғы қондырғысы	СДВС 1Д12С4		22,8
МКСМ-800Н	2600	12,0Д	
МТЛБ-транспорттері	ЯМЗ-238М	88,5	
ПМА-М	ЗИЛ-131	42,0	15,0
ПНА-1ПНА	ҚрАЗ-255	49,6	26,1
ПНА-2	ҚрАЗ-255Б1	53,7	
ПНА-2	В-2-800ТК-С312V		155,0
ППУ	ҚрАЗ-250	47,7	31,0
ППУ-3М	ҚрАЗ-255Б	47,7	31,0
ППУ-3, ППУА-1600	ҚрАЗ-255Б	46,3	33,5
ППУА	ЯМЗ-236 ІЖҚ мен Урал-4320	47,2	33,0
ППУА 160/100	ҚрАЗ-250	46,3	33,0
ППУ-А	ҚрАЗ-255Б	46,4	33,0
ППУ-А	ҚрАЗ-250	46,4	33,0

Р-401	ГАЗ-66	32,9	5,0
РАФ-2915-02		15,0	
РАФ-2927		15,5	
САГ	ЯМЗ-236 ІЖК мен Урал-4320	45,8	6,4
Т-155	СМД-62	16,7	
УАЗ-3962	УМЗ-41780В	15,6	
УАЗ-3962	УМЗ-4178	17,5	
УАЗ-396202	ЗМЗ-40210L	17,5	
УАЗ-39623	УМЗ-4178	17,5	
УАЗ-396252	ЗМЗ-410400	17,2	
УАЗ-396252	ЗМЗ-40210L	16,2	
УАЗ-39629	УМЗ-4218	17,8	
УАЗ-39629	УМЗ-421800	18,0	
УНБ-1	КрАЗ-250	43,4	10,7
УНТА-100/200 (Азинмаш)	ЗИЛ-431415	38,1	6,1
Урал-375	ЗМЗ-375	33,0	
ЦА	ЗИЛ-431412	38,1	9,7
ЦА-320А	КрАЗ-250,-257,-65101	50,2	10,7
4ЦА	ЗИЛ-157К	45,1	9,7
Э-305-Б	КрАЗ-255	53,4	17,0
ӨРТ СӨНДІРУ АВТОМОБИЛЬДЕРІ			
АКТ-0,5/0,5-207	ГАЗ-66	33,0	16,0
АНР-40-127А	ЗИЛ-130	39,0	18,0
АР-2-133	ЗИЛ-131	50,0	21,0
АР-2-215	КАМАЗ-43105	36,0	16,0
АЦ 0,8-4(5301ФБ) мод.ПМ-541	ЗИЛ-5301 ФБ 4x4	22,00	12,0
АЦ 1,5-30/2(5301) мод. 2-ММ	ЗИЛ-5301 4x2	18,50	13,2
АЦ 1,5-40/4 (5301)	ЗИЛ-5301	18,50	13,2
АЦ-20/200 (433104)	ЗИЛ-4331	32,50	15,0
АЦ-266-104	ГАЗ-66	35,0	16,0
АЦ-2-40 (5301) Дизель	Зил-5301	18,3 Д	16,6
АЦ-2,5-40 (433362)	Зил-433362	41	19,8
АЦ 2,5-40 (4333) ПМ-540	ЗИЛ-4333	41,50	19,8
АЦ-2,5-40 (131, 131Н мод.6-ВР)	Зил-131, 131Н	51,0	19,8
АЦ-2,9-30 (53А) мод. 106В	ГАЗ 53-12	33,00	
АЦ 3,0-40/4, 2,0-40/4 (433104) ГЛФ-2200 Розенбауэр	ЗИЛ-4331	33,00	15,0
АЦ 3-40/4 (4325) мод. 3-ПС	Урал-4320	39,00	15,0
АЦ-30(66) -146,-30-184	ГАЗ-66	34,0	16,0
АЦ-30 (130), 63, 63А	ЗИЛ-130	40,5	18,0

АЦ-30 (157К)27А	ЗИЛ-157	50,5	20,0
АЦ-30 (53А)-106Б	ГАЗ-53А	32,5	16,0
АЦ-30(53-12) мод. 160Г	ГАЗ-53-12	33,5	16,5
АЦ-30(3307) мод. 226	ГАЗ-3307	33,5	16,5
АЦ-30 мод.106Б	ГАЗ-53-12	31,5	16,2
АЦ-30 мод.184, 184 А	ГАЗ-66-11	33,2	16,3
АЦ-3/6-40 (131Н)	Зил-131 Н	52,0	19,8
АЦ-3,2-40	ЗИЛ-433362	33,0	15,0
АЦ-3,2-40 (4331114)	Зил-4331114	42,0	21,0
АЦ-3,2-40 (4331104) Дизель	Зил-4331104	27 Д	21,0
АЦ-4,0-40	ЗИЛ-433362	34,0	18,5
АЦ-4-40 (431412)	Зил-431412	49,0	19,8
АЦ-40 (43101) Дизель	КамАЗ-43101	42,5	15,0
АЦ-40 (43202) мод. 1-ПС	Урал-43202	40,50	15,0
АЦ-40(130) мод.63А	Зил-130	40,5	19,8
АЦ-40 (130, 431410, 431412) мод.63Б	Зил-130	41,5	19,8
АЦ-40-181	ЗИЛ-133Г1	54,0	21,0
АЦ-40-41А	Урал-375Н	64,5	23,0
АЦ-40 (433104), 4-40 мод. 540А, 001-ММ	ЗИЛ-4331	33,00	14,4
АЦ-40 (433362)	ЗИЛ-4333	41,50	19,8
АЦ-4/40 (5557)ИР мод. 002	Урал-5557	42,50	19,8
АЦ-40-63А,-40-638	ЗИЛ-130	41,0	18,0
АЦ-40 (131)-137	ЗИЛ-131	50,0	23,0
АЦ-40(131) мод.153	Зил-131	52,0	19,8
АЦ-40 (131) 5А	Зил-131	54,0	19,8
АЦ-40(133Г1) мод. 181	Зил-Г1	54,5	19,8
АЦ-40 (133ГЯ) мод. 181А	ЗИЛ-133ГЯ	35,0	15,0
АЦ-40(133ГЯ) мод. 181А Дизель	Зил-133ГЯ	40,0 Д	15
АЦ-40(375)Ц1 мод.102А	Урал-375	75,5	21,6
АЦ-40 (4320) Дизель	Урал-4320	41,0 Д	15
АЦ-40 (5557) Дизель	Урал-5557	36 Д	24,0
АЦ-40/3(131С) мод.153А	Зил-131С	51,0	19,8
АЦ-40 (131) мод. 42Б	ЗИЛ-131	51,50	19,8
АЦП-40-6/3 (5557-10)	Урал-5557	43,00	15,0
АЦ 6,0-40 (5557)	Урал-5557	44,50	19,8
АЦП 6/6-40 (55571-10)	Урал-5557	42,00	15,0
АЦ-7-40 (53213) Дизель	КамАЗ-53213	41,0	19,8
АЦ 8,0-40 (5557)	Урал-5557	47,00	19,8
АЦП 8/6-40 (55571-30)	Урал-5557	47,50	19,8

АЦ 8,0-40/4 (4320)	Урал-4320	46,00	15,0
АЦП 9/3-40 (55571-30)	Урал-5557	50,30	19,8
АЦПА-9/3-60 (4320-30)	Урал-4320	42,00	18,0
АЦ-4Р	ЗИЛ-131	48,3	4,6
АЦ-ТЛФ "Магирус-Дойц"	Магирус-Дойц	32,0	18
АЦЛ-3-147-1	ГАЗ-66-01	33,0	16,0
АЦЛ-30(66) мод.14, 147-1	ГАЗ-66	34,0	16,5
АЦС-40(131) мод.42Б	Зил-131	51,5	19,8
АЦУ-10(53-12)	ГАЗ-53-12	33,5	12,0
АЦУ-10(3307)	ГАЗ-3307	33,5	12,0
АЦУ-2051-69	ГАЗ-51А	25,5	12,0
АА-40(131) мод.139	Зил-131	50,5	19,8
АА-40(43105) мод.189	КамАЗ-43105	40,0	15,0
АА-60(7313) мод.160.01	МАЗ-7310,7313	110,0	24,0
АВ-40(43202) мод.187	Урал-43202	41,0	15,0
АГВТ-150(375) мод.168	Урал-375	75,5	21,0
АКТ-0,5/0,5(66) мод.207	ГАЗ-66	34,0	16,5
АКТЗ/2,5(133ГЯ) мод.197 Дизель	Зил-133ГЯ	49,5 Д	15,0
АЛГ-17(51)	ГАЗ-51	29,5	12,0
АЛ-30(131) мод.21,22, ПМ-506В	Зил-131	50,0	15,0
АЛ-30(43105) мод. ПМ-512	КамАЗ-43105	40,5 Д	12,0
АЛ-30(4310) мод.ПМ-512	КамАЗ-43101	39,0 Д	12,0
АЛ-50 (53213)	КамАЗ-53213	49,0 Д	27,0
АЛ-45(257) мод. ПМ-109	КрАЗ-257	49,0 Д	21,0
АЛ-50	Магирус-Дойц	52,0 Д	21,0
АН-40(130Е) мод.127	Зил-130Е	39,0	19,8
АНР-40(130) мод.127А, 127Б	Зил-130	39,0	19,8
АР-2(131) мод.133	Зил-131	50,0	19,8
АП-3(130) мод.148А	Зил-130	41,5	
АП-4(43105) мод.222	КамАЗ-43105	40,5 Д	
АП-5(53213) мод.196	КамАЗ-53213	40,0 Д	
АР-2(43105) мод.215	КамАЗ-34105	40,0	15,0
МАГИРУС-330-32	МАГИРУС-330-32	44,0	18,2
ПМ-30	ГАЗ-53А	28,0	16,5
ПМ-404-40	ЗИЛ-157	50,0	20,0
ПМ-404-40	ЗИЛ-130	44,5	17,0
ПМГ-19	ГАЗ-63	31,0	15,5
ПМГ-21	ГАЗ-51	25,5	12,0
ПМЗ-27,-27А,-27С	ЗИЛ-157К	47,5	17,0
ПМЗ-9	ЗИЛ-130	31,0	15,5
ПНС-100	ЗИЛ-157К	47,5	22,0

ПНС-110	ЗИЛ-131	49,0	21,0
ПНС "Искра" (М-401А-1 козгалтқышы үшін)	Кра3-255Б	51,5	31,5
Мерседес-Бенц ДЛК-53	Мерседес-Бенц	52,0 Д	21,0
АКП-30(53213) мод.ПМ-509А, 509Б	КамАЗ-53213	41,5 Д	12,0
АКП-50	МАЗ-6923	51,0	42,0
АКП "Бронто-330"(53213)	КамАЗ-53213	52,0 Д	12,0
АКП "Бронто Скаин-Лифт-88"	Мерседес-Бенц	50,0	18,0
АТСО-20(375) мод.114	Урал-375	72,0	22,8
АСО-12(66) мод.90А	ГАЗ-66	34,0	12,0
АСО-(672),АГ (672)	ПАЗ-672	36,0	16,5
АГ(3205)	ПАЗ-3205	36,0	16,5
АГ-24(130) мод.198	ЗиЛ-130	39,0	19,8
АТ-3(131) мод.Т2	ЗиЛ-131	51,0	21,0
АД-90(66) мод.187	ГАЗ-66	33,0	15,0
АСА-2206	УАЗ-2206	20,0	
АСА-20 (43101)	КамАЗ-43101	40,0	15,0
АСА-16 (4314)	КамАЗ-4314	40,0	15,0
АШ-5(452) мод.79Б	УАЗ-452	20,0	15,0
АШ-5(3741) мод.79А	УАЗ-3741	20,0	15,0
АШ-5(22034)	РАФ-22034	16,5	
РАФ-22034	РАФ-2203	16,5	15,0
АЛП-6(452) мод.173	УАЗ-452	20,0	15,0
8Т311(131)	ЗиЛ-131	50,0	19,8
АСА-4(3302) мод. 541	ГАЗ-3302 Газель	19,00	
АСА-16(43101)	КамАЗ-43101	39,50	
АСА-4(131)	ЗИЛ-131	50,00	
АСА-20(4310) мод. 523	КамАЗ-43101	38,00	
АПРС-3(3962)	УАЗ-3962	19,00	
АСП(2131)	ВАЗ-2131 "Нива" 4Ч4	13,90	
АСМЛ-41 авариялық-құтқару автомашинасы	ВАЗ	13,90	
АПС-41 авариялық-құтқару машинасы	ВАЗ	13,90	
АПП-2(3302) мод. 002	ГАЗ-3302	19,00	
АПП-05(3302) мод. 003	ГАЗ-3302	19,00	
УКС-400В-131	ЗИЛ-131	50,00	
АА-5,3/40-50/3(4310)	КамАЗ-43101	41,00	
Бронто F-52 HDT	Бронто	52,00	
КП-Бронто-Скай-Лифт-50	Бронто (SISU)	63,00	
КП Бронто-50-2Т1	Бронто	52,00	

АЛ ДЛК-53 Мерседес-Бенц	Мерседес-Бенц	65,00	
АВ-20 (КамАЗ-740.10-8V-10,85-210-5М)	КамАЗ-532130	37,0 Д	
АЦ-3.0-40 (ЗИЛ-508.10-8V-6,0-150-5М)	ЗИЛ-4334	39,6 Б	
АЦП-40-6/3 (ЯМЗ-236М2-6V-11,15-180-5М)	Урал-5557-10	34,4 Д	
ЖАНАР-ЖАҒАРМАЙ МАТЕРИАЛДАРЫ ЖӘНЕ ҚҰЙҒЫШТАР МЕН АВТОМОБИЛЬ-ЦИСТЕРНАЛАР		МАЙ	бір цистернаны толтыру/құйып алу
03-1604, 03-1926	ГАЗ-51	22,0	3,2
746(ПАЗс-3152)	ЗИЛ-130	35,0	3,5
АБЗ-50	ГАЗ-51	23,8	2,0
АВВ-2	ГАЗ-51	21,0	2,7
АВВ-2М	ГАЗ-51А	22,0	2,0
АВВ-3,6	ГАЗ-53-12	25,5	3,0
АВВ-3,6	ГАЗ-53А	26,0	3,0
АВВ-3,8	ГАЗ-53А	26,1	4,9
АВЗ-50	ГАЗ-51А	24,0	2,0
АВЦ-1,5-63	ГАЗ-63	26,8	2,3
АВЦ-1,7	ГАЗ-66	29,0	2,3
АВЦ-3,2-130	ЗИЛ-130	32,8	5,0
АНЖНГ	ЗИЛ-130	34,5	
АТЗ-2,2-51А	ГАЗ-51А	22,0	2,2
АТЗ-2,4-52	ГАЗ-52	23,0	2,4
АТЗ-2,7	ГАЗ-52-01	24,3	2,5
АТЗ-3	ЗИЛ-164	32,3	4,1
АТЗ-7,5 барлық модификациялары	КамАЗ 43114	36,0	3,5
АТЗ-7,5 барлық модификациялары	КамАЗ -66061-013	36,0	3,5
АТЗ – 12 барлық модификациялары	Урал-4320	41,3	9,0
АТЗ-3609	ГАЗ-52-05	23,0	2,0
АТЗ-3,8-130	ЗИЛ-130	32,9	3,5
АТЗ-3,8-53А	ГАЗ-53А	26,7	3,7
АТЗ-3-157К	ЗИЛ-157К	40,3	4,1
АТЗ-4,4	ЗИЛ-131	42,0	3,5
АТЗ-4,9	ГАЗ-3307(ЗМЗ-511,10)	25,0	2,9
АТЗ-6,5	ЗИЛ-433362 (ЗИЛ-508,1)	33,0	3,0
АТЗ-7,5	КамАЗ-53212 (КамАЗ-740,1)	31,0Д	8,9Д
АТЗ-7,5	МАЗ-5337 (ЯМЗ-236)	32,6Д	4,0
	КамАЗ-53212		

АТЗ-10	(КамАЗ-740,13)	32,5Д	9,9Д
АТЗ-10	МАЗ-5337 (ЯМЗ-236)	32,6Д	5,0
АТЗ-10 (HOWO 6x6)	STEYR WD 615.87	38,0	8,0
АТМЗ-4,5-375	Урал-375	53,0	4,0
АЦ-1,8	ГАЗ-51	23,0	2,1
АЦ-1,9-51А	ГАЗ-51А	22,0	2,0
АЦ-10	УРАЛ-4320	41,3	9,0
АЦ-10	КрАЗ-256	52,8	
АЦ-10 (HOWO 4x2)	STEYR WD 615.62	32,0	8,0
АЦ-2,0-51А	ГАЗ-51 А	22,4	2,2
АЦ-2,4-52	ГАЗ-52-01	23,0	2,2
АЦ-2,6-355М	Урал-355М	31,3	3,8
АЦ-2,6-53	ГАЗ-53	25,5	2,2
АЦ-2,8-52	ГАЗ-52	23,7	3,1
АЦ-2,8-63	ГАЗ-63	27,5	3,2
АЦ-2,9-51	ГАЗ-51	22,0	3,2
АЦ-2,9-53	ГАЗ-53	22,0	2,0
АЦ-2	ГАЗ-52С	22,6	2,2
АЦ-22-51А	ГАЗ-51	23,0	2,2
АЦ-3	ГАЗ-66	32,1	2,9
АЦ-3	ЗИЛ-130	33,8	3,2
АЦ-3,3	ГАЗ-53	26,5	-
АЦ-3,7-51	ГАЗ-51	23,0	4,1
АЦ-3,8-164	ЗИЛ-164	32,0	4,1
АЦ-3М	ГАЗ-53А	26,0	3,0
АЦ-4,0-51	ГАЗ-51	25,1	3,8
АЦ-4,1	ГАЗ-53-12	27,5	3,3
АЦ-4,2	ГАЗ-3307	25,5	2,9
АЦ-4,2-130	ЗИЛ-130	31,8	5,0
АЦ-4,2-131	ЗИЛ-131	42,0	5,0
АЦ-4,2-53А	ГАЗ-53А	26,0	3,3
АЦ-4,3-130	ЗИЛ-130	33,5	3,0
АЦ-4-157	ЗИЛ-157	39,8	4,4
АЦ-4-164	ЗИЛ-164	32,0	4,4
АЦ-5-375	Урал-375	53,6	7,2
АЦ-56131	КамАЗ-532150	28,0	2,0
АЦ-56151	КамАЗ-43114	36,0	3,5
АЦ-6606-11	КамАЗ-53215	28,5	3,0
АЦ-8-200	МАЗ-200	28,5	2,3
АЦ-8-500	МАЗ-500	24,0	2,3
АЦ-8-5334,-8-5435	МАЗ-5334	24,0	3,0
АЦ-8 КамАЗ	КамАЗ-5320	25,5	-

АЦ-9	МАЗ-5337 (ЯМЗ-236)	32,6Д	4,0
АЦ-11	МАЗ-56141 (ЯМЗ-236)	33,0Д	5,0
АЦ-16	КРАЗ-258 (ЯМЗ-238)	42,0Д	9,0
АЦ-17,5 (HOWO 6x4)	STEYR WD 615.87	34,0	10,0
АЦЛ-147	ГАЗ-66	29,0	2,5
АЦЛ-312	ЗИЛ-130	38,0	5,0
АЦМ-2,6-355М	Урал-355М	31,9	3,6
АЦМ-4	ЗИЛ-157	41,3	4,5
АЦМА-157	ЗИЛ-157	40,0	5,4
АЦММ-4-157КД	ЗИЛ-157	40,0	1,5
АЦПТ-1,5	ГАЗ-51	21,7	2,1
АЦПТ-1,5	ГАЗ-63	26,8	2,1
АЦПТ-1,7	ГАЗ-66	30,0	3,0
АЦПТ-1,9	ГАЗ-51 А	22,5	2,0
АЦПТ-2,1	ГАЗ-52-01	24,0	2,2
АЦПТ-2,8	ГАЗ-53А	26,0	4,3
АЦПТ-2,8-130	ЗИЛ-130	32,7	3,1
АЦПТ-2,8-164	ЗИЛ-164	32,5	2,9
АЦПТ-3,3	ГАЗ-53А	26,1	5,1
АЦПТ-3,8	ГАЗ-53	26,7	5,8
АЦПТ-4,1-130	ЗИЛ-130 (431418)	32,8	5,0
АЦПТ-5,0	Урал-375	56,9	4,7
АЦПТ-5,6	МАЗ-500	25,0	4,0
АЦПТ-5,7	МАЗ-500	25,0	4,1
АЦПТ-6,2	МАЗ-5335	25,5	3,0
АЦТММ-4-157К	ЗИЛ-157К	40,0	3,0
ДС-138	КамАЗ-53213 (КамАЗ-740,11-240)	31,0 Д	9,5
ДС-138	КамАЗ-53213 (КамАЗ-740,13-260)	32,5 Д	9,5
ЗИЛ-130В1 ж/т Д-642	ЗИЛ-130В1	38,5	8,0
ЗСК-10	ЗИЛ-130	33,0	7,0
ЛВ-7 (МА-4А)	ЗИЛ-131	43,0	3,0
МЗ-3904	ГАЗ-63	28,8	3,2
МЗ-51М	ГАЗ-51А	23,8	3,0
МЗ-66,-66-01,-66А-01	ГАЗ-66	30,0	2,4
Мод. 3607	ГАЗ-52-01	23,0	2,4
Мод. 3608	ГАЗ-52-01	23,5	2,0
Мод. 3609	ГАЗ-52-04	23,0	2,0
Мод. 3613	ГАЗ-53-12	25,5	3,0
Мод. 46101	Урал-43203	33,5	3,0
Мод. 4611	ЗИЛ-495710	33,5	3,0

Т-8-255Б	КрАЗ-255Б	44,0	4,0
ТЗ-200	МАЗ-200	29,5	4,0
ТЗ-500	МАЗ-500	25,0	3,9
ТЗА-7,5-500А	МАЗ-500А	28,5	5,9
ТЗА-7,5-5334	МАЗ-5334	25,5	3,9
ТЗА-8,9	МАЗ-5337	23,3	5,0
ТЗА-10 (HOWO 6x4)	STEYR WD 615.87	34,0	5,0
ТЗМ-164	ЗИЛ-164	33,1	4,1
ТСВ-5,4	ЗИЛ-131	45,4	3,9
ТСВ-6	ЗИЛ-130	33,7	5,1
ТСВ-7	ЗИЛ-431418	36,5	3,6
ТСВ-8,9	МАЗ-5337	23,9	5,0
УР-7АПС	КрАЗ-255	47,6	6,3
Цистерна	ГАЗ-САЗ-3707-01	27,0	3,2
ГАЗ ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН АВТОМОБИЛЬ-ЦИСТЕРНАЛАР			
АЦ-6	ЗИЛ-130	34,5	
АЦТ-8-130	ЗИЛ-130	35,1	
АЦ-15-377С	Урал-377	61,2	
АЦ-15-504	МАЗ-504	34,3	
АВТОБЕТОНАРАЛАСТЫРҒЫШТАР			
Iveco MP260E37H		45,7Д	16,2 Д
АБС-7	КамАЗ-53229	29,4	(*)
КамАЗ-5320		30,0Д	15,2 Д
ЦЕМЕНТ ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН АВТОМОБИЛЬДЕР			бір цистернаны тиеуге және салкындатуға, л
42184-ОЗПС	КрАЗ-258Б1	55,5	3,0
БН-80-20	КрАЗ-257Б1	50,0	5,0
РП-1	ЗИЛ-130В1	36,0	3,0
С-1036Б	МАЗ-500	27,0	4,5
С-386	ЗИЛ-164		19,4
С-570А	МАЗ-200В	28,0	3,0
С-571	ЗИЛ-164А	36,0	3,0
С-571	ЗИЛ-130В1	36,0	3,5
С-942	КрАЗ-258	41,0	5,0
С-956	ГАЗ-53Б	30,0	3,0
СБ-113	ЗИЛ-130	33,0	3,0
СБ-89	ЗИЛ-130	35,0	3,0
СБ-89Б1	ЗИЛ-431412	35,0	3,0
СБ-92	КрАЗ-258	42,0	5,0
СБ-92	КамАЗ-55111	39,5	**
ТЦ-10	ЗИЛ-130В1	38,5	3,0
ТЦ-11	КамАЗ-5410	31,2	4,85

ТЦ-12	КамАЗ-54112	31,5	5,0
ТЦ-12	КамАЗ-54115 R	31,5	5,0
ТЦ-13	КамАЗ-5410	30,7	5,2
ТЦ-2А (С-652А)	КрАЗ-258Б	50,0	8,0
ТЦ-3(С-853),-3А (С-853А)	ЗИЛ-130В1	35,0	3,5
ТЦ-4(С-927)	ЗИЛ-130В1	35,6	3,5
ТЦ-6(С-972)	МАЗ-504А	28,0	4,7
У-5А	ЗИЛ-130В1	39,0	3,0
ҰН ТАСЫМАЛДАУҒА АРНАЛҒАН АВТОМОБИЛЬДЕР			бір цистернаны түсіруге, л
К-1040	ЗИЛ-130В	38,0	4,0
С-654	ЗИЛ-164	34,2	3,0
АССЕНИЗАЦИЯЛЫҚ АВТОМОБИЛЬДЕР			бір цистернаны толтыру/құйып алу, л
АНИ-355М	Урал-355М	31,0	0,8
АНМ-53, -53А, -53Э	ГАЗ-53А	25,5	0,65
АСМ-3	ГАЗ-51А	22,0	1,0
АСМ-3	ЗИЛ-164	32,0	1,4
АСМ-51	ГАЗ-51	22,0	0,6
АСМ-53	ГАЗ-53Ф	22,0	0,7
АСМ-53	ГАЗ-53А	28,0 СНГ	0,83 СНГ
АСМ-53, -53А, -53Э	ГАЗ-53А	25,5	0,75
КО-503	ГАЗ-3307	26,5	0,7
КО-503В	ГАЗ-53А	27,0	0,7
КО-505, -505А	КамАЗ-53213	29,6	1,95
ДЕЗИНФЕКЦИЯЛЫҚ ҚОНДЫРҒЫЛАР			
ДУК-1	ГАЗ-51	23,0	6,4
ДУК-1	ГАЗ-63	27,0	6,4
ДУК-2	ГАЗ-51	23,0	16,0
ОТВ-1	ГАЗ-51	23,0	8,0
1	2	3	4
ҚОҚЫС ТАСИТЫН АВТОМОБИЛЬДЕР			бір тиеу/түсіру, л
КО-413	ГАЗ-53А	28,5	5,5
КО-415А	КамАЗ-53213	31,2	8,0
М-8	ГАЗ-51	25,0	3,0
М-30, -30А	ГАЗ-53Ф, -53А	28,7	2,9
53М	ГАЗ-53А	28,7	5,1
53М	ГАЗ-53Ф	33,7	5,5
53М	ГАЗ-93А	27,7	2,8
ҚАРТИЕГІШТЕР			
Д-566А	арнайы шасси		4,8
КО-203	ГАЗ-52-01	24,0	6,0

БИТУМ ТАСИТЫН АВТОМОБИЛЬДЕР			Битумды сорғыш жұмысы/ цистернаны жылыту нормасы, л/сағ
ДС-10 (Д-351)	КрАЗ-258	51,0	10,0/3,8
ДС-41А (Д-642А)	ЗИЛ-130В1	38,0	8,0/3,0
ГУДРОНДАҒЫШ АВТОМОБИЛЬДЕР			Гудрондағыш/битум сорғыш жұмысына норма, л/сағ
Д-154А	МАЗ-200		6,0/8,0
Д-251А	ЗИЛ-164	34,0	10,0/8,0
Д-640А (ДВ-39А)	ЗИЛ-130В1	34,5	10,0/8,0
Д-642 (ДС-53А)	ЗИЛ-130В1	40,5	10,0/8,0
ДС-40 (Д-641)	ЗИЛ-130В1	40,5	10,0/8,0
ДС-51А, 536	ЗИЛ-164	34,0	10,0/8,0
ДС-53 (Д-722)	ЗИЛ-130В1	34,5	10,0/8,0

(*) - автомобильдерге орнатылған арнайы жабдықтың жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары арнайы және мамандандырылған автомобильдерді шығарушы зауыттардың деректері бойынша жабдық жұмысының бір сағатына литрмен айқындалады.

3) Арнайы автомобильдердің екінші тобы үшін Q_H жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = 0,01 \times (N_B \times L^* + N_{cp} \times L^{**}) \times (1 + 0,01 \times K_s) + N_{до} \times t_{до}, \quad (6)$$

мұнда: N_B - арнайы автомобильдің жүрісіне арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормасы, л/100 км ($m^3 / 100км$);

L^* - жұмыс орнына және кері жүріс, км;

N_{cp} - қозғалыс уақытында арнайы жұмысты орындау кезіндегі жұмысқа арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормасы, л/100 км ($m^3 / 100км$);

L^{**} - қозғалыс уақытында арнайы жұмысты орындау кезіндегі жүрісі, км;

K_s - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты жиынтық салыстырмалы түзету, %;

$N_{до}$ - арнайы жабдықтың (оның ішінде жылытқыштардың) жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары, л/сағ ($m^3 / сағ$) немесе орындалған жұмыс бірлігіне литр (m^3);

$t_{до}$ - арнайы жабдықтың жұмыс уақыты, сағат немесе орындалған жұмыстың бірлік саны.

Қозғалыс уақытында қосымша жұмысты орындайтын арнайы және мамандандырылған автомобильдер үшін N_B жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормаларының мәні 6-кестеде келтірілген.

6-кесте - Арнайы және мамандандырылған автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Ескерту. 6-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Арнайы және мамандандырылған автомобильдің моделі	Базалық автомобильдің моделі	N_B базалық нормасы л/100км	Қозғалыста арнайы жұмысты орындауға арналған норма $N_{АЖ}$, л/100 км		
1	2	3	4		
			сыпыру кезінде		
СЫПЫРУ-ЖИНАУ АВТОМОБИЛЬДЕРІ			жол жүру бөлігін	науа бөлігін	
ВПМ-53	ГАЗ-53Ф	28,5	72,0	77,0	
ВПМ-53, -53А	ГАЗ-53А	27,5	76,5	80,0	
КО-301	ЗИЛ-130	33,0	70,0	-	
КО-304,-304А	ГАЗ-53А	25,0	60,0	70,0	
КО-309	ГАЗ-53	29,6	77,0	72,0	
ПУ-20	ГАЗ-51	24,0	58,3	59,9	
ПУ-53	ГАЗ-53А	30,8	59,0	60,0	
Т-3	ГАЗ-69	18,5	32,2	33,2	
Плунжерлі-щеткалы қартазалағыштар және суару-жуу автомобильдері			Жұмыс кезінде		
			Суару кезінде	Щеткамен	Щеткамен және соқамен
КО-002, ПМ-130Б	ЗИЛ-130	34,6		83,0	
КО - 806	КамАЗ-43253 барлық модификациялары	30,0	61,0	63,0	68,0
ҚАРТАЗАЛАҒЫШТАР			қозғалу үдерісінде, л/100км		
Д-204 (Д-470)	ЗИЛ-157	45,0		9,8	
Д-298,-298А	ЗИЛ-164	34,5	65,0		
ДЭ-211 (Д-202)	Урал-375Е	64,0		12,2	
РС-2М	ЗИЛ-164	35,0		9,5	
РС-60	ГАЗ-66	35,0		8,8	
АВТОМОБИЛЬ ҚҰМ ШАШҚЫШТАРЫ			құмды шашу кезінде		
Д-307А	ЗИЛ-164А	34,0	63,0	0,7	
КО-104, 104А	ГАЗ-53А	27,7	74,5	0,7	

КО-105	ЗИЛ-130	35,8	86,4	1,2
КО-106	ГАЗ-53-12	27,7	74,5	1,5 (4,0*)
ПР-53	ГАЗ-53А	27,5	76,8	0,7
ПР-130	ЗИЛ-130	34,0	86,5	1,0
УР-53	ГАЗ-53А	27,0	74,5	-
Ескертпе: * реагенттерді пайдалану кезінде				
СУАРУ-ЖУУ АВТОМОБИЛЬДЕРІ			суару кезінде	суару және жуу кезінде
ҚДМ-1, КПМ-5	ЗИЛ-130	35,0	57,5	63,0
ПМ-130	ЗИЛ-130	35,5	64,0	71,0
КО-002, ПМ-130Б	ЗИЛ-130	33,5	64,6	71,0
КО-829А-01	ЗИЛ-433362	33,5	64,6	71,0

12. Арнайы техника

Арнайы техника үшін Q_H жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәні мынадай формула бойынша есептеледі:

$$Q_H = N_B \times T \times (1 + 0,01 \times K_{кл}) + N_{до} \times t_{до}, \quad (7)$$

мұнда: N_B - уақыт бірлігіне арналған жанар-жағармай материалдары

шығыстарының базалық нормасы, л/сағ (кг/сағ);

T - арнайы техниканың жалпы жұмыс уақыты, сағаты;

$K_{кл}$ - жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты түзету, %

(10-кестені қараңыз);

$N_{до}$ - арнайы жабдықтың (оның ішінде жылытқыштардың) жұмысына

арналған жанар-жағармай материалдары шығыстары, л/сағ

(кг/сағ);

$t_{до}$ - арнайы жабдықтың жұмыс уақыты, сағ.

Арнайы техника үшін N_B жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормаларының мәні 7-кестеде келтірілген.

7-кесте - Арнайы техника, агрегаттар және жабдықтар үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Ескерту. 7-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Марка (модель)	Қосымша сипаттамалар	N_B базалық норма кг/сағ
1	2	3
ШЫНЖЫР ТАБАНДЫ ТРАКТОРЛАР ЖӘНЕ ТАРТҚЫШТАР		
АТС-59	В-1 ($N_e = 370$ кВт)	54,1

АТС-59	В2-450 ($N_e = 330$ кВт)	48,4
АТС-59	А-650Г ($N_e = 220$ кВт)	32,2
ГАЗ-71	Д-240 ($N_e = 55,2$ кВт)	8,1
ГАЗ-34041 тартқыш транспортер	Д-240	6,0
ДТ-10П	В-46-5 ($N_e = 525$ кВт)	76,8
ДТ-54, ДТ-54В, ДТ-54М		4,5
ДЭТ-250		20,9
МГПП-1 "Березина"	УТД-20 ($N_e = 221$ кВт)	32,3
Т-100 және С-100 барлық модификациялары		7,2
Т-130	Д-160 ($N_e = 122,8$ кВт)	13,7
Т-130, Т-130БГ	Д-130 ($N_e = 102,9$ кВт)	10,5
Т-170	Д-160	14,2
Т-180		10,5
Т-330		22,0
Т-38 (М), Т-50В, ТДТ-40 (М)		4,1
Т-4, ТТ-4		7,6
Т-74 (С), ДТ-75 (С), ТДТ-55		6,3
Т-150		11,4
ДОНҒАЛАҚТЫ ТРАКТОРЛАР		
ДТ-20 (Т-20), ДТ-21, Т-25 (А)		1,8
К-700	ЯМЗ-8424 ($N_e = 243$ кВт)	22,7
К-700 (А)	ЯМЗ-238НД ($N_e = 162$ кВт)	13,9
К-701	ЯМЗ-240Б ($N_e = 220$ кВт)	17,5
К-701	ЯМЗ-240НМ ($N_e = 368$ кВт)	30,1
шағын трактор (Қытай)	$V_h = 2,5$ л	2,0
МКСМ-800	2ЕТОн520122,РЗД	13,0
МТЗ-5 барлық модификациялары үшін		4,1
МТЗ-50, -52 барлық модификациялары үшін		4,4
МТЗ-80, -82 барлық модификациялары үшін		5,0
Т-150К		11,4
Т-16 (М)		1,8
Т-23М, Т-28, Т-40 (А)		3,1
Т-25	Д-120 ($N_e = 23,5$ кВт)	2,5
Т-40	Д-37 ($N_e = 29,4$ кВт)	3,7
Т-40	Д-144 ($N_e = 46,5$ кВт)	5,5
ЮМЗ-6	Д-65Н	7,4
БІР ШӨМІШТІ ЭКСКАВАТОР	Шөміштің сыйымдылығы	
Caterpillar 320С МА2	3066 АТААС	15,3

ТАТРА Т815-2 ($N_e = 224$ кВт) а/м базасында		10,1 (45,5 л/100 км)
ТАТРА Т815-2 ($N_e = 255$ кВт) а/м базасында		10,8 (45,7 л/100 км)
ТАТРА Т815-2 ($N_e = 252$ кВт) а/м базасында		11,2 (46,3 л/100 км)
Э-1514, 1514А, 153А, 2514, ЭО-1622А	0,25 м ³ дейін	3,7
Э-153		3,5
Э-155, Э-156, Э-1513		2,5
Э-2513	0,25...0,4 м ³	3,1
3-303, 303А, 304, 304А		3,8
Э-3211Б, 3211Г		4,0
Э-352		3,7
Э-505, 505А		6,2
ЭО-2121А		5,6
ЭО-2223		6,7
ЭО-2515, 25, 26		4,0
ЭО-2621, 2621А, 2621Д		4,4
ЭО-2626 В3	Д-243	5,0
ЭО-301, 302, 302А		3,8
ЭО-302Б, 302БС		4,1
ЭО-305, 305Б, 305В, 305Л		3,8
ЭО-3111, 3111Б, 3111Г		4,0
ЭО-3122		8,1
ЭО-3311, 3311Б, 3311Г, 3311В		4,1
ЭО-33211		8,5
КМ-601, 602, 602А (ПНР)	0,4...0,65 м ³	7,0
ТЭ-3М		8,8
Э-4010		15,0
Э-505, 505А		6,3
Э-652, 652А, 652Б, 652БС, 653		7,4
ЭО-3322, 3322А, 3322Б, 3322В		5,1
ЭО-3323А		7,0
ЭО-4121, 4121А, 4124В		9,9
ЭО-4123 (с ДВС СМД-14)		6,7
ЭО-4123 (с ДВС СМД-17Н)		8,0
ЭО-4225А (с ДВС ЯМЗ-238ГМ-2)		17,0
ЭО-4321		6,0
Э-5015, 5015А		5,7
Э-10011, 10011А, Б, Е, 10011АС	0,65... 1,0 м ³ 1	8,2
Э-1004		9,3
Э-601		6,4

ЭО-5111, 5111АС, 5111ЕКЛ		8,2
КУ-1206	1,0... 1,6 м ³	9,5
НД-1500 "Като" (Жапония)		16,5
УБ-162		13,2
Э-1252, 1252Б, 1252БС, 1254		10,2
Э-1602		14,4
ЭО-5122, 5122А, 5123		14,7
ЭО-5124А (с ДВС ЯМЗ-238)		17,2
Э-2002	1,6...2,0 м ³	19,7
КӨП ШӨМШТІ ЭКСКАВАТОРЛАР		
	Қазу тереңдігі	
ЭТР-132Б	1,4 м дейін	10,2
ЭТР-134		4,6
ЭТР-141		5,0
ЭТР-161	1,8 м дейін	5,5
ЭТЦ-161, ЭТН-161		4,6
ЭТР-162, ЭТЦ-165		6,0
ЭТЦ-202, 202А, ЭР-7А, ЭР-7АМ	2 м дейін	7,6
ЭТР-204, -223, -224, ЭТЦ-208А	2,5 м дейін	8,8
ЭТР-231		10,5
ЭТР-253А		20,9
ЭТР-254, 254-01		24,0
ЭТУ-353, 354, 354А	3,5 м дейін	5,4
ЭТУ-252		8,6
ДХ-101 (ЧССР)		11,8
ТЕГІСТЕГІШ ЭКСКАВАТОРЛАР		
УДС-110А, 114А (ЧССР)		13,4
УДС-111А		6,0
ЭКСКАВАТОР-КРАНДАР		
УБ-162, 266		13,2
ЭО-6162 (1252)		10,2
ЭО-6112 (Э-1258)		11,5
БУЛЬДОЗЕРЛЕР		
	тартқыш сыныбындағы тракторларда	
SD-23	CUMMINS NT855-C280	37,2
Д-312	1,4 тонна	3,8
ДЗ-37 (Д-579)		4,1
Д-444	3 тонна	5,6
Д-449		4,9
ДЗ-29 (Д-535), ДЗ-42 (Д-606), Д-646		5,7
ДЗ-43 (Д-607)		6
Д-290А	4 тонна	11,0

ДЗ-101, ДЗ-101-1, ДЗ-104		9,0
ЛТП-8 (ДТ-75)		7,3
Б-170МБ 01В4	10 тонна	16,9
БМ-54, Д-290		8,4
БУ-55, ДЗ-62 (Д-712), ДЗ-52 (Д-685)		6,4
Д-149, Д-157, Д-259, Д-259А, Д-315		7,0
Д-606 (ДТ-75)		7,5
Д-8 (Д-271), Д-271А, Д-271К, Д-271М		7,2
ДЗ-109ХЛ, ДЗ-110, ДЗ-110 (А, Б, В)		13,4
ДЗ-110ХЛ, ДЗ-116, ДЗ-116А, Л, Х		11,0
ДЗ-116ХЛ, ДЗ-117		14,3
ДЗ-17 (Д-492), ДЗ-18 (Д-493А)		7,2
ДЗ-170, ДЗ-182		13,3
ДЗ-18М (Д-493В), ДЗ-19 (Д-494Л)		7,2
ДЗ-27 (Д-532), ДЗ-270 (Д-532С)		10,3
ДЗ-28 (Д-533), ДЗ-109		10,3
ДЗ-4 (Д-159), ДЗ-72		7,9
ДЗ-53 (Д-686), ДЗ-53С (Д-686С)		7,2
ДЗ-530, Д-695		7,2
ДЗ-54 (Д-687), ДЗ-54С (Д-687С), ДЗ-513		7,2
ДЗ-55 (Д-689)		10,1
ДЗ-24 (Д-521А), ДЗ-25, ДЗ-35 (Д-575)	15 тонна	10,5
ДЗ-35А (Д-575А), ДЗ-350 (Д-575С), ДЗ-578		10,5
ДЗ-9 (А), Д-275 (А), ДЗ-34 (Д-522)		10,5
Д-155-1 ("Комацу", Жапония)	25 тонна	27
Д-355А ("Комацу", Жапония)		43
Д-384, ДЗ-384А, Д-652, ДЗ-94, ДЗ-94С		22
Д-455А ("Комацу", Жапония)		49
Д-572, ДЗ-34 (Д-572), ДЗ-34С (Д-2572М)		20,2
Д-6С ("Катерпиллер", АҚШ)		15,5
Д-8К ("Катерпиллер", АҚШ)		32
Д-9Ж, Д-9Н ("Катерпиллер", АҚШ)		43
ДЗ-118		20,2
ТД-25, ТД-25С, ТД-2СД (Интернейшел-Хорвестор, АҚШ)		30
Фиат-Аллис (Италия)		43
ТІРКЕМЕЛІ СКРЕПЕРЛЕР	шөміштің көлемі дейін	
Д-498	5м ³	5,6
Д-541		6,8
ДЗ-111		7,6
ДЗ-30, ДЗ-33		6,5

ДЗ-12 (Д-374Б), Д-222, Д-468	9м ³	7,3
Д-20 (Д-492), ДЗ-20А		7,4
ӨЗДІГІНЕН ЖҮРЕТІН СКРЕПЕРЛЕР	шөміштің көлемі дейін	
ДЗ-11 (Д-357П), Д-357, Д-375М, Д-357Г	9м ³	16,1
ДЗ-13 (Д-392)	19м ³	20,5
Д-213		11
АВТОГРЕЙДЕРЛЕР		
GR 215	CUMMINS NT855-C280	37,2
ДЗ-99Д, ДЗ-99А, Д-710А, ДЗ-99-1, ДЗ-99-1-1		4,5
ДЗ-40А (Д-598А)		4,5
ДЗ-99-1-2, ДЗ-99-1-4, ДЗ-99-2, ДЗ-61А		5 Д
ДЗ-99-2-2, ДЗ-99-2-4, ДЗ-40 (Д-598)		5,1
ДЗ-2 (Д-144), ДЗ-2А (Д-144А)		7,5
ДЗ-31А (Д-557А)		7,5
ДЗ-3121 (Д-557-1), ДЗ-31-1-2		8,2
ДЗ-31-2 (Д-557-2), ДЗ-122, ДЗ-122-1		8,2
ДЗ-122-1-3		8,2
ДЗ-31С (Д-5570)		9,0
ДЗ-98, ДЗ-98-1, ДЗ-14А (Д-395А)		10,6
ДЗ-98В	ЯМЗ-238НДЗ (N _e =173кВт)	20,2
ШЫНЖЫРМЕН ЖҮРЕТІН КРАНДАР	жүк көтергіштігі дейін	
КЛС-6, КГС-6,3; КТ-6,3	6,3 тонна	7,8
МКТ-63, КЛТ-63		5,3
Т-75		5,2
ТК-52, ТК-53, ТКЭ-53		6,7
КГС-109	10 тонна	10,2
МКГ-6,3		2,9
МКГ-10		3,0
МКГ-16, МКГ-16М	16 тонна	3,5
ДЭК-25, ДЭК-251, МКГ-25, МКГ-25БР	25 тонна	6,0
РДК-25, РДК-250, РДК-25-2 (ГДР)		6,0
СКГ-30, СКГ-30/10	40 тонна	4,0
СКГ-40, СКГ-40А, СКГ-40С		5,0
МКГ-40		5,8
ДЭК-50, ДЭК-50Г, СКГ-50	50 тонна	5,9
СКГ-63, СКГ-63А, СКГ-63С, СКГ-63БС	63 тонна	5,9
СКГ-63/100		5,9
МСКГ-100		6,1
ЛС-108 В ("Сумитомо", Жапония), УБ-266 (ГДР)		9,7
ПЛ-408 ("Сумитомо", Жапония)		15,8

КС-3161 (СКГ-100), КГ-100.1	100 тонна	10,1
ПНЕВМОДОНҒАЛАҚТЫ КРАНДАР	жүк көтергіштігі дейін	
КС-4361 (А, С), КС-4362, МКП-16	16 тонна	5,0
К-160 ("Като", Жапония)		14,2
К-200 ("Като", Жапония)	20 тонна	14,2
МКП-25, МКП-25А	25 тонна	4,2
КС-5361 (К-25Б), КС-5361С (К-25БС)		6,2
КС-5362		6,2
КС-5363, КС-5363С, КС-5363ХЛ		6,2
КС-5473		10,7
МКП-40, МКТ-40, КС-6362, КС-6362ХЛ	40 тонна	6,5
КС-6471		14,4
К-300, К-320 ("Като, Жапония)		17,0
КС-7362 (К-631)	63 тонна	7,0
ЛТМ-Л/2 ("Либхер")		15,5
ЛТ-1655, ЛТ-1080, ЛТ-3/4 ("Либхер", ГФР)	80 тонна	21,0
КС-8362	100 тонна	14,5
К-1200 ("Като", Жапония)	120 тонна	19,9
ҚҰБЫР САЛҒЫШ КРАНДАР	тракторлардың базасында	
ТГ-124, ТО-1224	С-100.Т-100	6,0
ТГ-124(А), ТР-12.01.01	Т-160	13,2
	Т-130	8,8
	Т-180.Д-804М	9,6
ТГ-502	Т-330	21,0
ТГ-503 (ДВС ЯМЗ-850)		19,0
	Т-74, ДТ-75	5,3
ПЛ-40 ("Фиат", Италия)	жүк көтергіштігі 40 т	8,9
ТД-25 ("Интернейшел", АҚШ)		18,7
КАТ-534 ("Катерпиллер", АҚШ)	жүк көтергіштігі 100 т	35,0
Д-1580 ("Комацу", Жапония)		21,5
Д-3750 ("Комацу", Жапония)		22,0
ТЕМІР ЖОЛ КРАНДАРЫ	жүк көтергіштігі дейін	
КДЭ-161, КДЭ-162, КДЭ163	16 тонна	7,1
КДЭ-15, КДЭ-151, КДЭ15П		7,3
КДЭ-251, КДЭ-253	25 тонна	8,0
"УМРУ" (ФРГ)		8,7
ЕДК-300 (ГДР)	100 тонна	9,9
ЕДК-80/3 (ГДР)		10,8
ЕДК-500 (ГДР)		10,8
ЕДК-1000 (ГДР)		14,3

БҰРҒЫЛАУ ЖҰМЫСТАРЫНА АРНАЛҒАН КРАНДАР	базасында	
30НТС, 60НТС ("Като", Жапония)		16,0
БКГС-1	ТТ-4, Т-40 тракторларының	9,0
БКМТ-1,2/3,5, БМТ-802, БТСМ, БКТС-1	ТТ-4, Т-40 тракторларының	9,0
БКТО-4М, БКТО-67, МПА-2	ДТ-75, Т-75 тракторларының	5,9
БМ-204 (Д-578), Д-453, БКС-ІМ	МТЗ-5,-52 тракторларының	4,2
БМ-205	МТЗ-52 тракторының	5,0
БМ-205В	ДВС Д-343-202	8,6
БМ-251 (С-103БС), БКТО-4М, БКТО-67	ДТ-74,-75 тракторларының	5,9
БМ-303 (БТС-94), БМ-251 (С-103БС)	ДТ-74,-75 тракторларының	5,9
БМ-305, БТС-60БМК, БМ-303 (БТС-94)	ДТ-74,-75 тракторларының	5,9
БМ-802, БМ-8020	КрАЗ-257 а/м	7,1
БМК-1501	КрАЗ-257 а/м	8,5
БМТ-302	Т-10 тракторының	8,0
БТС-150, БМ-263, БТС-75	Т-100 тракторының	9,5
БТС-150, БТС-2, БМ-276, БМ-204	С-100, Т-100 тракторының	7,2
БТС-500	Т160 тракторының	13,0
БТС-60, БТС-68МУ	ДТ-54 тракторының	4,8
ВТС-150, БМ-253, БТС-75	Т-100 тракторының	9,5
МБНА-1	а/м КрАЗ-257	14,0
СО-2	Э-1252Б экскаваторының	7,0
УМ-300, УМ-350Г, БКМТ-1,2/3,5	Т-10 тракторының	5,2
УРБ-3А2.БА-15В	а/м МАЗ-500	7,0
УРБ-3АМ	ДТ-74,-75 тракторларының	5,9
УРБ-3А2, ВА-158	а/м МАЗ-500	7,0
МПА-2	ДТ-74,-75 тракторларының	5,9
БІР ШӨМІШТІ ТИЕГІШТЕР		
ZL50C	STEYR($N_e=162$ кВт)	37,4
CASE 721 В		11,5
Д-442, ТС-3 (Д-451А), ТС-6 (Д-561А)		6,3
ТО-25	СМД-62	10,0
ТС-1 (Т-157А)		6,5
ТС-10		9,5
ТС-10А (Д-563)		11,0
ТС-11		10,4
ТС-17, ТЛ-3А, ПЛ-1, ПБ-35, ТС-8 (Д-584)		10,4
ТС-18.ПЛ-2		8,4
ТС-2 (Д-443, 443А)		3,2
ТС-25		9,9
ТС-3 (Д-451А), ТС-6 (Д-561А)		6,3
ТС-7 (Д-574)		6,3

ТС-8(Д-584), ТС-11		10,4
УНЦ-060	"Zetor"-5201	3,0
КОПЕРЛІ (ҚАДАЛЫҚ) ҚОНДЫРҒЫЛАР базасында		
КИ-12, СЛ-50	Э-811 экскаваторының	7,5
КО-3, УСА-16-2	КрАЗ-255 а/м	6,5
КИ-12, СЛ-50	Э-1854 экскаваторының	8,0
СП-49, С-878, СП-28, С-870	Т-180,-100 МПС тракторларының	11,0
СП-49А, С-878, СА-12	Т-100 (ММГС) тракторының	7,2
ДИЗЕЛЬ-БАЛҒАЛАР		
соққылау бөлігінің массасы		
СП-40, С-995, С-995А	1650 кг	3,8
СП-41, С-996, С-996А, С-258	1660 кг	5,5
СП-47А, С-330, СП-6	2500 кг	6,2
СП-48 (С-1048)	3500 кг	6,5
АВТОБЕТОН СОРҒЫЛАР ЖӘНЕ БЕТОН АРАЛАСТЫРҒЫШТАР		
БН-80-20		16,2
СБ-Ю38Б, СБ-92-1, СБ-42184-27, АБСН-6		3,3
СБ-130		9,4
БЕТОН ТӨСЕГІШТЕР		
ДС-101		21,0
ДС-111		14,5
СФ-425 (АҚШ)		21,0
ЦЕМЕНТ-БЕТОН БӨЛГІШТЕР		
ДС-503 (Д-375, Д-375А, Д-375Е)		3,5
ДС-109 (Д-1)		12,0
ДС-99		14,5
ДС-72 (Т-158 тракторында)		7,7
ӘРЛЕУ МАШИНАЛАРЫ		
ДС-504 (Д-376, Д-376Б)		3,8
А СФАЛЬТ ТӨСЕГІШТЕР		
ДУ-91, ДС-126, ДС-126А, ДС-1 (Д-150В)		3,5
С-400 (ГДР)		5,0
Супер-204 (ГДР)		6,1
АСФАЛЬТ-БЕТОН ТӨСЕГІШТЕР		
ДС-1 (Д-150В), ДС-18, Д-150А, Д-150ДБ		4,0
ТЫҒЫЗДАҒЫШТАР		
ДУ-1 (Д-2118), ДУ-3В (Д-399А), ДУ-9В	статикалық	4,6
ДУ-11 (Д-169А), ДУ-17А ДУ-19, ДУ-19А		4,2
ДУ-49, ДУ-50		4,2
ДУ-25А (Д-613А)	дірілді	1,9
ДУ-54		3,8
ДУ-31 (Д-627), ДУ-31А (Д-627А)	пневмомашиналық	9

ДУ-29 (Д-624)		9
ДУ-16 (Д-551В)		19
ӨЗГЕ ДЕ ЖОЛ-ҚҰРЫЛЫС МАШИНАЛАРЫ		
ДС-133, ДС-115, Д-903	Жіктерді кесушілер	2,4
ДС-502 (Д-375)	пішіндегіштер	3,3
ДС-97	негіздер	22,0
ДС-108		25,0
ТС-425 (АҚШ)		22,0
ДС-104, ДС-104А, ТГ-280 (АҚШ)	құбырлық финишерлер	3,6
ДС-105, ДС-105	қабыршақ түзгіш сұйықтықты жағуға	3,4
ТС-280	арналған машиналар	3,4
ДЗ-3А	автомобильдің шассиіндегі таңбалағыш машина	1,6
ДС-76	бекіту жолақтарды орнатуға арналған машина	3,2
ДС-18А, Д-530, Д-530А	жол жоңғысы	7,3
ДС-74		11,2
КӨЛІК ЖАСАУҒА АРНАЛҒАН АРНАЙЫ МАШИНАЛАР		
ВПО-3000	түзегіш, шегелегіш, өңдегіш машина	12,5
ВНР-1200	түзегіш, шегелегіш, өңдегіш машина	15,5
ВПС-500		12,8
ЗЛБ-ЗТС	түзегіш ұрғылағыш жебелі машина	9,4
ЦНИИС-УРМЗ		8,7
ТДГ-1, ТД-3		7,5
ШНМА-4, ШНМА-4К, ПМП-02	тракторлық мөлшерлеуші	5,3
ШВМ-02, ШВМ-04		8,4
ПРМ-1, ПРМ-2, ПРМ-3	жол түзеткіш машиналар	4,4
МПО-1	жол көтергіш өздігінен жүретін моторлы кран	3,8
УК-25/9, УК-25/17, УК-25/18	ұзындығы 35 м буынға арналған төсегіш крандар	14,3
МПД	моторлы платформа	8,6
ПБ-3, ПБ-3М	ұзындығы 25 м буынға арналған жол төсегіш	7,5
ВК-3, КУ-1, БМТС-2	қазан шұңқыр қазғыш	12,6
МКТС-2, КВТС-800		7,1
БТМ-5	трактордағы бір барлы машина	8,8
МРМГ, НР	қатып қалған топырақ кесуге арналған екі барлы машина	9,5
ЗРТС-3	үш бар машина	15,0
ТКТС-2	дрезинадағы өздігінен жүретін машина	17,0
КТС-5, КТС-4ЭШ, КТС-5ЭШ	жүккөтергіштігі 5 тонна шынжыр табанды кран	5,1

ТЕПЛОВОЗДАР күш қондырғысының қуаты		
ДрКу-АТВМ, АТВ, АДМ (дрезины)		15,2
ТУ-6, ТУ-6А	100 а.к.	5,5
ТУ-4, ТКГ-2	150...220 а.к.	6,5
ТУ-7, ТГМ-1, ТГМ-23	400...580 а.к.	14,7
ТГМ-3, ТГМ-3М	750 а.к.	19,3
ТЭ-1, ТЭМ-1	1000 а.к.	23,5
ТЭМ-2	1200 а.к.	40
ТЭ-2, ТЭ-3	2000 а.к.	36,3
МЭС (мотовоз-электр станциясы)		10,2
ҚҰБЫРЖОЛ САЛУ ҮШІН АРНАЙЫ МАШИНАЛАР ЖӘНЕ ЖАБДЫҚ		
БТ-361А Тюмень	батпақта жүретін	28,6
ПТК-252	тракторлы доңғалақты орғыштар	22,0
ОМЦ-10, ОМ-521, ОМ-522	диаметрі 300-500 мм болатын құбырларға арналған тазалағыш машиналар	7,1
ИМ-1422	диаметрі 1420 мм болатын құбырларға арналған оқшауланған машиналар	7,1
диаметрлері мынадай құбырларға арналған қабыршақтармен құбыржолды тазалауға және оқшаулауға арналған машиналар:		
ОМ-521П, ОМ-522П	300-500 мм	7,3
ОМ-821П	600-800 мм	7,3
ОМ-1221ПОМ-1223П	1020-1220 мм	12,0
ОМ-1423П, ОМ-1423ПА	1420 мм	12,0
өнімділігі мынадай толтыру-нығыздау, жылжымалы агрегаттар:		
АО-161	қоса алғанда 70 м ³ /сағ дейін	12,0
АН-2, АН-151, АН-261	қоса алғанда 400 м ³ /сағ дейін	25,0
АН-501	қоса алғанда 1000 м ³ /сағ дейін	29,6
АН-501 (сдв. ГД12Н-500)	қоса алғанда 1000 м ³ /сағ дейін	40,5
ашық су төгуге арналған қондырғылар анкерлерді бұрап бекітуге арналған машиналар	700 м ³ /сағ	5,0
ВАГ-202		7,2
ВАГ-206 битумбалқытқыш қазандар		14,8
БК-4		15,0
УБК-31 құбырларды кептіруге арналған қондырғылар		30,0
СТ-372, СТ-532		200,0
СТ-822, СТ-1424		300,0
СТ-1024, СТ-1224		400,0
СЫҒЫМДАҒЫШ ҚОНДЫРҒЫЛАР		
АКС-8		8,4
АПКС-6		9,0

ДК-9,-9М,-15		9,3
ЗИФ-5,5		12,8
ЗИФ-55		5,7
ЗИФ-ВКС-6		5,7
ЗИФ-ПВ-5		5,7
ЗИФ-ПВ-5М	ДВСД-144-60-пен	6,7
ЗИФ-ПР-6М		5,7
КС-9		9,3
НР-10		9,5
ПБ-10, НБ-10		17,0
ПВ-16		18,1
ПК-10		9,3
ПКС-10		11,0
ПКС-3,5		9,6
ПКС-5		11,6
ПКС-6		12,8
ПКС 7-100	ДВС ЯМЗ-238-мен	25,2
ПКСД-5,-6,-25А		5,7
ПН-10Р		8,2
ПП-2,5		9,6
ПР-10		10,2
ПР-5М		5,7
ПСКД-5,25Д	ДВС Д-242-мен	6,2
Л-175АО (Интерсон-РЭНДИ, АҚШ)		20,2
ЖЫЛЖЫМАЛЫ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯЛАРЫ		
АД-100-Т/400	ДВС ЯМЗ-238	25,2
АД-30С	ДВСА-41Е	6,5
АД-30С-Т400	ДВС СМД-14	8,7
АД-30-Т/400	ДВС ЯМЗ-М204Г	11,5
АД-50-Т/400	ДВС 1Д6-100АД	10,2
АД-75-Т/400	ДВС1Д6-150АД	16,6
АСДА-100	ДВС Е1L6-С4	16,6
ДА-250 (ЧССР)	ДВС6S-150PV	30,5
ДАТ-150	ДВС6L-160	17,4
ДЭС-100	ДВС1Д6-150АД	16,6
ДЭС-100	(ДВС116)	17,0
ДЭС-100, ПД-100	(ДВС ЯМЗ-238)	18,5
ДЭС-11-30, ДЭС-30		6,0
ДЭС-200	ДВС 1Д12В-300С2	31,3
ДЭС-30	ДВСД-65А	6,6
ДЭС-320	ДВС ЯМЗ-238Н	25,2
ДЭС-40		6,2

ДЭС-50, ДЭС-60		7,0
ДЭС-500	ДВС Д500	75,6
ДЭС-60	ДВСА-01МЕ	10,2
ДЭС-60 (Р)	(ДВС А-01М)	13,0
ДЭС-75	ДВСА-01МЕ	10,2
ДЭСМ-50, ДЭС-50, ДЭС-60	(ДВСД-108)	11,5
ДЭУ-30	ДВСД-65АП	5,9
ПЭС-15Л		7,0
ПІСІРЕТІН АГРЕГАТТАР		
АДБ-303, АДБ-306 (407-Д1 қозғалтқышымен), АДБ-309		2,8
АДД-302 (300)	ДВСД-140-80	3,9
АДД-304, АСД-300, АСД-301, АСД1-300		3,3
АДД-305, АДД-312, АДД-306, АДД-502	ДВСД-37Е	5,6
АДД-3112	ДВСД-144-80	4,2
АДД-4001	А-41М	5,2
АДД-4001	Д-144-81	4,8
АДД-4001	Д-240	4,7
АДД-4002	Д-243	8,5
АДД-4004У2	Д-130	4,6
АДД-4004У2	ЯАЗ-М204Г	14,1
АДД-402У	Д-37М	4,5
АДС-450	Д-144-81	5,6
АСБ-300, АСБ-305, АСБ-306, АСБ-307		2,8
АСД-100, АСД-60, АД-30Д, АДД-300,-303		5,6
АСД-303, АСД-304, АДД-305		3,3
АСДП-500		8,2
АСДП-500Г	ЯАЗ-М204Г	11,5
Д-520 АС	ЯМЗ-М204	7,2
ПД-305-42	Д-144-10	6,7
ТОПЫРАҚ СОРҒЫШ СНАРЯДТАР		
ЭС-ТР "12-5Д" N 226 ЦСМЗ	250 м ³ сағ дейін	83,7
СШ-Ш, ЗР, ДЭ-250 (Жапония, ЧССР)	150-360 м ³ /сағ	83,7
МС-Ш N 805(ГДР)	400 м ³ /сағ дейін	83,7
МС-Ш N БЗ-150 (СФРЮ)	400 м ³ / сағ дейін	126,0
МС-Ш N 101, МС-Ш (ГДР)	750 м ³ /сағ дейін	152,4
МС-Ш (Жапония)	750 м ³ /сағ дейін	200,3
ЗС-ТР N 491/1 (СФРЮ)	1000 м ³ /сағ дейін	303,5

БАСҚА ДА АРНАЙЫ ТЕХНИКА

--	--	--

АБ-1П/30	2СД-М1 қозғалтқышы, қуаты 1кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 30 В тұрақты ток	0,8
АВ-50 МЕ-5,0 kVa	Қуаты 4кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 30 В тұрақты ток	3,0
АБ-4-Т/230-М1	Қуаты 4кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	2,6
АБ-1,5-О/230	Қуаты 1,5 кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 230 В бір фазалық, айнымалы ток	1,4
ЭД 12-Т400-РП	Қуаты 12 кВт дейінгі дизель электростанциясы, кернеуі 400 В үш фазалық айнымалы ток	5,2Д
"Акса" АЈD 150 kVa	John Deere 6068Н қозғалтқышы, қуаты 150 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	26,5Д
"Акса" АЈD 70 kVa	John Deere 4039Т қозғалтқышы, қуаты 150 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	14,8Д
"Акса" АЈD 44 kVa	John Deere 4039D қозғалтқышы, қуаты 44 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	9,1Д
"Акса" АЈD 33 kVa	John Deere 3029D қондырғы, қуаты 33 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	6,9Д
"Акса" АLP 22 kVa	LPW3 қозғалтқышы, қуаты 22 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	5,9Д
"Акса" АLP 14 kVa	LPW2 қозғалтқышы, қуаты 14 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток	3,9Д
"Акса" АLP 10 kVa	LPW қозғалтқышы, қуаты 10 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 230 В үш фазалық, айнымалы ток, ДТ	5,3Д
HONDA GX160	Elemax SH 3200 EX қозғалтқышы, қуаты 3кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 220 В бір фазалық, айнымалы ток	1,4
JUMBO 4600 DL5000	DE400 DG қозғалтқышы, қуаты 5кВт дейінгі бензин агрегаты, кернеуі 220 В бір фазалық, айнымалы ток	3,5
OB-65	P-142Н комбинирленген радиостанцияның кунга жылытқышы	1,2Д
KIPOR KP-6000SE	HONDA KG390 GET (OHY) қозғалтқышы, қуаты 6 кВт дейінгі дизель-генераторлық қондырғы, кернеуі 220 В бір фазалық, айнымалы ток	2,7Д
WOLW-6.5	5,5-6,5кВт (220-240В)	1,8
LIFAN-1.3JF1	1,3 кВт (220В)	0,91
АБ-10/230	1 кВт 230 вольт бензоэлектрлі агрегат	1,0
"ЗИЛ" дизель агрегаты	Дизель агрегаты, 75 кВт 380 вольт	20,0Д
2.8 GF-3/4 173F	Бензоэлектрлі агрегат, 220 вольт	1,9
generator, Sel KP 6000 SE 6 KW	Дизель электргенераторы 6 кВт	1,8Д
Акса АLP 21кВА	Дизель-генераторлық қондырғы, электр қуат көзі-231-400V/50Гц, негізгі қуат-20,5 (21) кВА (кВ), Қозғалтқыш моделі-LPW 3-3000 айн./мин.	5,9Д

ДГУ Aksa 33 кВт модель 3029Д	кВт модель 3029 Д	6,9Д
ВЕПР АБП 4,3-230ВХ	4,3-230ВХ	1,252
AKSA- АBB 3м	АBB-3м	0,8
АД-100-Т/400	Т/400	16,6Д
AKSA ALP 21кВа	LPW-4 3000 айн/мин.	5,8Д
Aksa ALP 10 кВа	LPW 2, 3000 айн/м	0,5Д
Nizer 950		1,5
WOLF 6500 (тасымалды)	RT188F05040069, RT188F05040070	2.7
ДГУ	ЯМЗ-238	17Д
Wolf-6500	220 V бензин агрегаты	2,0
"Ярославский автомобильный завод-204-1002015" (ЯАЗ)	380 V дизель агрегаты	15,6Д
WG 2600	1500 кВт	1,6
АБ - 1	1500 кВт	1,5
АБ PRORAB	PRORAB 2800, 2,8 кВт, 220 В, 50 Гц	1,3
ДГУ-ЭСД-2-12	ЯАЗ-М204Г қозғ., 380-220 В, 50 Гц	11,5Д
АБ INTEK	INTEK30M, 220 В, 2 кВт, 50 Гц	1,7Д
ДГУ	2,4 кВт	9,8Д
"Aksa Generation"	5 кВт	0,63
"Lifan"	1 кВт, 5 кВт	0,63
"Эталон-3100"	5 кВт	3,1
АВ-30М	2,4 кВт	1,7
ДГУ Мотор типі 8031i 06.05 Генератор	дизельдік 30 кВт, 3 фазалық, 1500 айн./мин., 400 ват/231 ват	10,5Д
ELECTRONIK, ignition 168-F-1/5,5	Бензиндік, 2,6 кВт	2
АБ INTEK	INTEK30M 220 В, 50 Гц бензиндік, 4,5 кВт	3,0
АБ INTEK	INTEK30M 220 В, 50 Гц бензиндік, 4,3 кВт	2,3
АВ - 1	Бензиндік, 1,0 кВт	1,0

Мотороллерлер мен мотоциклдер үшін Н_Б жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормаларының мәні 8-кестеде келтірілген.

8-кесте - Мотороллерлерге, мотоциклдерге және қарда жүретін машиналарға арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының базалық нормалары

Ескерту. 8-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

--	--	--

Машинаның маркасы	Қозғалтқыштың маркасы	Н _Б базалық нормасы л/100 км
МОТОРОЛЛЕРЛЕР		
МГ-150		3,2
МГ-200		4,0
Муравей		7,2
Электрон		3,5
МОТОЦИКЛДЕР		
ИЖ-2712		5,5
ИЖ-49, -56, -П-3		4,0
М-61,-62,-63,-66,-67		6,0
М-72		7,8
МТ-Днепр		8,0
Юпитер-4, 10-3		4,0
ИМЗ-8,103		8,0
Аэросани Буран		8,3
ҚАРДА ЖҮРГІШТЕР		
Yamaha VK 10	800	A2
Arctic Cat Bearcat Z1 XT	1100	25,0
АУА ЖАСТЫҒЫНДАҒЫ КАТЕР		
МАРС-700	Газ-56-1 (турбодизель)	25
ГИДРОЦИКЛ		
УАМАНА-VX-100	1100	35

Автокөлік құралдарына орнатылатын қосымша жабдықтың кейбір түрлерінің жұмысы үшін қажетті жанар-жағармай материалдары шығыстары нормаларының мәні 9-кестеде келтірілген.

9-кесте - Қосымша жабдықтың жұмысына арналған жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары

Қосымша жабдықтың маркасы, моделі	Автокөлік құралының моделі	Жанар-жағармай материалдарының шығысы, л/сағ	Ескертпе
1	2	3	4
ТӘУЕЛСІЗ ЖЫЛЫТҚЫШТАР			
Сирокко-251	IFA-Robur LD-2002,-LD-3000	0,9	
Сирокко-262	Ikarus-255,-255.70,-260.18,-260.27,-260.37,-260.50,-260.52	1,2	
	Ikarus-250.12	2,4	2 ЖЫЛЫТҚЫШ
Сирокко-265	Ikarus-260,-260.01	1,4	
	Ikarus-250,-250.58,-250.58S,-250.59,-250.93,-250.95,-256,-256.54,-256.59,-256.74,-256.75,-260.51	2,3	

Сирокко-268	Ikarus-180	3,7	жылытқышы бар тіркеме
	Ikarus-280,-280.01,-280.33,-280.63,-280.64	3,5	жылытқышы бар тіркеме
WEBASTO DBW 2012		1,6	
WEBASTO MY 50		1,2 Д	Тәуелсіз жылытқыш
EBERSPACHER D 24 W		2,9	
EBERSPACHER D 30 W		3,65	
OB-95	ЛАЗ-699А,-699Р	1,6	
П-148106	ЛАЗ-4202,-42021	3	
ДВ-2020	ЛиАЗ-5256	2,5	
Х7А,КР-02-24.1	Tatra-815С1,-С3	0,8	
ЖЫЛЖЫМАЛЫ (ШАҒЫН ГАБАРИТТІ) ЭЛЕКТР АГРЕГАТТАРЫ			
HONDA GX-340		2,6	қуаты 8 кВт
SINCRO SPL		2,0	қуаты 6 кВт
TIGMAX TH 7000 DX		2,0	қуаты 6 кВт
РЕФРИЖЕРАТОРЛЫ ҚОНДЫРҒЫЛАР			
БИС-31-37	12СН жартылай тіркемесі	3,7	салқындату
		4,5	қыздыру
ВИЦЭ-32	13СН жартылай тіркемесі	3,7	салқындату
		4,5	қыздыру
Termo King RD II-MAX	IVECO Eurotech MPL 240E42	3,2	
Termo King LHD IIM-MAX		3,2	
Termo King SB-1		3,6	
Termo King KD 11-25	IVECO FIAT 240.30	2,7	
Carrier		3,1	

13.1. сұйытылған мұнай газымен (СМГ) жұмыс істейтін автомобильдер үшін - СМГ литріндегі есебінен 1л бензин "1,32 л СМГ, артық емес" сәйкес келеді (ұсынылып отырған норма 1л бензинге $1,22 \pm 0,10$ л СМГ, пропан-бутан қоспаларының ерекшеліктеріне байланысты).

13.2. сығылған (сығымдалған) табиғи газбен (СТГ) жұмыс істейтін автомобильдер үшін - СТГ қалыпты текше метрмен есептегенде 1 л бензин $1 \pm 0,1$ текше метр СТГ сәйкес келеді (табиғи газдың ерекшелігіне байланысты).

13.3. автоматтық беріліс қорабымен жабдықталған және жоғарыда көрсетілген кестелерге кірмеген автомобильдерге арналған түзету коэффициенттерінің көлемі ұқсас

сипаттамалары, бірақ механикалық беріліс қорабы бар автомобильдің H_B сомасына және 6 % -ға тең болады.

$(H_B + 6 \%)$.

14. Жанар-жағармай материалдарын шығыстарына қатысты жеке түзету коэффициенттері:

Климаттық, жол-көліктік және басқа пайдалану факторларын есепке алу үшін жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормаланатын мәнін есептеу кезінде түрлі түзету коэффициенттері пайдаланылады.

1) Климаттық жағдайлар. Автокөліктік және арнайы техниканы жылдың суық уақытында пайдаланған кезде жанар-жағармай материалдары шығысы артады. Түзету коэффициенттерінің шамалары $K_{кл}$ климаттық аймақтармен анықталады, ал оларды қолданудың ұзақтығы теріс орта айлық температурасы бар айлар санымен $n_{зим}$ шектеледі. Түзету коэффициенттерінің мәндері мен ТМД өңірі бойынша теріс орта айлық температурасы бар айлар саны 10-кестеде келтірілген.

10-кесте - Пайдаланудың климаттық жағдайлары ескерілетін $K_{кл}$ -нің мәндері

Ескерту. 10-кестеге өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Аймақтар	Облыстар, өңірлер	$n_{кыс}$ және қолдану мерзімі	$K_{кл}$ %
1	2	3	4
Қазақстан Республикасы			
A	Жамбыл, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан	4 15.XI- 15.III	5,0- ке дейін
B	Алматы Атырау, Қызылорда	5 01.XI- 31.III	10,0- ға дейін
C	Ақмола, Қостанай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Батыс Қазақстан	5 01.XI- 31.III	15,0- ге дейін
*	Астана және Алматы қалалары үшін $K_{кл}$ түзету коэффициенттерінің шамалары олар орналасқан облыстарға ұқсас белгіленеді		
Ресей Федерациясы			
I-II	Дағыстан, Кабардин-Балқар, Шешен, Ингуш, Солтүстік-Осетия Республикалары, Краснодар және Ставрополь өлкелері	3 01.XII- 01.III	5,0- ке дейін

III	Белгород, Калининград, Ростов облыстары	4 15.XI- 15.III	7,0- г е дейін
IV-VII	Қалмық, Марий Эл, Татарстан, Чуваш, Мордова, Удмурт Республикалары, Астрахань, Брянск, Владимир, Волгоград, Вологда, Воронеж, Иванов, Калуга, Кострома, Курган, Курск, Ленинград, Липецк, Мәскеу, Новгород, Нижегород, Орел, Пенза, Пермь, Псков, Рязань, Самара, Саратов, Свердловск, Тамбов, Тула, Ульянов, Челябин, Ярослав облыстары	5 01.XI- 01.IV	10,0- ғ а дейін
VIII	Алтай, Башқұртстан, Карелия, Хакасия*), Республикалары, Алтай, Красноярск*), Примор, Хабаров өлкелері, Киров, Новосибирск, Омск, Сахалин, Түмен*) облыстары, Еврей АА	5 01.XI- 01.IV	12,0- г е дейін
IX-X	Бурятия және Коми*), Республикалары Амур Иркутск*), Камчатка, Кемерово*), Мурманск*), Оренбург, Чита*) облыстары, Баренцев және Ақ теңіздердің аралдары	6 15.X- 15.IV	15,0- к е дейін
XI	Тува Республикасы, Таймыр, Ханты-Мансы, Чукот, Эвенки, Ямал-Ненец АО, Магадан облысы, Лаптев теңізінің аралдары	6 15.X-15 .IV	18,0- г е дейін
XII	Саха Республикасы, Мұзды мұхиттың, Кар теңізінің аралдары.	7 01.X-01 .V	20,0- ғ а дейін
*) Қиыр Солтүстік аудандарына теңестірілген жерлерде XI климаттық аймақ үшін белгіленген үстемелер қолданылады			
Беларусь, Литва, Латвия және Эстония Республикалары			
		5	10,0- ғ а дейін
Украина және Молдова Республикалары			
		4	7,0- г е дейін
Түрікменстанды қоспағанда), Орта Азия Республикалары			
		3	4,0- к е дейін

2) Географиялық жағдайлар. Автокөлік техникасы мен арнайы техниканы таулы жерлерде пайдаланған кезде жанар-жағармай материалдарының шығысы ұлғаяды. Түзету коэффициенттерінің шамалары $K_{вг}$ теңіз деңгейінен биіктікке байланысты анықталады және олардың мәндері (-) 11-кестеде келтірілген.

11-кесте - Тауда пайдалану жағдайлары ескерілетін $K_{вг}$ -мәні

Теңіз деңгейінен биіктігі, м	$K_{вг}$, %
500-ге	3,0-ке
500-ден 1000-ға дейін	5,0-ке
1001-ден 1500-ге дейін	8,0-ге
1501-ден 2000-ға дейін	11,0-ге

2001-ден 2500-ге дейін	14,0-ке
2501-ден 3000-ға дейін	17,0-ге
3000-нан астам	20,0-ға

Автокөлік құралдарын жол қозғалысының тығыздығы жоғары қалаларда пайдаланған кезде жанар-жағармай материалдарының шығысы ұлғаяды. Түзету коэффициенттерінің шамалары $K_{қала}$ қалада тұратын тұрғындардың санымен анықталады, және олардың мәндері 12-кестеде келтірілген.

12-кесте - Қалада пайдалану жағдайлары ескерілетін $K_{гор}$ мәні

Қала халқы	$K_{гор}$, %
200 мыңға дейін адам	3,0-ке
200 мыңнан 600 мыңға дейін адам	5,0-ке
600 мыңнан 1,0 млн.-ға дейін адам	8,0-ге
1,0 млн.-нан астам адам	10,0-ға

3) Автокөлік құралдарын және арнайы техниканы пайдаланудың басқа да ерекше жағдайлары жанар-жағармай материалдары шығыстарының ұлғаюына да, азаюына да әкелуі мүмкін. Осындай жағдайларға байланысты K_i түзету коэффициенттерінің шамалары 13-кестеде келтірілген.

13-кесте - Пайдаланудың ерекше жағдайлары ескерілетін K_i мәндері

Ескерту. 13-кесте жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі), өзгеріс енгізілді - 2014.12.09 № 1286 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулыларымен.

Р/с №	Пайдалану шарттары	K_i , %
1	2	3
Жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары ұлғаяды:		
1	Тиеуге және түсіруге байланысты жиі технологиялық аялдауды талап ететін автокөлік құралдарының жұмысы кезінде (орташа алғанда 1 км жүріске бір аялдамадан көп)	10,0-ге дейін
2	Автокөлік құралдары пішімін күрделі жолдармен жүрген кезде (10 км жолда 40 метрден кем радиусі бар 50-ден астам айналым)	10,0-ге дейін
3	Ірі габаритті, ауыр салмақты, жарылыс қауіпті және т.с.с. жүктерді тасымалдау кезінде, сондай-ақ автокөлік құралдары жылдамдығы төмендетілген колонналарда (40 км/сағ дейін) жүрген кезде	10,0-ге дейін
4	Жаңа немесе күрделі жөндеуден шыққан автокөліктік және арнайы техниканы сыннан өткізу кезінде бірінші мың км жүріп өту кезінде немесе бірінші 50 мотосағатты жүріп өту кезінде	10,0-ге дейін
5	Бортты жүк автомобильдерінің сағаттық жұмысы кезінде немесе олардың технологиялық көлік, жүк таксомоторлары, жүк-жолаушы автомобильдері ретіндегі тұрақты жұмысы кезінде	10,0-ге дейін

6	Автокөліктік және арнайы техниканың жолсыз жерлермен қозғалысы кезінде	20,0-ге дейін
7	Автокөліктік және арнайы техниканың ауыр жол жағдайларында маусымдық қар еруі, қар немесе құм көшкіндері, су тасқыны және басқа да дүлей апаттар кезеңіндегі жұмысы кезінде	35,0-ге дейін (жылына бір айдан артық емес)
8	Оқыту мақсатында жүрген кезде	20,0-ге дейін
9	Ауа баптағышты немесе "климат-бақылау" қондырғысын пайдаланған кезде	5,0-ге дейін
10	Ауа баптағышты бос жүрісте пайдаланған кезде отынның нормативтік шығысы жұмыс істеп тұрған қозғалтқышпен бір сағат тұру есебінен орнатылады, бос жүрісте жұмыс істеп тұрған қозғалтқышпен бір сағат тұру бойынша "климат-бақылау" қондырғысын (жыл мезгіліне қарамай) қолдану кезінде де солай	10,0-ге дейін
11	100 мың км-ден артық жалпы жүрген жолымен шығарылғанына 5 жылдан астам автомобильдер үшін	5,0-ге дейін
12	150 мың км-ден артық жалпы жүрген жолымен шығарылғанына 8 жылдан астам автомобильдер үшін	10,0-ге дейін
13	Осы Нормалардың 5-кестесіне кірмеген арнайы жұмыстарды орындайтын арнайы автомобильдердің (патрульді, кино түсіретін, жөндеуші, автомұнара, автотиегіш және т.б.) жұмысы кезінде	20,0-ге дейін
14	Қыста немесе жылдың суық (+5 С төмен орташа тәуліктік температура кезінде) уақытында бос жүрісте автомобильдер мен автобустарды жүргізу мен жылытудың қажеттілігіне қарай (егер тәуелсіз жылытқыштар болмаса), сондай-ақ бос жүрісте жолаушыларды күту кезінде (оның ішінде медициналық АҚҚ үшін және балаларды тасымалдау кезінде) жұмыс істеп тұрған қозғалтқышпен бір сағат тұру (тұрып қалу) есебінен отынның нормативтік шығысы белгіленеді	10,0-ге дейін
15	Дала оқуларын өткізу кезінде, бөлімдерді және құрылымдарды қосылдыру, парадтарға дайындық кезінде	15,0-ге дейін
16	Кірме жолдарды және әуесаймақтарды тазалау кезеңінде қарды шығару бойынша жұмыс кезінде	15,0-ге дейін
Жанар-жағармай материалдары шығыстарының нормалары төмендейді:		
17	Автокөлік құралдарының елді мекендердің шегінен тысқары жетілдірілген (цементбетон, асфальтбетон және тағы басқа) жамылғысы бар жақсы жай-күйдегі жолдармен қозғалысы кезінде	15,0-ге дейін
18	Сол сияқты, бірақ төбешікті жерлерде	10,0-ге дейін
19	Автокөлік құралдарының елді мекендердің шегінен тысқары қарамайбетонды, шағылтасты (қиыршықтасты) битумды минералды жамылғысы бар жақсы жай-күйдегі жолдармен қозғалысы кезінде	5,0-ге дейін
20	Тұрақты бағыттарда жұмыс істемейтін, отыратын орындарының саны 16-дан астам тапсырыстық және ведомстволық автобустарды пайдалану кезінде	10,0-ге дейін

Ескертпе:

1. Әлуәттi құрылымдардың кезекші бөлімдерінің, жол-патрульдік полициясы бөлімшелерінің, орталықтандырылған күзет пульттерінің ұстау топтарының автомобильдері, патрульдік полицияның патрульдік автомобильдері үшін жанар-жағармай материалдары шығыстары мен автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығыстардың нормалары 10 %-ға ұлғайтылады.

2. Тұтқынға алынған, масаң күйдегі адамдарды тасымалдауға арналған, полиция нарядтарын тасымалдауға арналған, жедел-іздестіру іс-шараларын жүргізу үшін, қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті, күзетілетін тұлғалардың мүліктік қауіпсіздігін қамтамасыз ететін Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскер автомашиналары, сондай-ақ жедел жәрдем автомобильдері үшін жанар-жағармай материалдары шығыстары мен автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығыстардың нормалары 15%-ға ұлғайтылады.

3. Тіркегіштері бар, тонна-километрмен есептелетін жұмыстарды орындайтын автомобильдер үшін отын шығысының базалық нормасы тіркегіштердің өздерінің әр тонна салмағына ұлғайтылады: карбюраторлық қозғалтқышты автомобильдер – 2 л-ге, ал дизель автомобильдері үшін – 1,3 л-ге.

4. Тонна-километрмен есептелмейтін жұмыстарды орындайтын автомобильдер үшін олардың тіркелгіштермен жұмысы кезінде отын шығысының базалық нормасы тіркелмелі жылжымалы құрамның жалпы салмағына әр тоннасына ұлғайтылады: карбюраторлық қозғалтқыштары бар автомобильдер үшін – 2 л-ге, ал дизель автомобильдері үшін – 1,3 л-ге.

5. Қыс мезгілінде (5°C -тан төмен температура кезінде) қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті, күзетілетін тұлғалардың мүліктік қауіпсіздігін қорғау жөніндегі қызметті орындау, ұшуға қызмет көрсету кезеңінде 1 сағат жұмысқа шығыс нормасы сол жерде белгіленеді:

- 1) Газ (Газель), УАЗ автомобильдері және олардың модификациялары үшін 4,5 л;
- 2) Зил, Урал, Камаз, СПМ-2 бронемобиль автомобильдері және олардың модификациялары үшін – 6 л;
- 3) дөңгелекті тартқыштар үшін – 10 л;
- 4) шынжыр табанды тартқыштар үшін – 12 л.

6. Ұзақ сақтаудағы автомобильдерді сол жерде (қозғалтқышты қосуын) сынап көру үшін отын шығысы қозғалтқыш жұмысының 1 сағатына белгіленеді және автомобильдің 25 км жүрісінің отын шығысы нормасына теңеледі.

7. Арнайы жабдықты жетектеу үшін машиналардың қозғалтқыштарын пайдалану кезінде жұмыстың бір сағатына отын шығысының нормасын сол жерде базалық нормаға 50%-ға ұлғайтылған жүктемесіз пайдалану қажет.

8. Отынның негізгі маркалары болмаған жағдайда:

1) Қ (қысқы) дизель отынының орнына – қоспа (көлем үлестерінде): 50-60% Ж (жазғы) дизель отыны және 40-50% Т-1, ТС-1, РТ отыны;

2) Аи-93 (Аи-92) автомобиль бензинінің орнына – автомобиль бензиндерінің қоспасы (көлем үлестерінде): Аи-80 – 75% және Аи-96 (Аи-95) – 25% пайдалануға рұқсат беріледі

9. Мобильдік пеленгациялық кешендермен, жалпы және арнайы жедел-іздістіру іс-шараларын жүргізу кезінде топтық бүркеме техникалық құралдарымен жабдықталған автокөлік құралдары бос тұрған кезде жанар-жағармай материалдарының қосымша нормаланатын шығысы бос тұрған бір сағат автокөлік құралының 10 км жүрісіне сәйкес келеді деген есеппен белгіленеді.

15. Түзету коэффициенттері мен қосымша үстемелерді қолдану тәртібі.

Жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты K_a жиынтық салыстырмалы түзету ретінде бірнеше коэффициентті бір уақытта қолданған жағдайда, барлық қолданылатын түзету коэффициенттерінің алгебралық сомасы қабылданады.

Автокөлік құралын пайдалану әр түрлі климатты және/немесе географиялық аймақтарда жүзеге асырылатын қалааралық немесе халықаралық тасымалдар жағдайында жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты жиынтық салыстырмалы түзету K_a ретінде бағыттың бастапқы және соңғы пункттері үшін белгіленген жиынтық салыстырмалы түзетулердің орташа арифметикалық мәні қолданылады.

Жоғарыда әр түрлі түзету коэффициенттерінің, жанар-жағармай материалдары шығысына үстемелердің және жағармай материалдарының шығыс нормаларының шектік мәндері берілген. Қазақстан Республикасының аумағында автокөліктік және арнайы техниканы пайдалану шарттарының әр алуандығын ескере отырып, әрбір нақты жағдайда қолданылатын түзету коэффициенттерінің, жанар-жағармай материалдары шығысына үстемелердің және жағармай материалдарының шығыс нормаларының, алайда осы Нормада белгіленгенінен аспайтын жеке мәндерін белгілеуге рұқсат етіледі.

3-тарау. ЖАҒАРМАЙ МАТЕРИАЛДАРЫ ШЫҒЫСТАРЫНЫҢ НОРМАЛАРЫ

16. Жағармай материалдары шығыстарының нормалары автокөлік құралдары үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланған мәнінің 100 литріне (100 м^3) литрмен (әр түрлі майлар үшін) немесе килограммен (пластикалық жағармайлар үшін) белгіленеді.

17. Жағармай материалдарының шығыс нормалары үш жылдан кем пайдалануда болған барлық автокөлік құралдары мен арнайы техника үшін 50 %-ға төмендетіледі.

18. Жағармай материалдарының шығыс нормалары сегіз жылдан астам пайдалануда болған барлық автокөлік құралдары мен арнайы техника үшін 20 %-ға ұлғайтылады.

19. Жағармай материалдарының шығысы тораптар мен агрегаттарды күрделі жөндеу кезінде тиісті объектінің майлау жүйесінің бір құю сыйымдылығына тең көлемде белгіленеді.

20. Бұрынғы КСРО-ның елдерінде 1990 жылға дейін шығарылған автокөлік құралдарына арналған жағармай материалдарының шығыс нормалары 14-кестеде келтірілген.

14-кесте - Нормаланған отын шығысының 100 литріне жағармай материалдары шығыстарының нормалары литрмен (кг)

Автомобильдің маркасы, моделі	Май			Икемді жағармай
	моторлық	трансмиссиялық	арнайы	
ЖЕҢІЛ АВТОМОБИЛЬДЕР				
Volkswagen Passat	0,8	0,15	0,03	0,1
ЗАЗ-965,-966,-968,-969,-970 барлық модификациялары	1,3	0,1	0,03	0,1
ЛуАЗ барлық модификациялары	1,3	0,1	0,03	0,1
ЗАЗ-1102	0,8	0,1	0,03	0,1
ВАЗ барлық модификациялары	0,6	0,1	0,03	0,1
ИЖ-2125 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
Москвич-403,-407,-408,-410,-411,-424,-426,-432	2,0	0,15	0,05	0,1
Москвич-412,-427,-433,-434,-2136,-2137,-2140,-2141 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-13,-14	1,8	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-М20,-21,-22	2,0	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-24 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-24-07,-24-17	1,6	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-3102 барлық модификациялары	1,7	0,15	0,05	0,1
ГАЗ-3110-101	1,7	0,15	0,05	0,1
УАЗ барлық модификациялары	2,2	0,2	0,05	0,2
ЗИЛ-114,-117,-4104	1,7	0,15	0,05	0,1
АВТОБУСТАР				
РАФ-977 барлық модификациялары	2,0	0,15	0,05	0,1
РАФ-2203 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
УАЗ-452,-2206,-3962 барлық модификациялары	2,2	0,2	0,5	0,2
КАвЗ-651,-651А	2,2	0,25	0,1	0,25
КАвЗ-685,-3270,-3976 барлық модификациялары	2,1	0,3	0,1	0,25
ПАЗ-651,-652 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,25
ПАЗ-672,-3201,-3205,-3206 барлық модификациялары	2,1	0,3	0,1	0,25
ЛАЗ-695,-697 барлық модификациялары	2,0	0,3	0,1	0,2
ЛАЗ-699 барлық модификациялары	2,0	0,35	0,1	0,2
ЛАЗ-4202 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
ЛиАЗ-158 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,2

ЛиАЗ-677 барлық модификациялары	1,8	0,35	0,3	0,2
ЛиАЗ-5256 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,3	0,35
Nusa барлық модификациялары	2,2	0,2	0,05	0,2
Nissan Urvan	1,5	0,15	0,05	0,1
Isarus барлық модификациялары	4,5	0,5	0,1	0,3
БОРТТЫ ЖҮК АВТОМОБИЛЬДЕРІ				
УАЗ барлық модификациялары	2,2	0,2	0,05	0,2
ГАЗ-51 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,25
ГАЗ-52,-52-27,-52-28 барлық модификациялары	2,2	0,3	0,1	0,25
ГАЗ-52-07,-52-08,-52-09	2,0	0,25	0,07	0,2
ГАЗ-53,-53-27 барлық модификациялары	2,1	0,3	0,1	0,25
ГАЗ-53-07,-53-19	1,8	0,25	0,07	0,2
ГАЗ-66 барлық модификациялары	2,1	0,3	0,1	0,25
ЗИЛ-130,-131,-133,-138А,-138АБ,-138АГ,-4314,-4315,-4316,-4319	2,2	0,3	0,1	0,2
ЗИЛ-133ГЯ	2,8	0,4	0,15	0,35
ЗИЛ-138,-4318	1,7	0,25	0,07	0,15
ЗИЛ-150,-151,-157,-164 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,2
ЗИЛ-166А,-166В	1,7	0,25	0,07	0,15
ЗИЛ-4331 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
Урал-355 барлық модификациялары үшін	2,2	0,25	0,1	0,25
Урал-4320,-5557 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
КамАЗ барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
МАЗ-200 барлық модификациялары	3,0	0,4	0,1	0,35
МАЗ-500,-514,-516,-5334,-5335,-5337 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,15	0,35
МАЗ-543,-7310,-7313 барлық модификациялары	4,5	0,5	1,0	0,3
ЯАЗ-210,-210А	3,0	0,4	0,1,	0,35
КрАЗ-214,-219,-221,-222 барлық модификациялары	3,0	0,4	0,1	0,35
КрАЗ-255,-256,-257,258,-260 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
Avia барлық модификациялары үшін	2,8	0,4	0,1	0,3
IFA W50L барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
Magirus 232 D19L, 290 D26L	2,5	0,4	0,1	0,3
Tatra 111R	2,9	0,4	0,1	0,3
ТАРТҚЫШТАР				
ЛуАЗ-2403	1,3	0,1	0,03	0,1
ГАЗ-51П	2,2	0,25	0,1	0,25
ГАЗ-52-06	2,2	0,3	0,1	0,25
ЗИЛ-120Н	2,2	0,25	0,1	0,2
ЗИЛ-130АН,-130В,-131В,-131НВ,-4413,-4415 барлық модификациялары	2,0	0,3	0,1	0,2
ЗИЛ-138В1,-4416 барлық модификациялары	1,7	0,25	0,07	0,15

ЗИЛ-157В,-157КВ,-157КДВ, -164АН,-164Н	2,2	0,25	0,1	0,2
Урал-375,-377 барлық модификациялары	1,8	0,35	0,1	0,2
Урал-4420 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
КАЗ-120ТЗ,-606 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,2
КАЗ-608 барлық модификациялары	2,0	0,3	0,1	0,2
КЗКТ-537,-7427,-7428	4,5	0,5	1,0	0,3
КамАЗ-5410,-54118 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
МАЗ-200 барлық модификациялары	3,0	0,4	0,1	0,35
МАЗ-504,-509 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,15	0,35
МАЗ-537,-543	4,5	0,5	1,0	0,3
МАЗ-5429,-5430,-5432, -5433 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,1	0,3
МАЗ-6422 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,1	0,3
МАЗ-7310,-7313 барлық модификациялары	4,5	0,5	1,0	0,3
МАЗ-7916	4,5	0,5	1,0	0,3
КрАЗ-221 барлық модификациялары	3,0	0,4	0,1	0,35
КрАЗ-255,-258,-260,-6437,-6443,-6444 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
Белаз-537Л,-6411,-7421	4,5	0,5	1,0	0,3
Avstro-Fiat 5DN-120, 6DN-130	2,9	0,4	0,1	0,3
Csepel D-450 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
Faun H-36-40/45, H-46-40/49	4,5	0,5	1,0	0,3
Iveco-190.33,-190.42	2,5	0,4	0,1	0,3
KNVF-12Т Kamacu-Nissan	2,5	0,4	0,1	0,3
Mercedes-Benz-1635S,-1926,-1928,-1935,-2232S,-2235,-2236,-2628,-2632	2,5	0,4	0,1	0,3
Praga ST2-TN	2,9	0,4	0,1	0,3
Skoda-LIAZ-100 барлық модификациялары	2,5	0,4	0,1	0,3
Skoda-706 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
Tatra-815TP барлық модификациялары	2,8	0,4	0,1	0,3
Volvo F10-33, F89-32	2,5	0,4	0,1	0,3
ФУРГОНДАР				
ИЖ-2715 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
Москвич-2733,-2734	1,8	0,15	0,05	0,1
ЛуМЗ-890,-890Б	2,0	0,25	0,07	0,2
ЛуМЗ-945,-946 -948,-949	1,3	0,1	0,03	0,1
ЕрАЗ-762,-3730 барлық модификациялары	1,8	0,15	0,05	0,1
ЕрАЗ-37111	2,1	0,3	0,1	0,25
ЕрАЗ-37121	2,2	0,3	0,1	0,25
УАЗ-450А,-451А,-374101,-396201	2,2	0,2	0,05	0,2
РАФ-22031-01,-22035,-22035-01,-22036-01	1,8	0,15	0,05	0,1
ГЗСА-731,-947,-3713,-3714,-3718,-3719	2,1	0,3	0,1	0,25

ГЗСА-891,-891В,-892,-893А,-893 3702, 37022,-3704,-37042,-3712,-37122 -3742,-37421	2,2	0,3	0,1	0,25
ГЗСА-890А,-891Б,-893АБ,-950А,-37021,-3704 барлық модификациялары	2,0	0,25	0,07	0,2
ГЗСА-949,-950,-3705,-3706,-3711,-3716,-3721,-37231,-3726,-3944	2,1	0,3	0,1	0,25
КаВЗ-664	2,1	0,3	0,1	0,25
Кубань-Г1А1,-Г1А2	2,2	0,3	0,1	0,25
Кубанец-У1А	1,8	0,15	0,05	0,1
НЗАС-3944	2,1	0,3	0,1	0,25
НЗАС-4208,-4951	2,8	0,4	0,15	0,35
НЗАС-4347,-4947	1,8	0,35	0,1	0,2
ПАЗ-3742,-37421	2,1	0,3	0,1	0,25
ТА-1 А4,-943 А,-943Н,-949А	2,2	0,3	0,1	0,25
Мод.35101, 3716, 37311, 37231, 3726, 3944, 3718, 39021, 39031	2,1	0,3	0,1	0,25
Мод. 53423, 5703	2,8	0,4	0,15	0,35
Урал-49472	1,8	0,35	0,1	0,2
Avia А-20F, -30F, -30КСU, - 31КСU	2,8	0,4	0,1	0,3
IFA-Robur LD 3000 KF/STKо	2,8	0,4	0,1	0,3
Nusa C-502-1,-521С,-522С	2,2	0,2	0,05	0,2
Zuk А-03,-06,-07М,-11,-13,-13М	2,2	0,2	0,05	0,2
ӨЗІ АУДАРҒЫШТАР				
ГАЗ-53Б	2,1	0,3	0,1	0,25
ГАЗ-93 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,25
ГАЗ-САЗ барлық модификациялары	2,1	0,3	0,1	0,25
САЗ-3502	2,1	0,3	0,1	0,25
САЗ-3503,-3504	2,2	0,3	0,1	0,25
ЗИЛ-ММЗ-138АБ,-554,-555,-4502,-4505 барлық модификациялары	2,0	0,3	0,1	0,2
ЗИЛ-ММЗ-585 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,2
КАЗ-600 барлық модификациялары	2,2	0,25	0,1	0,2
КАЗ-4540	2,8	0,4	0,15	0,35
Урал-5557	2,8	0,4	0,15	0,35
КамАЗ-5510,-5511 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,15	0,35
МАЗ-205	3,0	0,4	0,1	0,35
МАЗ-503,-510,-511,-512,-513,-5549,-5551 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,15	0,35
МоАЗ-75051	4,5	0,5	1,0	0,3
КрАЗ-222 барлық модификациялары	3,0	0,4	0,1	0,35
КрАЗ-256,-6505,-6510 барлық модификациялары	2,9	0,4	0,1	0,3
БелАЗ-540,-540А,-7510,-7522,-7526	4,5	0,5	1,0	0,3

БелА3-548,-548А,-549,-7509,-7519,-7521,-7523,-7525,-7527,-75401,-7548 барлық модификациялары	4,3	0,5	1,0	0,3
Avia A-30KS	2,8	0,4	0,1	0,3
IFA- W50/A, W50L/K	2,9	0,4	0,1	0,3
Magirus 232 D 19K, 290 D 26K	2,5	0,4	0,1	0,3
Tatra-138,-148 барлық модификациялары	2,8	0,4	0,1	0,3
Tatra-T815C барлық модификациялары	2,8	0,4	0,1	0,3

21. Құрылыс және жол машиналарының жұмысына арналған жағармай материалдары шығыстарының нормалары жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты %-бен белгіленеді. Олардың мәндері 15-кестеде келтірілген.

15-кесте - Құрылыс және жол машиналарының жұмысына арналған жағармай материалдары шығыстарының нормалары

Машиналар	Майлар			Пластикалық жағар май
	моторлық	трансмиссиялық	арнайы	
ТРАКТОРЛАР:				
шынжыр табанды	4,9	0,8	0,08	0,04
доңғалақты	5,1	0,9	0,2	0,05
сүйрейдін	4,8	0,5		0,1
ЭКСКАВАТОРЛАР:				
бір шөмішті	5,1	1,0		0,4
үзіліссіз жұмыс істейтін	4,6	1,0		0,4
КРАНДАР:				
Автомобильді және пневмодоңғалақты	5,0			
шынжыр табанды	5,1			
темір жол	6,0			
экскаваторлық	5,4	1,0		0,4
ТҰҒЫЗДАҒЫШТАР:				
өздігінен жүретін	4,5			
тіркемелі	5,0			
ӨЗГЕЛЕРІ				
таптағыш машиналар	4,5			
бұрғылау машиналары	4,0			
скреперлер	5,3	0,5		0,2

автогрейдердер	4,9	0,7		0,5
бульдозерлер	5,1			
құбыр төсегіш крандар	5,1			
компрессорлар	4,5			
телескоп мұнаралары	3,9			

14-кестеде көрсетілмеген автокөлік құралдары мен арнайы техника үшін жағармай материалдарының шығыс нормалары 16-кестеде келтірілген деректерге сәйкес белгіленеді.

16-кесте - Жағармай материалдары шығыстарының уақытша нормалары

Жағармай материалының түрі	Жағармай материалдары шығыстарының нормалары			
	Бензинмен немесе газ жанар-жағармай материалдарымен жұмыс істейтін автокөлік құралдары, л / 100 л жанар-жағармай материалы	Д и з е л ь жанар-жағармай материалдарымен жұмыс істейтін автокөлік құралдары, л/100 л жанар-жағармай материалы	Дизель жанар-жағармай материалдары мен жұмыс істейтін жол талғамайтын автокөлік құралдары мен арнайы техника, л/100 л жанар-жағармай материалы	Жол-құрылыс және басқа арнайы техника, жанар-жағармай материалдары шығысына қатысты %-бен
Мотор майлары	2,4	3,2	5,0	5,0
Трансмиссиялық майлар	0,3	0,4	0,5	0,75
Арнайы майлар	0,1	0,1	1,0	0,10
Пластикалық жағар майлар	0,2	0,3	0,2	0,50

16.1-кесте – Тежегіш сұйықтықтары төменгі температурада қататын салқындатушы сұйықтықтар шығысының нормалары

Ескерту. 1-бөлім 16.1-кестемен толықтырылды - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Жұмыстардың атауы	Сұйықтықтардың атауы және маркасы	Б і р машинаға құю саны
1	2	3
Сұйықтықты ауыстыру және гидрожүйені айдау	Нева, Томь және т.с.с. тежегіш сұйықтықтары	1,1
Жыл бойы пайдаланған кезде тежегіш гидрожүйелеріне және іліністі сөндіру жетегіне үстеп құю	Нева, Томь және т.с.с. тежегіш сұйықтықтары	1,0-1,5

Жыл бойы немесе қыс мезгілінде пайдалану	Салқындатушы, төменгі температурада қататын Тосол маркалы (барлық маркалары) сұйықтықтар, антифриздер (барлық маркалары)	1,0
Бір ай пайдалануға салқындату жүйесіне үстеп құю:		
шынжыр табанды немесе төрт дөңгелекті машина	Салқындатушы, төменгі температурада қататын Тосол маркалы (барлық маркалары) сұйықтықтар, антифриздер (барлық маркалары)	0,12
дөңгелекті машина (төрт осьті дөңгелекті машинадан басқа)		0,08

Ескертпе:

1. Тежегіш сұйықтықты ауыстыру Алматы, Атырау, Жамбыл, Қызылорда, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан облыстарында көліктік топтағы автомобильдерге – жылына екі рет, басқаларына жылына бір рет; басқа облыстарда машиналарды пайдаланудың барлық топтарына – бір жарым жылда бір рет жүргізіледі.

2. Автомобильдердің тежегіштер гидрожүйесін және іліністі қосу жетегін жөндеу кезіндегі тежегіш сұйықтығының шығысы 1,1 құю мөлшерінде белгіленеді.

3. Тежегіштің гидрожүйесі мен іліністі қосу жетегін жуу кезіндегі тежегіш сұйықтығының шығысы жөндеу кезінде бір жөндеуге былайша белгіленеді:

екі осьті автомобильдер, автобустар және тіркегіштер үшін – 0,06 л;

үш осьті автомобильдер үшін – 0,09 л;

төрт осьті автомобильдер үшін – 0,20 л.

2-БӨЛІМ. АВТОКӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫН КҮТП-ҰСТАУҒА ЖҰМСАЛАТЫН ШЫҒЫСТАРДЫҢ НОРМАЛАРЫ

Осы Бөлімде "автокөлікті күтіп-ұстауға шығыстардың нормалары" деп аккумуляторлық батареялардың қызмет етуінің пайдалану мерзімдері және автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормалары түсіндіріледі.

2-тарау. АККУМУЛЯТОРЛЫҚ БАТАРЕЯЛАРДЫҢ ҚЫЗМЕТ ЕТУІНІҢ ПАЙДАЛАНУ МЕРЗІМДЕРІ

22. Аккумуляторлық батареяларға арналған кепілдік нормаларынан басқа қызмет етудің пайдалану мерзімдері белгіленеді, олар өткен соң одан әрі пайдалануға жарамсыз болған жағдайда, оларды есептен шығаруға рұқсат етіледі.

23. Қызмет етудің пайдалану мерзімдері аккумуляторлық батареялар жұмысы қарқынымен анықталады және осы Норманың 17-кестесі мен 24-тармағында келтірілген деректерге сәйкес анықталады.

Аккумуляторлық батареялардың қызмет ету мерзімі:

"А" климатты аймағында 20 %-ға;

"B" климатты аймағында 15 %-ға;

"C" климатты аймағында 10 %-ға;

энергия тұтынудың қосымша көздерімен жабдықталған автокөлік құралдары үшін 30%-ға (радиостанция, сигналды-сөйлеу құрылғысы, борттық компьютерлер және т.с.с.) және энергия тұтынудың әрбір келесі қосымша көзіне 5%-ға;

әуеайлаққа қызмет көрсететін автомобильдер мен тартқыштарды пайдалану кезінде 10 %-ға төмендетіледі.

Аккумуляторлық батареяларды құрғақ түрде (электролит құймай) сақтау мерзімі үш жылға дейін белгіленеді.

Ескерту. 23-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

17-кесте - Аккумуляторлық батареялардың қызмет етуінің пайдалану мерзімдері

Қызметтің ең аз мерзімі Т, айлар	Жұмыс істеу көрсеткіштері	
	L жүрісі, мың км-ден көп емес	t жұмыс уақыты, мотосағаттан көп емес
кәдімгі аккумуляторлық батареялар		
12	150	-
24	90	3000
Қызмет көрсетілмейтін аккумуляторлық батареялар		
48	100	4000

24. Қызмет көрсетілетін (кәдімгі) аккумуляторлық батареяларды ең төменгі пайдалану мерзімдерінің аралық мәндерін мына формула бойынша:

$$T_{\min} = 42 - L_{\phi} / 5, (8)$$

ал қызмет көрсетілмейтін аккумуляторлық батареяларды мына формула бойынша анықтауға рұқсат етіледі:

$$T_{\min} = 98 - L_{\phi} / 2, (9)$$

мұнда: L_{ϕ} - аккумуляторлық батарея жұмысының бір мың км жүрісінің нақты мәні.

3-тарау. АВТОМОБИЛЬ ШИНАЛАРЫ ЖҮРІСІНІҢ ПАЙДАЛАНУ НОРМАЛАРЫ

25. Автомобиль шиналары үшін кепілдіктен басқа, жүрістің пайдалану нормалары белгіленеді, оның ішінде Қазақстан Республикасының жол қозғалысы ережесі мен тиісті техниканы Техникалық пайдалану ережесіне сәйкес автокөлік құралдарын қауіпсіз пайдалану шарттары қамтамасыз етілуі тиіс.

Жүрістің пайдалану нормасына жеткеннен кейін шинаның бұжыртабанын қалпына келтіруге рұқсат етіледі немесе одан әрі пайдалануға жарамсыз болған жағдайда, шина есептен шығарылуға жатады.

26. Пайдалану нормасы деп көлік құралынан мынадай себептердің бірі бойынша алып тастауға дейінгі шинаның километрмен (немесе сағатпен жұмысы) жүрісі түсініледі:

1) бұжыртабан бедерінің тозуы ең төменгі рұқсат етілген деңгейге жету немесе тозу индикаторларының пайда болуы;

2) қауіпсіздікті қамтамасыз ету шарттары бойынша шинаны одан әрі пайдалану мүмкіндігін болдырмайтын өндірістік немесе пайдалану сипатындағы ақаулардың пайда болуы.

27. Жедел-қызметтік көлік құралдарының, сондай-ақ өртке қарсы қызмет бөлімшелерінің негізгі және арнайы өрт сөндіру автомобильдерінің, авариялық-құтқару қызметтерінің және құралымдардың жедел және авариялық-құтқару автомобильдерінің автомобиль шиналарының жүріс нормалары 30%-ға және эскорттық бөлімшелердің көлік құралдары үшін қосымша 20%-ға төмендейді.

Ескерту. 27-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 12.03.2014 № 228 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

28. 18 және 19-кестелерде Қазақстан Республикасының климаттық жағдайларындағы пайдаланудың I және II санаттары үшін автомобильдердің базалық модельдері мен әр түрлі үлгідегі арнайы техниканың шиналары жүрісінің (жұмыс істеуінің) пайдалану нормалары келтірілген.

18-кесте - Автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормалары

Шинаның мөлшері	Шинаның конструкциясы	Шинаның моделі	Жүрістің пайдалану нормасы, мың/км
1	2	3	4
ЖЕҢІЛ АВТОМОБИЛЬДЕР			
155/70 R12		0-131	45
155/70 R12		0-131	45
175/70 R13		M-264	50
175/70 R13		Кама	55
175/70 R13		МП-12	50
165/70 R13		MP-8	50
175/70 R13		Кама-204	55
155/70 R13		Бл-85-1	45
165/80 R13		Ми-166	45
165/80 R14		M-180	50
175/80 R14		Prima	50
175/80 R14		M-275	50

175/70 R13	БЛ-85-1	50
175/80 R16	Мц-183Я	40
175 R16C	ДП-101	55
175/80 R14	Prima	50
175/80 R14	М-275	50
195/70 R14	БС-40	50
195/65 R14	Continental	60
185/70 R14	Gisloved	65
185/65 R14	Dunlop	65
185/60 R14	Кама	55
175/65 R14	Кама-217	55
185/65 R14	БЦ-5	50
185/60 R14	М265	50
185/65 R14	М-198; М-199; М-200	50
195/70 R14	Manador Omskshina MP 31	60
195/70 R14	Falken FK 070	50
185/70 R14	Yokohama Aspec	65
185/70 R14	Yokohama	65
185/70 R14	Goodyear CLUB	60
205/70 R14	Brilliant Barum	65
185/75 R16C	БЦ-24	55
205/70 R15	Nexen	60
205/65 R15	Continental	60
205/65 R15	Dunlop	65
185/65 R15	Pirelli	70
195/65 R15	Gisloved	65
195/65 R15	Pirelli	70
195/65 R15	Falken	50
195/65 R15	Dunlop	65
195/65 R15	Кама-Евро	55
205/65 R15	Falken	50
195/65 R15	Кама-Никола	55
205/65 R15	Bridgestone	65
195/60 R15	Hankook	60
195/65 R15	Amtel Pianet	65
205/65 R15	Gisloved	65
205/75 R15	0-185	55
185/65 R15	Киславед	65
205/60 R15	Dunlop	65
195/60 R15	Micheline	70
205/65 R15	Hankook	60
195/70 R15	Fluda	55

205/65 R15	Радиалдык	Goodyear	60
205/65 R15		Goodyear	60
195/70 R15		Tireston	55
195/65 R15		Goodyear Ultra GRIPS	60
225/70 R15		Hankook	60
185/80 R15C		M-243	45
185/82 R15C		Я-288	40
195/65 R15C		БЦ-3	45
205/70 R14		БЦ-1, БЦИД-220	55
175/70 R13		Nokian (зимняя)	65
195/65 R15		КС-4	55
205/60 R15		Nokian (M+S)	70
195/65 R15		Micheline (летняя)	70
195/70 R14		Nokian HKPL 1	70
185/65 R14		Nord Fost 3 AD 86 Q TL	65
175/70 R14 84 TTL		Good Year UG500 MS	60
225/75 R16		Я-435; АК-153; 0-115; 121M	45
225/60 R16		ZE-502	55
275/70 R16		Nokian, Pirelli, Goodyear, Micheline, Continental, Bridgestone, DOT-79, Toyo Radial	60
195/75 R16		Bridgestone, Toyo Radial	50
215/70 R16		C-156	50
205/55 R16		Yokohama	70
215/60 R16		Nokian HKPL	70
275/70 R16		Nokian	70
205/55 R16		Micheline	70
275/65 R16		Bridgestone	65
215/65 R16		Кама-214	55
215/55 R16		Gisloved	65
185/75 R16		Кама-301	55
265/75 R16		Dunlop	65
185/75 R16		Кама-301	55
265/75 R16		Bridgestone	65
205/70 R16		Кама-FLME	55
185/75 R16		Voronezh	55
215/65 R16		Баргузин	55
195/65 R16		Kleber Kapnor	60
225/60 R16		Nokian Hakkapelita 4	70
195/60 R16		Gisloved	65
215/60 R16		Falken	45
215/60 R16		Kumho	65

215/60 R16		Goodyear CLUB	65
225/75 R16		Я-435; АК-153; 0-115; 121М	45
225/60 R16		ZE-502	55
275/70 R16		Nokian, Pirelli, Goodyear, Toyo Radial	60
195/75 R16			50
215/70 R16		C-156	50
215/60 R16		Goodyear	65
215/60 R16		Yokohama	70
215/55 R16		Goodyear	65
215/55 R16		Bridgestone	65
225/60 R16		Nokian	70
225/60 R16		Pilot	60
275/55 R17		Nokian НКПЛ	70
265/70 R17		Nokian НКПЛ SUV	70
275/65 R17	Диагоналдык	Nokian	70
205/65 R17		Nokian НКПЛ	70
6,15-13		И-151	35
6,40-13С		М-100	35
6,45-13		130А, М-145	45
6,95-16		ВЛИ-5	55
6,50-16С		Я-101, Я-248	45
7,35-14		ИД-195	35
8,40-15 (215/90 15С)		Я-192, Я-245	55
13,00-18			30
12,00-18		К-12А, К70	35
12,00-Р18		К-70	40
12,00-20		М-93	40
14,00-20		ОИ-25	30
12,4-38			5,5

ЖОЛАУШЫЛАР СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ ШАҒЫН АВТОБУСТАР

155/70 R13	Радиалдык	Бл-85-1	45
165/80 R14		М-180	50
175/70 R13		БЛ-85-1	50
175 R16С		ДП-101	55
185/65 R14		БЦ-5	50
185/65 R14		М-198; М-199; М-200	50
185/75 R16С		БЦ-24	55
185/80 R15С		М-243	45
185/82 R15С		Я-288	40
195/65 R15С		БЦ-3	45
205/70 R14		БЦ-1,БЦИД-220	55

195 R15-8PRLT		Continental	60
195 R15-8PR		Continental	60
195/70 R15C		Nokian (M+S)	70
205/65 R15		Nokian Hakkapelita	70
195/65 R15C		Nokian Hakkapelita	70
195/60 R16		Nokian Hakkapelita	70
235/65 R17		Nokian Hakkapelita	70
215/75 R17.5		Kormoran	110
6,15-13	Диагоналдық	И-151	35
6,40-13C		М-100	35
6,45-13		130А, М-145	45
6,95-16		ВЛИ-5	55
6,50-16С		Я-101, Я-248	45
7,35-14		ИД-195	35
8,40-15 (215/9015С)		Я-192, Я-245	55
195/75 R6		Brudgestone, Toyo Redial	50
215/70 R16		С-156, Уралшина	50
ЖОЛАУШЫ СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ ОРТАША АВТОБУСТАР			
7,50 R20	Радиалдық	И-196	85
8,25 R20		К-55А, КИ-55А	95
8,25 R20		К-84, У-2	90
8,25 R20		КИ-63	100
7,50-20	Диагоналдық	ИЯ-112А, МИ-173, МИ-173-1, Я-151	80
8,25-20		ИК-6АМ, ИК-6АН-1	70
ЖОЛАУШЫ СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ МОЛ ҚАЛАЛЫҚ ТАСЫМАЛДАР ҮШІН АВТОБУСТАР			
10,00 R20		Varum	65
10,00 R20		БЦИ-185	70
10,00 R20		БЦИ-185	80
10,00 R20		Д-2М	65
10,00 R20		Д-3МА, И-281	50
10,00 R20		Д-4	75
10,00 R20		И-281, У-4, И-281М	80
10,00 R20		И-281, У-4, И-281М	70
10,00 R20		И-281, У-4, И-281М	55
10,00 R20		И-309	75
10,00 R20		И-309, Д-4	80
10,00 R20		И-309, Д-4	70
10,00 R20		И-321	50
10,00 R20		И-321, Д-3МА	80
10,00 R20		ИА-265	65

10,00 R20	Радиалдық	ИА-265, Д-2М	80
10,00 R20		ИА-265, Д-2М	65
10,00 R20		ОИ-73А, Б	65
10,00 R20		ОИ-73А.Б	80
10,00 R20		ОИ-73А.Б	75
10,00 R20		У-4	50
11,00 R20		Varum	70
11,00 R20		Taurus	65
11,00 R20		Д-3МА	60
11,00 R20		И-111А	65
11,00 R20		И-111А	70
11,00 R20		И-11АМ	70
11,00 R20		И-111АНК	65
11,00 R20		И-303	60
11,00 R20		И-68А	65
11,00 R20		И-68А	70
11,00 R20.5		И-305, Д-1М	45
12,00 R20		БЦИ-150	80
12,00 R20		Д-58	75
12,00 R20		И-332	80
10,00-20	Диагоналдық	Д-47, Д-48	65
10,00-20		ИВЛ-1А	85
11,00-20		Varum	60
11,00-20		Taurus	55
11,00-20		В-195	65
ҚАЛААРАЛЫҚ ТАСЫМАЛДАРҒА АРНАЛҒАН АВТОБУСТАР			
10,00 R20	Радиалдық	И-309	80
10,00 R20		И-321, Д-3МА	60
10,00 R20		ИА-265, ОИ-73А, Б	70
11,00 R20		Д-3МА, И-111АМ	70
11,00 R20		И-303	75
10,00-20	Диагоналдық	Varum	60
11,00 20		Matador	45
ЖҮК КӨТЕРГІШТІГІ ШАҒЫН АВТОМОБИЛЬДЕР			
155/70 R13	Радиалдық	Бл-85-1	45
165/80 R14		М-180	50
175/70 R13		БЛ-85-1	50
175 R16С		ДП-101	55
185/65 R14		БЦ-5	50
185/65 R14		М-198; М-199; М-200	50
185/75 R16С		БЦ-24	55
185/80 R15С		М-243	45

185/82 R15C		Я-288	40	
195/65 R15C		БЦ-3	45	
205/70 R14		БЦ-1, БЦИД-220	55	
6,15-13	Диагоналдык	И-151	35	
6,40-13C		М-100	35	
6,45-13		130А, М-145	45	
6,95-16		ВЛИ-5	55	
6,50-16C		Я-101, Я-248	45	
7,35-14		ИД-195	35	
8,40-15 (215/90 15C)		Я-192, Я-245	55	
ЖҮК СЫЙЫМДЫЛЫҒЫ ОРТАША ЖҮК АВТОМОБИЛЬДЕРІ				
8,25 R20	Радиалдык	К-55А, КИ-55А, КИ-63	90	
8,25 R20		К-84, У-2	90	
9,00 R20		Wildon	80	
9,00 R20		БЦИ-342, М-184, О-40-БМ-1	85	
9,00 R20		ИН-142Б-1, БМ	90	
9,00 R20		ИН-142БМ	90	
10,00 R20		БЦИ-185	70	
10,00 R20		Д-2М	65	
10,00 R20		Д-3МА	50	
10,00 R20		Д-4	75	
10,00 R20		И-281, У-4, И-281М	70	
10,00 R20		И-309, Д-4	70	
10,00 R20		И-321, Д-3МА	70	
10,00 R20		ИА-265, Д-2М	65	
10,00 R20		ОИ-73А, Б	65	
11,00 R20		Varum	70	
11,00 R20		Taurus	65	
11,00 R20		Д-3МА	60	
11,00 R20		И-111А	65	
11,00 R20		И-111АМ	70	
11,00 R20		И-111АНК	65	
11,00 R20		И-303	60	
11,00 R20		И-68А	65	
8,25-20		Диагоналдык	ИК-6АМ, ИК-6АН-1	70
9,00-20			ВИ-244, ВИ-244-1, УД-1	80
9,00-20			Д-46, Д-49	80
9,00-20			И-252	85
9,00-20			ИМ-192Б	80
13,00-18			30	
12,00-18		К-12А, К70	35	

12,00-R18	Реттелетін	К-70	40	
12,00-20	қысыммен кең	М-93	40	
14,00-20	пішінді	ОИ-25	30	
ЖҮК КӨТЕРГІШТІГІ МОЛ ЖҮК АВТОМОБИЛЬДЕРІ ЖӘНЕ ЕРШІТКІ ТАРТҚЫШТАР				
9,00 R20	Радиалдық	Wildon	80	
9,00 R20		ИН-142Б-1,Б	85	
9,00 R20		БЦИ-342, М-184, 0-40-М-1	85	
10,00 R20		КАМА-310	80	
11,0 R20		И-111АМ	80	
12,0 R20		ИД-304	80	
11,00 R20		Barum	85	
11,00 R20		И-303	75	
11,00 R20		И-111АМ, И-68	80	
12,00 R20		Д-56, Д-58	70	
12,00 R20		БЦИ-150, И-109	80	
12,00 R20		И-109	85	
12,00 R20		И-332	60	
12,00 R20		ИД-304, У-4	80	
12,00 R20 (22,5)			CONTINENTAL	140
12,00 R20 (22,5)			MISHELIN	150
12,00 R20 (22,5)			PIRELLI	125
12,00 R20 (22,5)			SEMPERIT	125
295/80 R22,5			CONTINENTAL	140
295/80 R22,5			MISHELIN	150
295/80 R22,5			PIRELLI	125
295/80 R22,5			SEMPERIT	125
305/70 R22,5			CONTINENTAL	140
305/70 R22,5			MISHELIN	150
305/70 R22,5			SEMPERIT	125
305/70 R22,5			PIRELLI	125
315/80 R22,5			CONTINENTAL	140
315/80 R22,5			MISHELIN	150
315/80 R22,5			PIRELLI	125
315/80 R22,5			SEMPERIT	125
365/80 R20 (22,5)			CONTINENTAL	140
365/80 R20 (22,5)			MISHELIN	150

365/80 R20 (22,5)		PIRELLI	125
365/80 R20 (22,5)		SEMPERIT	125
385/65 R22,5		CONTINENTAL	140
385/65 R22,5		MISHELIN	150
385/65 R22,5		PIRELLI	125
385/65 R22,5		SEMPERIT	125
11,00-20	Диагоналдық	B-195	65
11,00-20		B-195	70
12,00-20		ВИ-243, ВИ-243-1, ВИ-243А, ВИ-243Б, ВИ-243М, ИЯВ-12Б, ИЯВ-12В, УД-1	80
12,00-20		ИАВ-12В,-ВИ	70
1100'400'533	Реттелетін қысыммен кең пішінді		25
1200'500'508			25
1220'400'533			40
1300'530'533			35
1500'600'635			30

19-кесте Арнайы техника үшін шиналар жүрісінің пайдалану нормалары

Шинаның мөлшері	Шинаның конструкциясы	Шинаның моделі	Жүрісінің пайдалану нормасы, ай (бірақ мың/сағ кем емес)
1	2	3	4
ТИЕГІШТЕР			
14,00-20	Диагоналдық		33 (3,0)
16,00-24			27 (2,0)
20,5-25			(4,0)
21,3-24			(4,5)
23,0-25			(4,0)
26,5-25			(4,0)
10775-15.36	Радиалдық	А6ТТФ 201 УШЗ	(2,0)
ТРАКТОРЛАР			
7,5-20 (жолдағыш доңғалақ)	Диагоналдық	B-103	(4,0)
12,4-38		ЮМЗ-6	5,5
15,5 R38 (жетекші доңғалақ)	Радиалдық	Ф-2А	(5,5)
28,1 R26			(3,8)*
30,5 R32			(4,3)*
ЭКСКАВАТОРЛАР			
1300'530'533			(2,5)
11,2-20			(2,5)

320x508	Радиалдық	ЯФ-406	(5)
15,5 R38		Ф-2А	(5,5)
АВТОГРЕИДЕРЛЕР			
14,00-20	Радиалдық	12ПР	(6,0)
16,00-24		12ПР	(5,0)
* А климаттық аймағы үшін 0,75 түзету коэффициентін пайдалануға жол беріледі			

29. 28-тармақта көрсетілгендерден айрықшаланатын пайдалану шарттары және жылжымалы құрамның мақсаты үшін автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормаларына 20-кестеде келтірілген нұсқаулықтарға сәйкес түзету жүргізіледі.

20-кесте - Автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормаларын түзету коэффициенттері

Р /с N	Пайдалану шарттары және жылжымалы құрам	Коэффициент
1	Пайдаланудың III санаты	0,85
2	Пайдаланудың IV және V санаттары	0,70
3	Жүргізушіге сағаттық төлей отырып жүйелі пайдаланылатын жеңіл автомобильдер, сыйымдылығы 12 жолаушыға дейінгі автобустар және жүк көтергіштігі 15 тоннаға дейінгі жүк автомобильдері	1,10
4	Жүргізушіге сағаттық ақы төлей отырып жүйелі пайдаланылатын өзге автобустар мен жүк автомобильдері	1,15
5	Тіркемелермен және жартылай тіркемелермен пайдаланылатын жүк автомобильдері, өзі аударғыш автомобильдер, жедел медациналық жәрдем автомашиналары	0,90
6	Металкордты брекерлі шиналарға қатысты текстильді брекерлі радиалды конструкциялы шиналар	0,85
7	Жүк автомобильдеріне арналған дәл сондай типті өлшемді шиналарға қатысты ауыр салмақты тіркемелерге орнатылатын шиналар	0,75
8	Қалпына келтірілген бұжыртабанды шиналар	0,30
9	Автоотын құюшылар (автоцистерналар), айдау станциялары және жанар және жағар май тасу үшін тұрақты пайдаланылатын жүк автомобильдері мен тіркемелер, оқыту автомобильдерінің шиналары	0,9

Автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормаларын түзетудің нәтижелік коэффициенті 20-кестеде келтірілген жеке коэффициенттерді көбейту жолымен алынады.

30. Тіркемелер мен жартылай тіркемелерде орнатылған автомобиль шиналары жүрісінің пайдалану нормалары тиісті тартқыш автомобильдерге арналған шиналар жүрісінің нормаларына сәйкес келеді.

31. Шина жұмысының нормалары оларды дайындау уақытынан бес жылдық мерзімнен кейін әрбір жылда 5 %-ға төмендейді (автоотын құюшылар (автоцистерналар), айдау станциялары және жанар және жағар май тасу үшін тұрақты пайдаланылатын жүк автомобильдері мен тіркемелер, оқу автомобильдерінің шиналары).

32. Осы бөлімге кірмеген автокөлікті күтіп ұстауға арналған шығындардың нормасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 28 ақпандағы N 203 қаулысымен бекітілген Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесіне сәйкес техникалық ықпал ету (диагностикалау, техникалық қызмет көрсету, жөндеу) іс-шаралары кешенін жүргізуі шеңберінде белгіленеді.

ҚОСЫМША
(анықтамалық)
Жанар-жағармай материалдары
шығыстарының
нормаланатын мәндерін айқындау
жөніндегі
есептерді жасау үлгілері

1-мысал.

Бастапқы деректер:

Алматы қаласында такси ретінде жұмыс істейтін ГАЗ-31029 автомобилі (ЗМЗ-402 қозғалтқышы) қаңтарда бір ауысымда $L = 280$ км жүрісті орындады.

Жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H (1) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01 \cdot H_B \cdot L \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s)$$

Нормативтік деректер:

ГАЗ-31029 автомобилі үшін жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы H_B	13,0 л/100 км
1,0 млн. адамнан астам халқы бар қалада жұмысы үшін үстеме	10 %
Теңіз деңгейінен 500-ден 1000 м биіктікте жұмысы үшін үстеме	5 %
Қысқы уақытта жұмысы үшін үстеме	8 %

Жанар-жағармай материалдары шығысына жиынтық салыстырмалы үстеме мынаны құрайды:

$$K_s = 10 + 5 + 8 = 23 \%$$

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (1) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_H = 0,01 \cdot H_B \cdot L \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) = 0,01 \cdot 13 \cdot 280 \cdot (1 + 0,01 \cdot 23) = 44,8 \text{ л.}$$

2-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан Икарус-280.33 қалалық автобусы Павлодар қаласында Сирокко штаттық салон жылытқыштарын пайдалана отырып, қысқы уақытта жұмыс істегенде желіде 8 сағат жұмыс ішінде $L = 164$ км жүріс орындағаны анықталды.

Жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H (2) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01'N_B 'L'(1+0,01'K_s) + N_{от} 't_{от}$$

Нормативтік деректер:

Икарус-280.33 автобусы үшін жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы N_B	42,0/100 км
қысқы уақытта жұмысы үшін үстеме мына мөлшерде белгіленген	10 %
жиі аялдаулармен (маршруттық автобус) жұмысы үшін үстеме мынаған тең деп қабылданған	5 %
салон жылытқыштарының жұмысына жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы $N_{от}$	3,5 л/сағ
салон жылытқыштарын жұмыс уақыты $t_{от}$ автобустың желіде болған уақытына тең қабылданады, яғни	8 сағат

Жанар-жағармай материалдары шығысына жиынтық салыстырмалы үстеме мынаны құрайды:

$$K_s = 10 + 5 = 15 \%$$

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (2) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_H = 0,01' N_B ' L ' (1 + 0,01' K_s) + N_{от} ' t_{от} = 0,01' 42,0 ' 164 ' (1 + 0,01 ' 15) + 3,5 ' 8 = 107,2 \text{ л.}$$

3-мысал.

Бастапқы деректер:

ГАЗ-3307 жүк автомобилі жазда Қостанай қаласында жұмыс істегенде $L = 195$ км жүрісті орындады, $G_{гр} = 4,5$ т жүк тасыды, жүкпен жүру $L_{тр} = 120$ км құрады.

Жанар-жағармай материалдары шығысының Q_H нормаланатын мәні (3) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01 [(N_B + N_{дм} 'G_{дм})L + N_{тр} 'G_{гр} 'L_{тр}] '(1+0,01 'K_s) + N_{до} 't_{до}$$

Нормативтік деректер:

ГАЗ-3307 автомобилі үшін жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы N_B	24,5 л/100 км
көліктік жұмысқа шығыс нормасы $N_{тр}$ пайдалану шарттары бойынша жанар-жағармай материалдары шығысын қандай да бір арттыру немесе төмендету көзделмеген.	2,0 /100 ткм

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (3) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_H = 0,01 \cdot [(N_B + N_{DM} \cdot G_{DM}) \cdot L + N_{TP} \cdot G_{TP} \cdot L_{TP}] \cdot (1 + 0,01 \cdot K_8) + N_{DO} \cdot t_{DO} = 0,01 \cdot [(24,5 + 0 \cdot 0) \cdot 195 + 2,0 \cdot 4,5 \cdot 120] \cdot (1 + 0,01 \cdot 0) + 0 \cdot 0 = 58,6 \text{ л}$$

4-мысал.

Бастапқы деректер:

Мерседес-Бенц 1735 ершікті тартқыш пен жартылай тіркеме құрамындағы автопоезд (жарақталған массасы $G_{DM} = 14 \text{ т}$) Алматы - Қарағанды - Қостанай бағыты бойынша және кері рейс орындайды. Бағыт ұзақтығы бір жаққа $L = L_{TP} = 2000 \text{ км}$ құрайды. Алматы - Қарағанды - Қостанай бағыты бойынша тасылатын жүктің массасы $G_{TP} \geq 20 \text{ т}$, кері қарай - $G_{TP} \leq 4 \text{ т}$ құрайды. Алматыдан Қостанайға жолда термостаттауды қажет ететін жүк, кері қайтқанда ыдыс тасылады. Маршрут бойынша қозғалыс уақыты бір жаққа 48 сағатты құрайды. Алматы - Қарағанды - Қостанай бағыты бойынша қозғалыс кезіндегі рефрижераторлық жабдықтың жұмыс уақыты $t_{DO}^1 > = 48 \text{ сағат}$. Кері жолда $t_{DO} \leq 0$.

Осы бағыт үшін жылдың қысқы уақытында автопоездің жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәнін анықтау қажет етіледі (жылытқыштың жұмыс уақыты $t_{DO}^2 > = t_{DO}^2 > = 8 \text{ сағат}$).

Автопоезд үшін жанар-жағармай материалдарының нормаланатын шығысы Q_H (3) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01 \cdot [(N_B + N_{DM} \cdot G_{DM}) \cdot L + N_{TP} \cdot G_{TP} \cdot L_{TP}] \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + N_{DO} \cdot t_{DO}$$

Нормативтік деректер:

Мерседес-Бенц 1735 автомобилі үшін жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы N_B	24,5 л/100 км
көліктік жұмысқа (негізгі және қосымша) жанар-жағармай материалдары тұтыну нормалары N_{DM} және N_{TP}	1,3 л/100 ткм
рефрижераторлық жабдықтың жұмысына жанар-жағармай материалдары шығысының N_{DO}^1 нормасы	3,6 л/сағ
кабина жылытқышының жұмысына жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы N_{DO}^2	2,0 л/сағ
жылдың қысқы уақытындағы жұмыс кезіндегі үстемеге (В климаттық аймағы үшін - 8,0%, ал С аймағы үшін - 12 %) мынаған тең орташа үстемені қабылдаймыз	10 %

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (3) формулаға қойғаннан кейін Алматы - Қарағанды - Қостанай бағыты бойынша мынаны аламыз:

$$Q_H > = 0,01 \cdot [(N_B + N_{DM} \cdot G_{DM}) \cdot L + N_{TP} \cdot G_{TP} \cdot L_{TP}] \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + N_{DO}^1 \cdot t_{DO}^1 + N_{DO}^2 \cdot t_{DO}^2 = 0,01 \cdot [(24,5 + 1,3 \cdot 14) \cdot 2000 + 1,3 \cdot 20 \cdot 2000] \cdot (1 + 0,01 \cdot 10) + 3,6 \cdot 48 + 2,0 \cdot 8 = 1700,2 \text{ л};$$

Қостанай - Қарағанды - Алматы бағыты бойынша мынаны аламыз:

$$Q_H^< = 0,01' [(H_B + H_{DM} \cdot G_{DM})' L + H_{TP} \cdot G_{TP} \cdot L_{TP}] \cdot (1 + 0,01' K_s) + H_{DO}^1 \cdot t_{DO}^1 + H_{DO}^2 \cdot t_{DO}^2 = 0,01' [(24,5 + 1,3 \cdot 14)' 2000 + 1,3 \cdot 4,0 \cdot 2000) \cdot (1 + 0,01 \cdot 10) + 3,6 \cdot 0 + 2,0 \cdot 8 = 1069,8 \text{ л};$$

Жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәнінің жиыны жалпы бағытқа (баруға және кері қайтуға) мынаны құрады:

$$Q_H = Q_H^> + Q_H^< = 1700,2 + 1069,8 = 2770 \text{ л.}$$

5-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан МА3-503 өзі аударғыш автомобилі жазғы уақытта Қызылорда облысына $L = 165$ км жалпы жүрісін орындағаны анықталды, бұл кезде $n_E = 10$ жүкпен баруды орындады.

Жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H МА3-503 өзі аударғыш үшін (4) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01' [H_B + H_{TP} \cdot (G_{DM} + 0,5 \cdot q)] \cdot L \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_E \cdot n_E.$$

Нормативтік деректер:

жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы H_B МА3-503 өзі аударғыш автомобилі үшін мынаны құрайды	28 л/100 км
жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы H_e өзі аударғыштар үшін жүкпен әрбір жүруге мынаны құрайды	0,25 л
карьерде жұмыс үшін үстеме мына мөлшерде белгіленеді	10 %

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін формулаға қойғаннан кейін жанар-жағармай материалдары шығысының нормалық мәнін аламыз:

$$Q_H = 0,01' [H_B + H_{TP} \cdot (G_{DM} + 0,5 \cdot q)] \cdot L \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_E \cdot n_E = 0,01' [28 + 0 \cdot (0 + 0,5 \cdot 0)] \cdot 165 \cdot (1 + 0,01 \cdot 10) + 0,25 \cdot 10 = 53,3 \text{ л}$$

6-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан КамАЗ-5511 өзі аударғыш автомобилі ГКБ-8527 тіркемесімен $L_1 = 115$ км қашықтыққа $G_{гр}^1 = 13$ т кірпіш тасығаны, кері бағытта $L_2 = 80$ км қашықтыққа $G_{гр}^2 = 16$ т шағылтас тасығаны анықталды. Жалпы жүріс $L = 240$ км-ді құрады.

Өзі аударғыш автомобиль 0,5-тен астам пайдалы жұмыс коэффициентімен жұмыс істегенін ескере отырып, жанар-жағармай материалдарының нормаланатын шығысы КамАЗ-5320 бортты автомобилі (КамАЗ-5511 өзі аударғыш автомобилі үшін базалық)

үшін анықталғандай, осы автомобильдердің меншікті массаларының $G_{\text{ДМ}}^1 = 2,08 \text{ т}$ айырмашылығын ескере отырып анықталады. Жарақталған ГКБ-8527 өзі аударғыш тіркемесінің массасы $G_{\text{ДМ}}^2 = 4,5$ тоннаны құрайды;

ГКБ-8350 тіркемесімен КамАЗ-5320 автомобилінің құрамындағы автопоезд жүрісіне жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын шығысы (3) формула бойынша анықталады:

$$Q_{\text{Н}} = 0,01' [(H_{\text{Б}} + H_{\text{ДМ}}' G_{\text{ДМ}}) L + H_{\text{ТР}}' Q_{\text{ГР}}' L_{\text{ГР}}] (1 + 0,01 K_{\text{С}}) + H_{\text{ДО}}' t_{\text{ДО}}$$

Нормаланған деректер:

КамАЗ-5320 автомобилінің жүрісіне арналған жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы	25,0 л/100 км
қосымша және пайдалы жүкті тасуға жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы	1,3 л/ткм

Жұмыс қандай да бір үстемелер мен жанар-жағармай материалдары шығыстарын төмендетуді қолдануды талап етпейтін жағдайларда жүргізілді ($K_{\text{С}} = 0$).

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (3) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_{\text{Н}} = 0,01' [(H_{\text{Б}} + H_{\text{ДМ}}' (G_{\text{ДМ}}^1 + G_{\text{ДМ}}^2))' L + H_{\text{ТР}}' (G_{\text{ГР}}^1' L_{\text{ГР}}^1 + G_{\text{ГР}}^2' L_{\text{ГР}}^2)] = 0,01' [(25,0 + 1,3' (2,08 + 4,5))' 240 + 1,3' (13' 115 + 16' 80)] = 116,6 \text{ л}$$

7-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан ГЗСА-37021 фургон автомобилі тамыз айында сағаттық төлеммен Көкшетау қаласында жиі аялдаулармен жұмыс істеген кезде $L = 152$ км жүрісті орындағаны анықталды.

Сағаттық төлеммен жұмыс істейтін фургон автомобилі үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні $Q_{\text{Н}}$ (2) формула бойынша анықталады:

$$Q_{\text{Н}} = 0,01' H_{\text{Б}}' L' (1 + 0,01 K_{\text{С}}) + H_{\text{ОТ}}' t_{\text{ОТ}}$$

Нормативтік деректер:

ГЗСА-37021 фургон автомобилі үшін сұйытылған газдың базалық нормасы $H_{\text{Б}}$ мынаны құрайды	31,8 м ³ /100 км
сағаттық төлеммен жұмыс істеуге үстеме	10 %
жиі техникалық аялдаулармен жұмысқа үстеме мына мөлшерде белгіленген	8 %

Жанар-жағармай материалдары шығысына жиынтық салыстырмалы үстеме мынаны құрайды:

$$K_{\text{С}} = 10,0 + 8,0 = 18,0 \%$$

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (2) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_H = 0,01 \cdot H_B \cdot L \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_{от} \cdot t_{от} = 0,01 \cdot 31,8 \cdot 152 \cdot (1 + 0,01 \cdot 18) + 0 \cdot 0 = 57 \text{ м}^3$$

8-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан КрАЗ-257 автомобилінің базасындағы КС-4571 автокраны $L = 127$ км жүрісті орындағаны анықталды. Арнайы жабдықтың жүкті ауыстыру жөніндегі жұмысының уақыты $t_{co} = 8$ сағатты құрады.

Автомобиль крандары үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H (5) формула бойынша анықталады:

$$Q_H = (0,01 \cdot H_B \cdot L + H_{co} \cdot t_{co}) \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_{от} \cdot t_{от}$$

Нормативтік деректер:

КС-4571 автомобиль кранының жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы H_B	55 л/100 км
автомобильде орнатылған арнайы жабдықтың жұмысына жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы H_{co}	8,4 л/сағ

Жұмыс қандай да бір үстемелер мен жанар-жағармай материалдары шығыстарын төмендетуді қолдануды талап етпейтін жағдайларда жүргізілді ($K_s = 0$).

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін формулаға қойғаннан кейін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәнін аламыз:

$$Q_H = (0,01 \cdot H_B \cdot L + H_{co} \cdot t_{co}) \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_{от} \cdot t_{от} = (0,01 \cdot 55 \cdot 127 + 8,4 \cdot 8) \cdot (1 + 0,01 \cdot 0) + 0 \cdot 0 = 137,1 \text{ л.}$$

9-мысал.

Бастапқы деректер:

Жол парағынан ГАЗ-53А автомобилінің базасындағы ПР-53 құм шашқыш 74 км жүрісті орындағаны, соның ішінде жұмыс орынан және кері жүру $L' = 24$ км, ал арнайы жұмысты орындаған кезде $L' = 50$ км-ді құрағаны анықталды, шашылатын құм шанақтарының ауысымдағы саны $t_{до} = 6$ құрады. Жұмыстар қысқы жыл мерзімінде Астана қаласында жүргізілді.

Құм шашқыш автомобильдер үшін жанар-жағармай материалдары шығысының нормаланатын мәні Q_H (6) формуласы бойынша анықталады:

$$Q_H = 0,01 \cdot (H_B \cdot L + H_{cp} \cdot L'') \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + H_{до} \cdot t_{до}$$

Нормативтік деректер:

ПР-53 құм шашқыштың жүрісіне орнына және кері жүрісіне жанар-жағармай материалдары шығысының базалық нормасы H_B мынаны құрайды	27,5 л/100 км
ПР-53 құм шашқышысының қозғалу уақытында арнайы жұмысты орындау кезіндегі жанар-жағармай материалдары шығысының нормасы H_{cp} мынаны құрайды	76,8 л/100 км

ауысымда I шамақ құмды шашу кезіндегі жанар-жағармай материалдары шығысының қосымша нормасы $N_{до}$ мынаны құрайды	0,7 л
қысқы уақытта жұмыс істеуге үстеме	12,0 %

Бастапқы және нормативтік деректердің сандық мәндерін (6) формулаға қойғаннан кейін мынаны аламыз:

$$Q_H = 0,01 \cdot (N_B \cdot L + N_{cp} \cdot L) \cdot (1 + 0,01 \cdot K_s) + N_{до} \cdot t_{до} = 0,01 \cdot (27,5 \cdot 24 + 76,8 \cdot 50) \cdot (1 + 0,01 \cdot 12) + 0,7 \cdot 6 = 54,6 \text{ л}$$

Пайдаланудың I және II санаттары - елді мекендерден тыс жазық (теңіз деңгейінен 2000 метрге дейін) жерлердегі және/немесе халқы 100 мың адамға дейінгі қалалардағы, қатты және/немесе жеңілдетілген үлгідегі жамылғысы бар жолдар;

Пайдаланудың III санаты - жазық немесе таулы (теңіз деңгейінен 2000 метрден астам) жерлердегі немесе халқы 100 мың адамнан астам қалалардағы жамылғысы бар қатты, жеңілдетілген немесе қиыршық тасты түріндегі жолдар;

Пайдаланудың IV және V санаттары - кез келген жер рельефтеріндегі немесе халқы 100 мың адамнан астам қалалардағы жеңілдетілген жамылғысы бар жолдар немесе табиғи қара жолдар.